

T.C.
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SOSYAL BİLİMLER VE TÜRKÇE EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ BİLİM DALI

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN TEKNOPEDAGOJİK ALAN BİLGİSİ YETERLİLİKLERİ VE WEB 2.0 TEKNOLOJİLERİ HAKKINDA GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

HİLAL KELEŞ

DANIŞMAN
DR. ÖĞRETİM ÜYESİ SERPİL DEMİREZEN

AKSARAY 2019

T.C.
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SOSYAL BİLİMLER VE TÜRKÇE EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ BİLİM DALI

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN TEKNOPEDAGOJİK ALAN BİLGİSİ YETERLİLİKLERİ VE WEB 2.0 TEKNOLOJİLERİ HAKKINDA GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

HİLAL KELEŞ

DANIŞMAN
DR. ÖĞRETİM ÜYESİ SERPİL DEMİREZEN

AKSARAY 2019

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren (….) ay sonra tezden fotokopi çekilebilir.

YAZARIN

Adı : Hilal
Soyadı : KELEŞ
Bölümü : Sosyal Bilgiler Eğitimi
İmza :
Teslim tarihi :

TEZİN

Türkçe Adı : Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Teknopedagojik Alan Bilgisi Yeterlilikleri ve Web 2.0 Teknolojileri Hakkında Görüşlerinin İncelenmesi

İngilizce Adı : Proficiency Of Social Studies Teachers In Technopedagogical Content Knowledge And Review Of Their Opinion As To Web 2.0 Technologies

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Yazar Adı Soyadı: Hilal KELEŞ

İmza:

JÜRİ ONAY SAYFASI

T.C.

AKSARAY ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

JÜRİ ONAY SAYFASI

Hilal KELEŞ tarafından hazırlanan "Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Teknopedagojik Alan Bilgisi Yeterlilikleri Ve Web 2.0 Teknolojileri Hakkında Görüşlerinin İncelenmesi" başlıklı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği / oy çokluğu ile Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler ve Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı'nda Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

İMZA

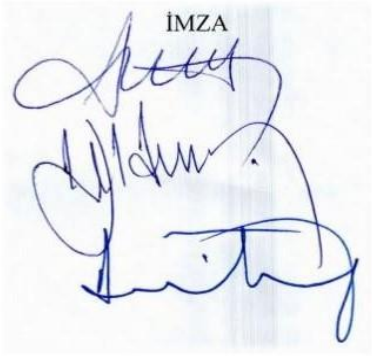
Danışman: Dr. Öğretim Üyesi Serpil DEMİREZEN

(Sosyal Bilgiler Eğitimi ABD/Aksaray Üniversitesi)

Üye: Dr. Öğretim Üyesi Tahsin YILDIRIM
(Sosyal Bilgiler Eğitimi ABD/Aksaray Üniversitesi)

Üye: Doç. Dr. Deniz TONGA

(Sosyal Bilgiler Eğitimi ABD/Kırıkkale Üniversitesi)

Tez Savunma Tarihi:12/06/2019

Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun 19/07/2019 tarih ve 2019/29-17 sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Öğrencinin
Adı Soyadı

Hilal KELEŞ
İmza

Sosyal Bilimler Enstitü Müdürü

Doç. Dr. Sevilay USLU DİVANOĞLU
İmza

TEŞEKKÜR

Bu tezin hazırlanmasında üç yıl boyunca değerli bilgilerini benimle paylaşan, akademik disiplini ve zorlandığım her konuda motive edici konuşmaları ile hayatıma kattığı önemini asla unutmayacağım saygıdeğer danışmanım Dr. Öğretim Üyesi Serpil DEMİREZEN'e teşekkürü bir borç bilirim.

Tezimin yazım aşamasında fikirlerine başvurduğum, maddi ve manevi desteğini her zaman hissettiğim kıymetli arkadaşlarım Emine Irmak ERSİN, Gamze DURAN, Mesut BULUT ve yüksek lisans süreci boyunca yardımını esirgemeyen Gülendam ÖZLEK'e özellikle teşekkür ederim.

Çalışma süresince ve hayatım boyunca her zorluğu birlikte göğüslediğim, maddi ve manevi desteklerini eksik etmeyen çok kıymetli aileme sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Son olarak ülkemizin dört bir yanında her koşulda görev yapan ve görev yapmaya hazır bekleyen tüm meslektaşlarıma sonsuz teşekkürlerimi sunarım. Saygı ve minnetle.

AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN TEKNOPEDAGOJİK ALAN BİLGİSİ YETERLİLİKLERİ VE WEB 2.0 TEKNOLOJİLERİ HAKKINDA GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

(Yüksek Lisans Tezi)

Hilal KELEŞ, Aksaray 2019

ÖZET

Bu araştırmanın amacı sosyal bilgiler öğretmenlerinin teknolojik pedagojik alan bilgisi yeterliliklerinin tespit edilmesi ve Web 2.0 teknolojileri hakkında öğretmen görüşlerinin incelenmesidir. Araştırmanın çalışma grubunu Ankara ilinin çeşitli ilçelerinde görev yapan sosyal bilgiler öğretmenleri oluşturmuştur. Araştırmada nicel ve nitel yöntemlerin bütünleştirildiği karma yöntem kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak "Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi Ölçeği" ve "Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu" kullanılmıştır. Araştırmanın nicel kısmında veriler SPSS programı ile analiz edilmiştir. Nitel verilerin çözümlenmesinde ise betimsel analiz kullanılmıştır. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi Yeterlilikleri TPAB alt boyutlarına göre incelenmiş ve veriler tablolar halinde verilmiştir. Ayrıca öğretmenlerin Web 2.0 teknolojilerini kullanım durumları, sıklıkları ve eğitime entegre etme süreci hakkında görüşleri yorumlanmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgular yorumlandığında sosyal bilgiler öğretmenlerinin TPAB alt boyutlarına göre yeterliliklerinin yüksek olduğu tespit edilmiştir. Bununla birlikte çalışma grubunda yer alan öğretmenlerin Web 2.0 teknolojileri konusunda kendilerini orta derecede yeterli gördükleri bilgisine ulaşılmıştır. Sosyal bilgiler öğretmenlerinin teknolojik uygulamalar konusunda olumlu tutuma sahip oldukları ve bu konuda eğitim almaya istekli oldukları saptanmıştır. Araştırma sonuçlarından elde edilen bulgular doğrultusunda sosyal bilgiler öğretmenlerinin teknolojiyi eğitim süreçlerine entegre etmelerine yönelik önerilerde bulunulmuştur.

Bilim Kodu : 11009

Anahtar Kelimeler : Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi, Web 2.0, Sosyal Bilgiler

Sayfa Adedi : 96

Danışman : Dr. Öğretim Üyesi Serpil DEMİREZ

AKSARAY UNIVERSITY

GRADUATE SCHOOL OF SOCIAL SCIENCES

PROFICIENCY OF SOCIAL STUDIES TEACHERS IN TECHNOPEDAGOGICAL CONTENT KNOWLEDGE AND REVIEW OF THEIR OPINION AS TO WEB 2.0 TECHNOLOGIES

(M.Sc. Thesis)

Hilal KELEŞ, Aksaray 2019

ABSTRACT

The aim of this research is to establish proficiency of Social Studies teachers in technological pedagogical content knowledge and to review the teachers' opinion as to Web 2.0 technologies. The working group of the research was formed of Social Studies teachers working in various districts of Ankara province. The mixed method in which qualitative and quantitative methods were integrated was used in the research. As data acquisition means, "Technological Pedagogical Content Knowledge Scale" and "Semi-Structured Interview Form" were used. In the quantitative part of the research, the data was analyzed through SPSS software. In the analysis of the qualitative data, however, descriptive analysis was used. Proficiency of Social Studies Teachers in Technological Pedagogical Content Knowledge was examined according to TPACK sub-dimensions and the data was shown in tables. Furthermore, state and frequency of the teachers' use of Web 2.0 technologies and their opinions about the process of integration in teaching were interpreted. When the findings obtained in the research were interpreted, it was found that the Social Studies teachers' proficiency was high according to TPACK sub-dimensions. However, it was reached the information that the teachers in the working group considered themselves adequate on Web 2.0 technologies. It was established that the Social Studies teachers have positive attitude towards technological practices and are willing to receive training in this subject. In line with the findings obtained from the research results, suggestions are made for the Social Studies teachers on the process of integration of technologies in the education processes.

Science Code : 11009

Key Words : Technological Pedagogical Content Knowledge, Web 2.0, Social Studies

Number of Pages : 96

Supervisor : Lecturer Dr. Serpil DEMİREZEN

İÇİNDEKİLER

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU i
ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI ii
JÜRİ ONAY SAYFASI iii
TEŞEKKÜR iv
ÖZET v
ABSTRACT vi
İÇİNDEKİLER vii
TABLOLAR LİSTESİ xi
KISALTMALAR LİSTESİ xiii
BÖLÜM I. GİRİŞ 1
1.1. Problem Durumu 1
1.2. Araştırmanın Amacı 6
1.3. Problem Cümlesi 6
1.4. Alt Problemler 6
1.4.1. Araştırmanın Nicel Kısmına Ait Alt Problemler 6
1.4.2. Araştırmanın Nitel Kısmına Ait Alt Problemler 7
1.5. Araştırmanın Önemi 7
1.6. Varsayımlar 9
1.7. Sınırlılıklar 9
1.8. Tanımlar 10
BÖLÜM II. KURAMSAL ÇERÇEVE 12
2.1. Teknoloji 12
2.2. Eğitim Teknolojisi 13
2.3. Öğretim Teknolojisi 13
2.4. Sosyal Bilgiler Öğretim Programı'nın Teknoloji İle İlişkisi 14
2.5. Dijital Vatandaşlık 17
2.6. Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi Modeli 18
2.7. Teknolojik Bilgi 19

2.8. Pedagojik Bilgi 20
2.9. Alan Bilgisi 20
2.10. Teknolojik Alan Bilgisi 20
2.11. Teknolojik Pedagojik Bilgi 21
2.12. Pedagojik Alan Bilgisi 22
2.13. Web 2.0 Nedir? 22
2.14. İlgili Araştırmalar 23
BÖLÜM III. YÖNTEM 31
3.1. Araştırma Modeli 31
3.2. Verilerin Toplanması ve Analizi 32
3.2.1. Veri Toplama Araçları 32
3.2.1.1. Nicel Veri Toplama Aracı 32
3.2.1.2. Nitel Veri Toplama Aracı 33
3.2.2.Veri Toplama Süreci 34
3.2.3. Verilerin Analizi 34
3.3. Çalışma Grubu 35
BÖLÜM IV. BULGULAR VE YORUMLAR 37
4.1. Araştırmanın Nicel Kısmına Ait Bulgular 37
4.1.1. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Teknolojiye Erişme ve Teknoloji Kullanma Düzeylerine İlişkin Bulgular 37
4.1.2. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi Yeterliliklerine İlişkin Bulgular 37
4.1.3. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Cinsiyetlerine Göre Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi Yeterliliklerinin Farklılaşma Durumuna İlişkin Bulgular 38
4.1.4. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Yaşlarına Göre Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi Yeterlilikleri Farklılaşma Durumuna İlişkin Bulgular 40
4.1.5. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi Yeterlilikleri Hizmet Sürelerine Göre Farklılaşma Durumuna İlişkin Bulgular 41
4.1.6. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi Yeterlilikleri Görev Yaptıkları Kurumda İhtiyaç Duydukları Teknolojiye Erişme İmkanına Göre Farklılaşma

Durumuna İlişkin Bulgular 44
4.1.7. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi Yeterlilikleri Teknoloji Kullanma Seviyelerine Göre Farklılaşma Durumuna İlişkin Bulgular 45
4.1.8. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi Yeterlilikleri Arasındaki Duruma İlişkin Bulgular 47
4.2. Araştırmanın Nitel Kısmına Ait Bulgular 48
4.2.1. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Demografik Özelliklerine İlşkin Bulgular 48
4.2.2. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerine Göre 'Web 2.0 Teknolojilerinin' Ne İfade Ettiğine Dair Bulgular 48
4.2.3. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Web 2.0 Teknolojilerini Kullanma Durumuna İlişkin Bulgular 50
4.2.4. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Sosyal Ağları Kullanma Amaçlarına İlişkin Bulgular 51
4.2.5. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Tercih Ettikleri Sosyal Ağ Uygulamalarına İlişkin Bulgular 53
4.2.6. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Sosyal Ağ Uygulamalarını Kullanma Sıklıklarına İlişkin Bulgular 54
4.2.7. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Eğitsel Web Uygulamalarını Kullanma Amaçlarına İlişkin Bulgular 54
4.2.8. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Tercih Ettikleri Eğitsel Web Uygulamalarına İlişkin Bulgular 56
4.2.9. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Sosyal Bilgiler Eğitiminde Web 2.0 Teknolojilerinin Kullanımı Hakkında Görüşlerine İlişkin Bulgular 57
4.2.10. Sosyal Bilgiler Derslerinde Web 2.0 Teknolojilerinin Kullanımının Öğrencilerin Derse Yönelik Tutumlarına Etkisi Hakkında Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgular 59
4.2.11. Sosyal Bilgiler Derslerinde Web 2.0 Teknolojilerinin Kullanımının Öğrencilerin Akademik Başarılarına Etkisi Hakkında Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgular 61
4.2.12. Sosyal Bilgiler Derslerinde Web 2.0 Teknolojilerinin Kullanımının Öğrencilerin Duyuşsal Gelişimine Etkisi

Hakkında Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgular 63
4.2.13. Sosyal Bilgiler Derslerinde Web 2.0 Teknolojilerinin Kullanırken Yardıma İhtiyaç Duyma Durumuna İlişkin Bulgular 65
4.2.14. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Web 2.0 Teknolojilerini Öğretim Sürecine Entegre Ederken Yaşadıkları Zorluklar Hakkında Görüşlerine İlişkin Bulgular 67
4.2.15. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Web 2.0 Teknolojilerini Öğretim Sürecine Entegre Ederken Yaşadıkları Zorluklarla Baş Etme Durumlarına İlişkin Bulgular 70
4.2.16. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Web 2.0 Teknolojilerini Kullanma Konusunda Kendilerini Ne Derece Yeterli Gördüklerine İlişkin Bulgular 70
4.2.17. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Web 2.0 Teknolojilerinin Kullanımı Konusunda Eğitim Alma Durumlarına İlişkin Bulgular 71
4.2.18. Çalışmaya Katılan Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Web 2.0 Teknolojilerinin Kullanımı Hakkında Almak İstedikleri Eğitimin İçeriğine İlişkin Görüşlerine İlişkin Bulgular 72
4.2.19. Web 2.0 Teknolojilerini Eğitim Sürecine Dahil Etmenin Mesleki Gelişim Üzerine Etkisine Dair Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgular 73
BÖLÜM V. SONUÇ VE ÖNERİLER 75
5.1. Sonuç ve Tartışma 75
5.2. Öneriler 79
KAYNAKÇA 82
EKLER 87
EK 1. Görüşme Formu 88
EK 2. Araştırma İzni 90
EK 3. Uygulama İzni 91
EK 4. Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri 92
EK 5. Ölçek İzin Yazışmaları 95
ÖZGEÇMİŞ 96

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1. Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri 4
Tablo 2. Sosyal Bilgiler Dersi Öğrenme Alanları ve Süreleri 16
Tablo 3. Web 1.0 ve Web 2.0 Araçlarının Özellikleri 23
Tablo 4. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Demografik Özellikleri 36
Tablo 5. Teknolojiye Erişme ve Teknoloji Kullanma Düzeylerine İlişkin Bulgular 37
Tablo 6. Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi Yeterliliklerini Gösteren Bulgular 37
Tablo 7. Cinsiyet Değişkenine Göre Dağılım Durumu 39
Tablo 8. Cinsiyet Değişkenine Göre TBAP Yeterlikleri 39
Tablo 9. Yaş Değişkenine Göre Dağılım Durumu 40
Tablo 10. Yaş Değişkenine Göre TBAP Yeterlikleri 41
Tablo 11. Hizmet Sürelerine Göre Dağılım Durumu 42
Tablo 12. Hizmet Sürelerine Göre TPAB Yeterlikleri 43
Tablo 13. Teknolojiye Erişme Durumuna Göre Dağılım 44
Tablo 14. Teknolojiye Erişme Durumuna Göre TPAB Yeterlikleri 45
Tablo 15. Teknoloji Kullanma Seviyesine Göre Dağılım Durumu 46
Tablo 16. Teknoloji Kullanma Seviyesine Göre TBAP Yeterlikleri 46
Tablo 17. Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi Yeterlilikleri Arasındaki İlişki 47
Tablo 18. Nitel Kısıma Ait Demografik Özellikler 48
Tablo 19. Web 2.0 Teknolojilerini Ne İfade Eder 48
Tablo 20. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Web 2.0 Teknolojilerini Kullanma Durumu 50
Tablo 21. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Sosyal Ağları Kullanma Amaçları 51
Tablo 22. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Tercih Ettikleri Sosyal Ağ Uygulamaları 53
Tablo 23. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Sosyal Ağ Uygulamalarını Kullanma Sıklıkları 54
Tablo 24. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Eğitsel Web Uygulamalarını Kullanma Amaçları 54
Tablo 25. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Tercih Ettikleri Eğitsel Web Uygulamaları 56

Tablo 26. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Sosyal Bilgiler Eğitiminde Web 2.0 Teknolojilerinin Kullanımı Hakkında Görüşleri 57
Tablo 27. Sosyal Bilgiler Derslerinde Web 2.0 Teknolojilerinin Kullanımının Öğrencilerin Derse Yönelik Tutumlarına Etkisi 59
Tablo 28. Sosyal Bilgiler Derslerinde Web 2.0 Teknolojilerinin Kullanımının Öğrencilerin Akademik Başarılarına Etkisi 61
Tablo 29. Sosyal Bilgiler Derslerinde Web 2.0 Teknolojilerinin Kullanımının Öğrencilerin Duyuşsal Gelişimine Etkisi 63
Tablo 30. Sosyal Bilgiler Derslerinde Web 2.0 Teknolojilerinin Kullanırken Yardıma İhtiyaç Duyma Durumu 65
Tablo 31. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Web 2.0 Teknolojilerini Öğretim Sürecine Entegre Ederken Yaşadıkları Zorluklar 67
Tablo 32. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Web 2.0 Teknolojilerini Öğretim Sürecine Entegre Ederken Yaşadıkları Zorluklarla Baş Etme Durumları 70
Tablo 33. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Web 2.0 Teknolojilerini Kullanma Konusunda Kendilerini Yeterli Görme Durumları 70
Tablo 34. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Web 2.0 Teknolojilerinin Kullanımı Konusunda Eğitim Alma Durumları 71
Tablo 35. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Web 2.0 Teknolojilerinin Kullanımı Hakkında Almak İstedikleri Eğitimin İçeriği 72

KISALTMALAR LİSTESİ

AB	Alan bilgisi
ISTE	International Society for Technology in Education: Uluslararası Eğitimde Teknoloji Derneği
MEB	Millî Eğitim Bakanlığı
NCSS	Sosyal Bilgiler Ulusal Konseyi
P21	Partnership for 21 century learning (21. yy. Becerileri Platformu)
PAB	Pedagojik Alan Bilgisi
PB	Pedagoji Bilgisi
TAB	Teknolojik Alan Bilgisi
TB	Teknoloji Bilgisi
TPAB	Teknolojik Pedagojik Alan bilgisi
TPB	Teknolojik Pedagoji Bilgisi

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde çalışma ile ilgili problem durum, problem cümlesi ve alt problemler, çalışmanın önemi, çalışmanın amacı, sınırlılıklar, varsayımlar ve tanımlar belirtilmiştir. Ayrıca konu ile ilgili araştırmalar ve kuramsal çerçeveye yer verilmiştir.

1.1. Problem Durumu

Günümüzde tüm dünyada teknoloji ve bilim konusunda hızlı bir değişim ve gelişim süreci yaşanmaktadır. Bu süreç ise dünya üzerinde yaşam var oldukça devam edecektir. Bilimsel bilginin artarak ilerlemesi ile yeni teknolojilerin insan yaşamını kolaylaştıracağı ve yaşam kalitesini arttıracağı düşünülmektedir. Bu teknolojik değişimler insan yaşamının her alanında yeniliğe neden olacağı gibi ülkelerin refah seviyesinin artması konusunda da etkisi olacaktır. Ülkelerin kalkınması ve gelişmiş standartlara sahip olmaları için teknolojiyi etkin kullanabilen, bilimsel bilgi birikimi olan ve teknoloji üreten bireylere ihtiyaç duyulmaktadır.

Söz konusu teknolojiyi kullanabilen ve inovasyon faaliyetlerinde bulunan bireylerin yetiştirilmesi ise eğitim kurumlarının görev alanındadır. Dolayısıyla geleceğimizin teminatı olan öğrencilerin yetişmesinde öncü olan öğretmenlerimizin de 21.yüzyıl becerilerinin kapsamında olan teknoloji becerisine sahip olmaları gerekmektedir.

Dewey'in 1939 yılında Türkiye Maarifi hakkında hazırlamış olduğu rapor bu düşünceyi desteklemektedir. Görüşlerini şu cümlelerle ifade etmiştir; "Zeki ve fedakâr bireyleri öğretmenlik mesleğine teşvik ederek onları eğitim görecekleri konular ile çağdaş ve olgun fikirlerle donatmak önemli bir konudur. Nitekim öğretmenler nasıl olursa okullar da öyle olur" (Dewey, 1939: 15). Toplumsal refahın sağlanması adına iyi eğitilmiş ve kaliteli bireyler yetiştirmemiz önem arz ediyor. Bu sebeple öğretmenlerin niteliği ne kadar artarsa yetişen öğrenciler de o derece nitelikli olacaktır.

Günümüzde bireylerin kazanması gereken 21.yüzyıl becerileri, P21 platformu (Partnership for 21 century learning) tarafından 3 temel başlık ile çerçevesi belirlenmiştir. Yaşam ve kariyer becerileri, Öğrenme ve yenilik becerileri (Eleştirel düşünme, Problem çözme, Yaratıcılık, İletişim, İş birliği Bilgi), Medya ve teknoloji becerileri olarak tanımlanmıştır.

Amerika Birleşik Devletleri'nin 21 eyaletinde uygulanan ve çeşitli kurumlar tarafından desteklenen bir eğitim projesi olan "Partnership for 21 century learning" 21. Yüzyıl becerilerinin tanıtımında önemlidir (Gelen, 2017:18).

Eğitim ve öğretim süreçlerinde teknolojinin kullanımı, teknolojik altyapı, teknoloji entegrasyonunun sağlanması ve teknolojik yenilikçilik aşamalarını kapsamaktadır. Dolayısıyla eğitimde teknoloji entegrasyonun ön şartlarından biri altyapı hizmetlerinin oluşturulmasıdır (Yurdakul ve Odabaşı, 2013: 41).

Nitekim bu teknolojik altyapının oluşturulması noktasında Millî Eğitim Bakanlığı tarafından çeşitli projeler yürütülmektedir. Eğitimde Fatih Projesi ve Eğitim Bilişim Ağı Projesi bu projelerin başında gelmektedir.

FATİH Projesi sınıflara gerekli donanımların sağlanmasını, internetin bütün sınıflarda kullanılabilmesini, derslere ait e-içeriklerin edinilmesini, öğretmenlerin bilişim teknolojilerine entegrasyonu gibi faaliyetlerin gerçekleştirilmesini finanse edecektir. Eğitimde FATİH Projesi, fırsat eşitliğini sağlamak ve okullarımızdaki teknoloji kullanımını etkinleştirmek için bilişim teknolojilerinin öğretim aşamalarında daha fazla duyu organına hitap edilecek şekilde, derslerde aktif olarak kullanımı için başlatılmıştır (MEB, 2018).

Eğitim süreci için bir yenilik olan Eğitim Bilişim Ağı, Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından her bireyin kullanımına ücretsiz olarak sunulan çevrimiçi bir sosyal eğitim platformudur. Eğitim, hayatın bir parçasıdır. EBA; sınıflar da evde, ihtiyaç duyulan her yerde ve her zaman kullanabilir. Burada amaç eğitim sürecinde materyal kullanımını desteklemek ve teknolojiyi işin içine katmaktır. EBA, sınıf seviyelerine uygun, güvenilir ve incelemeden geçmiş e-içerikler sunmakta, eğitim ve teknolojideki değişiklikleri takip ederek gelişmeye devam etmektedir (MEB, 2018).

Eğitim süreçlerine aktif bir teknoloji entegrasyonu sadece teknoloji satın alma anlamına gelmez, aynı zamanda öğretim programı, pedagoji, kurumsal hazır oluş, uzun vadeli finansman ve öğretmen yeterliliklerini de içeren çok boyutlu bir süreçtir (Tinio (2003)'den aktaran Kurt, 2013:18).

Öğretmen Yeterlikleri ile ilgili ilk resmi çalışmalar ise Millî Eğitim Bakanlığı tarafından 1999 yılında başlamıştır. İlk olarak Millî Eğitim Bakanlığı ve üniversitelerin temsilcilerinden oluşan "Öğretmen Yeterlilikleri Komisyonu" kurulmuştur. Bu komisyon, yeterlilik tespit etme aşamalarında yabancı ülkelerdeki yeterlilik belgelerinden, YÖK/Dünya Bankası Milli Eğitimi Geliştirme Projesinden, Hizmet Öncesi Öğretmen Eğitimi ile ilgili dokümanlardan, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından öğretmen nitelikleri konusunda yürütülen araştırmalardan ve ilgili birimlerden gelen eleştiri ve önerilerden faydalanarak "Öğretmen Yeterlilikleri" belgesini hazırlamıştır. 1739 sayılı kanuna uygun olarak "eğitme-öğretme yeterlilikleri", "genel kültür bilgi ve becerileri" ve "özel alan bilgi ve becerileri" olmak üzere üç başlık altında hazırlanan "Öğretmen Yeterlilikleri", 12/07/2002 tarihli Makam Oluru ile yürürlüğe girmiştir (MEB, 2017).

Öğretmenlik mesleği ile ilgili yeterlilik çalışmalarına bakıldığında yurt içi ve yurt dışı gelişmelerin ve çağa uyum sağlama arayışının etkili olduğu söylenebilir. Mesleki gelişimin sağlanması ve eğitim süreçlerinin iyi yönetilmesi noktasında meslek yeterliklerinin güncellenmesi önem arz etmiştir.

Güncellenen Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri, her bir öğretmenlik alanı için ayrı bir yeterlik belirlenmesi ihtiyacını ortadan kaldırmak üzere, alan bilgisi ve alan eğitimi bilgisini de kapsayacak şekilde bütünsel bir yapı oluşturulması tercih edilmiştir. Bu sebeple özel alan yeterliklerine gerek duyulmadığından Bakan Oluru ile söz konusu özel alan yeterlikleri yürürlükten kaldırılmıştır (MEB, 2018).

Yeterlik güncelleme kapsamında her branş için ayrı yeterlikler hazırlamak yerine tüm branşlar için geçerli olabilecek düzeyde genel meslek yeterlikleri hazırlanmıştır. Bu kapsamda güncellenen Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri; "mesleki bilgi", "mesleki beceri", "tutum ve değerler" olmak üzere birbiriyle ilişkili 3 yeterlik alanı ile bunların altında yer alan 11 yeterlik ve bunlara ilişkin 65 göstergeden oluşmaktadır (MEB,2018).

Tablo 1. Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri (MEB,2018)

A	Mesleki Bilgi	B	Mesleki Beceri	C	Tutum ve Değerler
A1.	**Alan Bilgisi**	B1.	**Eğitim Öğretimi Planlama**	C1.	**Millî, Manevi ve Evrensel Değerler**
	Alanında sorgulayıcı bakış açısını kapsayacak şekilde ileri düzeyde kuramsal, metodolojik ve olgusal bilgiye sahiptir.		Eğitim öğretim süreçlerini etkin bir şekilde planlar.		Millî, manevi ve evrensel değerleri gözetir.
A2.	**Alan Eğitimi Bilgisi**	B2.	**Öğrenme Ortamları Oluşturma**	C2.	**Öğrenciye Yaklaşım**
	Alanının öğretim programına ve pedagojik alan bilgisine hâkimdir.		Bütün öğrenciler için etkili öğrenmenin gerçekleşebileceği sağlıklı ve güvenli öğrenme ortamları ile uygun öğretim materyalleri hazırlar.		Öğrencilerin gelişimini destekleyici tutum sergiler.
A3.	**Mevzuat Bilgisi**	B3.	**Öğretme ve Öğrenme Sürecini Yönetme**	C3.	**İletişim ve İş Birliği**
	Birey ve öğretmen olarak görev, hak ve sorumluluklarına ilişkin mevzuata uygun davranır.		Öğretme ve öğrenme sürecini etkili bir şekilde yürütür.		Öğrenci, meslektaş, aile ve eğitimin diğer paydaşları ile etkili iletişim ve iş birliği kurar.
		B4.	**Ölçme ve Değerlendirme**	C4.	**Kişisel ve Mesleki Gelişim**
			Ölçme ve değerlendirme, yöntem, teknik ve araçlarını amacına uygun kullanır.		Öz değerlendirme yaparak, kişisel ve mesleki gelişimine yönelik çalışmalara katılır.

MEB tarafından yayımlanmış olan öğretmenlik yeterlikleri incelendiğinde öğretmenlerden beklenen vizyon açıkça ortadadır. Öğretmenlerin genel olarak kendi alanlarına hâkim, pedagojik yeterliliğe sahip aynı zamanda bilgi iletişim ve teknolojilerini etkin olarak kullanabilen bireyler olmaları beklenmektedir. Bu veriler Teknolojik Pedagojik Alan bilgisinin öğretmenler için önemli olduğunu göstermektedir. Öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri ek olarak verilmiştir.

Ülkemizin eğitim kurumlarında görev yapan öğretmen standartlarının yanında bir de uluslararası geçerliliği olan bazı standartlar belirlenmiştir. ISTE (International Society for Technology in Education: Uluslararası Eğitimde Teknoloji Derneği) internet sitesinde yayımlamış olduğu eğitimciler için ISTE standartları bulunmaktadır.

Eğitimciler için ISTE Standartları, bireylerin donanımlı ve yeterli hale gelmesine yardımcı olmak için bir yol göstericidir. Bu standartlar uygulamanızı derinleştirir, akranlarla iş birliğini geliştirir, geleneksel yaklaşımları tekrar gözden geçirmeye ve öğrencileri kendi öğrenmelerini kontrol edebilmelerine ve eğitim süreçlerine katkıda bulunmaya teşvik eder (ISTE, 2018).

Belirlenmiş olan eğitimciler için ISTE standartlarından bazıları şöyledir;

1. Eğitimciler, öğrenme ve öğretme süreçlerini kaliteli bir şekilde yöneterek ve öğrencilerin öğrenmesine katkı sağlamak için teknolojik ve gelecek vaat eden uygulamaları keşfederek uygulamalarını sürekli geliştirirler.

- Teknolojik olarak mümkün kılınan pedagojik yaklaşımları keşfeder ve uygularlar. Etkinliklerini yansıtmak için mesleki öğrenme hedeflerini belirlemelidirler.
- Eğitimle ilgili paydaşlarla etkileşim kurarak teknoloji ile güçlendirilmiş öğrenme için ortak bir vizyon oluştururlar.
- Tüm öğrencilerin bireysel farklılıklarına önem vermek için eğitim teknolojisine, dijital içeriğe ve öğrenime yönelik fırsat eşitliği sağlarlar.

2. Eğitimciler, öğrencileri dijitalleşen dünyaya olumlu katkıda bulunmaya ve sorumluluk sahibi bir şekilde katılmaya teşvik eder.

3. Eğitimciler, uygulamaları geliştirmek, yeni fikirler keşfetmek, problem çözme sürecine katkıda bulunmak ve paylaşım yapmak için hem meslektaşlarıyla hem de öğrencilerle iş birliği yaparlar.

- Teknolojiyi kullanan otantik öğrenme deneyimi oluşturmak için meslektaşları ile iş birliği yapma ve planlamaya vakit ayırırlar.
- Öğrencilerle birlikte yeni dijital kaynaklar keşfetmek ve bunlarla iş birliği yapmak ve teknoloji sorunlarını tespit etmek ve gidermek için iş birliği yaparlar (ISTE, 2018).

Görüldüğü üzere yurt içi ve yurt dışı kurulların öğretmen yeterlikleri ile ilgili olarak belirlemiş olduğu temel yeterlikler içerisinde öğretmenlerin alan bilgisine sahip olması, pedagojik bilgiye sahip olması ve teknolojiyi etkin olarak kullanması istenmektedir.1986 yılında Shulman tarafından literatüre kazandırılan Pedagojik Alan Bilgisi; alan bilgisi ve pedagojik bilginin birleşiminden oluşan ve kavramların en doğru şekilde aktarımında analoji, örnek, açıklama, sunum ve yöntemlerin kullanılmasını içeren bilgidir (Shulman, 1986).

Günümüzde Pedagojik Alan Bilgisi ile ilgili çalışmalara devam edilmesi ile teknolojik gelişmelerin yaşanması ve öğretmenlerin eğitim süreçlerine teknolojiyi entegre etme ihtiyaçları doğmuştur. Mishra ve Koehler' in çalışmaları sonucunda öğretmen yeterliklerine teknolojik bilgi eklenerek TPAB olarak adlandırılan Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi literatüre kazandırılmıştır. Bu bilgi türü içerik, pedagoji ve teknoloji arasındaki etkileşimlerden ortaya çıkan bir bilgiler bütünüdür (Mishra ve Koehler, 2009).

Teknolojik bilginin öğretmen yeterliklerine eklenmesi ile teknolojiyi aktif kullanabilen, internet ortamında kendi tasarımlarını yapan, bilginin üretilmesine katkıda bulunan ve bireyi pasif konumdan çıkarıp internet ortamında aktive olmasına katlı sağlayan yeni nesil internet teknolojileri de önem kazanmıştır. 2004 yılında Tim O'Reilly tarafından dile getirilen Web 2.0 kavramı bu yeni nesil web araçlarını ifade etmektedir.

Yeni fikirlerin öneminin arttığı bir çağ yaşanmaktadır. Teknolojik gelişmeler hızlanmakta ve eğitime teknoloji entegrasyonunda yeni ufuklar açmakta; buna bağlı olarak eğitim öğretim süreçlerini yeniden gözden geçirme durumu söz konusu olmaktadır. Böylelikle yeni nesil teknolojilerin günümüzün önemli konularından biri olduğu anlaşılmaktadır (Ersoy ve Çoklar, 2013: 241).

Bu çalışmada sosyal bilgiler öğretmenlerinin Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi yeterlikleri ve öğretmenlerin Web 2.0 teknolojileri hakkında görüşleri araştırılmıştır.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmada sosyal bilgiler öğretmenlerinin Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi yeterliklerinin cinsiyet, yaş, mesleki kıdem, görev yaptıkları okulda ihtiyaç duydukları teknolojiye erişme imkanları değişkenlerine göre incelenmesi amaçlanmıştır. Ayrıca çalışma grubundaki sosyal bilgiler öğretmenlerinin Web 2.0 teknolojileri hakkındaki görüşlerinin ve bu araçları kullanma durumlarının incelenmesi amaçlanmıştır.

1.3. Problem Cümlesi

1. Sosyal bilgiler öğretmenlerinin Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi Yeterlilikleri ne düzeydedir?
2. Sosyal bilgiler öğretmenlerinin Web 2.0 teknolojileri hakkındaki görüşleri ve bunları kullanma durumları nasıldır?

1.4. Alt Problemler

1.4.1. Araştırmanın Nicel Kısmına Ait Alt Problemler

- Teknolojik bilgi yeterlilikleri ne düzeydedir?
- Pedagojik bilgi yeterlilikleri ne düzeydedir?
- Alan bilgisi yeterlilikleri ne düzeydedir?
- Teknolojik Alan Bilgisi yeterlilikleri ne düzeydedir?

- Pedagojik Alan Bilgisi yeterlilikleri ne düzeydedir?
- Teknolojik Pedagoji Bilgisi Yeterlilikleri ne düzeydedir?
- Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi yeterlilikleri ne düzeydedir?
- Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin teknolojik pedagojik alan bilgisi yeterlilikleri cinsiyet özelliklerine göre farklılaşmakta mıdır?
- Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin teknolojik pedagojik alan bilgisi yeterlilikleri hizmet sürelerine göre farklılaşmakta mıdır?
- Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin teknolojik pedagojik alan bilgisi yeterlilikleri görev yaptıkları kurumda ihtiyaç duydukları teknolojiye erişme imkanına göre farklılaşmakta mıdır?
- Sosyal bilgiler öğretmenlerinin teknolojik pedagojik alan bilgisi yeterlilikleri yaş gruplarına göre farklılaşmakta mıdır?
- Sosyal bilgiler öğretmenlerinin teknolojik pedagojik alan bilgisi yeterlilikleri teknoloji kullanma seviyelerine göre farklılaşmakta mıdır?

1.4.2. Araştırmanın Nitel Kısmına Ait Alt Problemler

- Sosyal bilgiler öğretmenlerinin Web 2.0 teknolojileri hakkında düşünceleri nasıldır?
- Sosyal bilgiler öğretmenlerinin derslerinde Web 2.0 teknolojilerini kullanma durumları ve sıklıkları nasıldır?
- Sosyal bilgiler öğretmenlerinin, sosyal bilgiler derslerinde Web 2.0 teknolojileri kullanımının öğrenciler üzerindeki etkilerine yönelik düşünceleri nasıldır?
- Sosyal bilgiler öğretmenlerinin Web 2.0 teknolojilerini kullanma yeterlilikleri hakkındaki düşünceleri nasıldır?
- Sosyal bilgiler öğretmenlerinin Web 2.0 teknolojileri konusunda yaşadıkları güçlükler nasıldır?

1.5. Araştırmanın Önemi

Bilim ve teknolojide meydana gelen gelişmeler ile toplumun değişen ihtiyaçları da öğrenme öğretme süreçlerinde bireylerden beklenen rolleri de etkilemiştir. Bu değişim bilgiyi üreten, bilgiyi transfer edebilen, problem çözebilen, eleştirel düşünen, girişimci, kararlı, iletişim becerilerine sahip, empati yapabilen, topluma ve kültüre katkı sağlayan vb. niteliklerdeki bir bireyi tanımlamaktadır (MEB, 2018).

Son yıllarda bilişim teknolojileri, özellikle kişisel bilgisayarlar ve internet, hayatımızın tüm alanlarında olduğu gibi, eğitim de yaygın olarak kullanılmaya başlanmıştır. Günümüz dünyasında, küreselleşmeye bağlı olarak ülke sınırları ortadan kalkmış ve kaliteli işgücünün serbest dolaşımı mümkün olabilmiştir. Bu da nitelikli, bilgiyi üreten, nitelikli mezunlar ve dünya standartlarında diplomalar vermek konusunda özellikle yüksek öğretim kurumlarını zorlar hale getirmiştir (Turan ve Çolakoğlu, 2008: 106).

Öğretim programları üzerinde yapılan güncellemelere baktığımızda yetkinlikler, beceriler ve kazanımların odak noktalarından biri de teknolojinin eğitime entegre edilmesi ve teknolojiyi aktif kullanan bireylerin yetiştirilmesidir. Nitekim Türkiye Yeterlilikler çerçevesinde belirlenmiş olan sekiz anahtar yetkinlikten biri Dijital Yetkinlik olarak belirlenmiştir. Ayrıca sosyal bilgiler öğretim programının özel amaçları arasında öğrencilerin bilim ve teknolojinin gelişim sürecini ve toplumsal yaşam üzerindeki etkilerini kavrayarak bilgi ve iletişim teknolojilerini bilinçli kullanmalarına dikkat çekilmiştir.

Güncellenen sosyal bilgiler öğretim programının içeriğine bakıldığında ise Bilim, Teknoloji ve Toplum Öğrenme Alanı 4,5,6 ve 7.sınıflarda teknolojinin önemine dikkat çeken kazanımlar belirlenmiştir.

Yeni nesil teknolojiler içerisinde etkileşimli ve bireyin üretime katkıda bulunmasını sağlayan Web 2.0 teknolojileri dikkat çekmektedir. Bu teknolojiler bireyin pasif konumdan çıkarak internet üzerinde aktive olmasını ve bilgi üretimine katkıda bulunmasını sağlaması açısından önemlidir. Teknoloji üreten ve bilime katkıda bulunan bireyler yetiştirmek istiyorsak yaşadığı çağın farkında ve yenilikçi düşünen öğretmenlere sahip olmamız gerekir. Çünkü bu aktif bireyleri yetiştirme noktasında eğitim kurumlarına ve öğretmenlere görev düşmektedir.

Literatür incelendiğinde yurt dışı çalışmalarda TPAB konusunda çok fazla çalışma (Mishra ve Koehler,2009; Graham,2011; Angeli ve Valanides,2008) olmasına rağmen ülkemizde daha yeni odak noktası olmuş bir araştırma alanıdır. Ayrıca Baran ve Bilici (2015) TPAB konusunda yapmış oldukları alan yazın incelemesinde ele alınan TPAB araştırmalarının %80 oranında öğretmen adayları ile çalışıldığını ve hizmet içi öğretmen TPAB yeterliklerinin araştırılmasının önemli olduğu vurgulanmıştır. Alan yazın incelemesine göre TPAB yeterlikleri çalışılan öğretmenlik branşlarının odak noktasının fen bilgisi, matematik ve sınıf öğretmenliği olduğu tespit edilmiştir (Baran ve Bilici, 2015: 26).

Ülkemizde yapılan çalışmalara bakıldığında ise sosyal bilgiler disiplini ile ilgili TPAB araştırmalarının (Akman,2014; Aksin,2014; Coşkun,2016; Turgut,2017; Dereli,2017) son yıllarda artış göstermesine rağmen diğer branşlara göre istenilen seviyede olmadığını söylemek mümkündür. Dolayısıyla bu çalışma hizmet içi sosyal bilgiler öğretmenlerinin TPAB yeterliklerinin tespit edilmesi açısından önem arz etmektedir.

Ayrıca yeni nesil Web 2.0 teknolojileri konusunda yurt dışı çalışmaların çok sayıda olması ancak yurt içi çalışmalarda ve sosyal bilgiler alanında bu konuda yapılan çalışmaların istenilen seviyede olmadığı görülmektedir. Bu sebeple sosyal bilgiler öğretmenlerinin Web 2.0 teknolojileri hakkında görüşlerinin incelenmesinin literatüre katkıda bulunacağı düşünülmektedir.

Bu çalışma sosyal bilgiler öğretmenlerinin, TBAP yeterliklerinin tespit edilmesi açısından önem arz etmektedir. Ayrıca sosyal bilgiler öğretmenlerinin Web 2.0 teknolojilerini kullanım durumları, sosyal bilgiler dersine entegre etmeleri ve Web 2.0 teknolojilerinin derslerde kullanılmasının öğrenciler üzerindeki etkisinin incelenmesi bakımından önemlidir.

1.6. Varsayımlar

- Çalışmaya katılan sosyal bilgiler öğretmenlerinin veri toplama araçlarında yer alan sorulara objektif ve samimi yanıtlar verdikleri,
- Görüşme formunun hazırlanması sürecinde görüşlerine başvurulan uzmanların objektif ve samimi oldukları,
- Kullanılan veri toplama araçlarının çalışmanın amacına hizmet ettiği,
- Kullanılan Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi ölçeğinin ve görüşme formunun çalışmanın amacına uygun olarak kullanıldığı varsayılmıştır.

1.7. Sınırlılıklar

- Bu çalışma Ankara ilinin farklı ilçelerinde bulunan devlet okullarında görev yapan 91 sosyal bilgiler öğretmeni ile,
- 2017-2018 Eğitim – Öğretim yılı ile,
- Veri toplama amacıyla kullanılan Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi ölçeği ve görüşme formuna verilen cevaplar ile,
- Konu ile ilgili ulaşılan ulusal ve yabancı kaynaklar ile sınırlıdır.

1.8. Tanımlar

Eğitim: Bireyin hal ve hareketlerinde yaparak ve yaşayarak istenilen yönde değişiklik meydana getirme sürecidir (Ertürk, 1997).

Teknoloji: Ar-ge çalışmaları, üretim, pazarlama ve satış aşamalarında verilen hizmeti kapsayan bir sanayi sürecinin, etkin ve verimli bir şekilde gerçekleştirilmesi için kullanılabilecek bilgi ve becerilere teknoloji denir. (Şenel ve Gençoğlu, 2003).

Eğitim Teknolojisi: Eğitim felsefelerine göre belirlenen eğitim hedefleri ve değerlerine ulaşabilmek için izlenen yol ve yöntemlerle ilgilenen bir disiplindir (Alkan, 1990).

Teknoloji Bilgisi: Kitaplar, tebeşir ve yazı tahtası gibi standart teknolojiler ve İnternet ve dijital video gibi daha ileri teknolojiler hakkındaki bilgidir. Bu, belirli teknolojileri çalıştırmak için gereken becerileri içerir (Mishra ve Koehler, 2006).

Pedagoji Bilgisi: Öğretme ve öğrenme süreçleri ve uygulamaları ya da yöntemleri ve diğer şeylerin yanı sıra, genel eğitim amaçları, değerleri ve amaçları nasıl kapsadığı hakkında derin bir bilgi birikimidir. Bu, öğrenci öğreniminin, sınıf yönetiminin, ders planı geliştirmenin ve uygulanmasının tüm sorunlarıyla ilgili genel bir bilgi biçimidir (Mishra ve Koehler, 2006).

Alan Bilgisi: Öğretmenlerin öğrenilecek veya öğretilecek konu hakkındaki bilgisidir. Shulman'ın (1986) belirttiği gibi, bu bilgi, kavramların, teorilerin, fikirlerin, örgütsel çerçevelerin, kanıtların ve kanıtların bilgilerinin yanı sıra bu tür bilgilerin geliştirilmesine yönelik yerleşik uygulamalar ve yaklaşımları da içerecektir (Mishra ve Koehler, 2009).

Teknolojik Alan Bilgisi: Teknolojinin ve içeriğin birbirini etkilediği ve sınırladığı yolun bir anlayışıdır. Öğretmenlerin öğrettikleri konudan daha fazlasına hâkim olmaları gerekir; Ayrıca, belirli teknolojilerin uygulanmasıyla konunun (veya oluşturulabilecek temsiller türünün) nasıl değiştirilebileceğine dair derin bir anlayışa sahip olmalıdırlar (Mishra ve Koehler, 2009).

Pedagojik Alan Bilgisi: Öğrenmeyi ve müfredat, değerlendirme ve pedagoji arasındaki bağlantıları teşvik eden koşullar gibi öğretim, öğrenim, müfredat, değerlendirme ve raporlamanın temel işlerini kapsar. Belirli bir içeriğin öğretimini ifade eder (Mishra ve Koehler, 2009).

Teknolojik Pedagoji Bilgisi: Belirli teknolojiler belirli şekillerde kullanıldığında öğretme ve öğrenmenin nasıl değişebileceğinin bir anlayışıdır. Bu, disipliner ve gelişimsel olarak uygun

pedagojik tasarımlar ve stratejilerle ilgili bir dizi teknolojik aracın pedagojik niteliklerini ve kısıtlamalarını bilmeyi içerir (Mishra ve Koehler, 2009).

Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi: İçerik, pedagoji ve teknoloji arasındaki etkileşimlerden ortaya çıkan bir bilgiler bütünüdür (Mishra ve Koehler, 2009).

Web 2.0: Web 2.0 kavramı, 2004 yılında bir konferans sırasında Tim O' Reilly tarafından dile getirilmiş bir kavramdır. İkinci kuşak web araçlarını ifade etmektedir (O' Reilly, 2007).

BÖLÜM II

KURAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Teknoloji

Teknoloji kavramının bireylerin zihninde yarattığı ilk fikir makinelerdir. Oysa ki teknoloji sadece makineler ve onların üretilmesinde kullanılan bilgiler bütünü olmaktan daha fazlasıdır (Yeşiltaş ve Sönmez, 2009: 389).

Teknoloji kavramı üzerine yapılan çeşitli tanımlar vardır. Türk Dil Kurumu'na göre teknoloji "Bir sanayi dalı ile ilgili yapım yöntemlerini, kullanılan araç, gereç ve aletleri, bunların kullanım biçimlerini kapsayan uygulama bilgisi" olarak tanımlanmaktadır.

Alkan'a (1987) göre ise teknoloji kavramı "makineler, işlemler, yöntemler, süreçler, sistemler, yönetim ve kontrol mekanizmaları gibi çeşitli ögeleri" kapsamakta ve teknoloji "bu ögelerin belirli bir düzende bir araya getirilmesiyle oluşan ve bilim ile uygulama arasında köprü görevi yapan bir disiplindir" (Alkan (1987)'den aktaran Yalın (2007).Bu tanıma göre teknoloji, araştırmalar ve kuramsal açıklamalar ile uygulayıcılar tarafından karşılaştırılan sorunlar arasında bir köprü görevi görmektedir (Yalın, 2007: 2).

Teknoloji; araştırma, geliştirme, üretim, pazarlama, satış ve satış sonrası hizmeti kapsayan bir sanayi sürecinin, etkin ve verimli bir biçimde gerçekleştirilmesi için kullanılabilecek bilgi ve becerilerin tümüdür (Şenel ve Gençoğlu, 2003: 49).

Görüldüğü gibi teknoloji için birçok tanım yapılmıştır. Kısaca teknolojiyi, bilimsel yollarla elde edilen verilerin, insan hayatını kolaylaştırmak, bireylerin problemlerini çözmek gibi amaçlarla hayata entegre etme işidir şeklinde tanımlamak mümkündür (Yeşiltaş ve Sönmez, 2009: 389).

2.2. Eğitim Teknolojisi

Eğitim teknolojisi eğitim felsefelerince belirlenen eğitim hedefleri ve değerlerine ulaşabilmek için gerekli yol ve yöntemlerle ilgilenen bir disiplindir. Bu disiplin 'NE' ve 'NİÇİN' 'i tespit ettikten sonra bunun nasıl gerçekleşebileceği konusuyla uğraşmaktadır (Alkan, 1990: 358).

Eğitim teknolojisi, genelde eğitime özelde öğrenme durumuna egemen olabilmek için ilgili bilgi ve becerilerin işe koşulmasıyla öğrenme ya da eğitim süreçlerinin işlevsel olarak yapılanmasıdır. Diğer bir deyişle öğrenme-öğretme süreçlerinin tasarımlanması, uygulanması, değerlendirilmesi ve geliştirilmesi işidir (Yaylacı ve Yaylacı, 1999: 209).

Teknolojinin gelişmesi ile eğitim süreci de etkilenmektedir. Teknoloji ve eğitim kavramlarının birbiri ile etkileşimi sebebiyle birçok eğitim teknolojisi tanımı yapılmıştır.

Eğitim teknolojisinin amaçları ise Alpar, Batdal ve Avcı (2007) tarafından yapılan araştırmada şu şekilde ifade edilmiştir;

- Eğitim hizmetlerin de fırsat eşitliği ortamı sağlamak
- Öğretme ve öğrenme süreçlerini daha verimli hale getirmek
- Öğretme ve öğrenme etkinliklerini bireysel farklılıklara göre uyarlamak
- Öğretme ve öğrenme süreçlerinde yapılan uygulamalara şekil vermek
- Eğitim ihtiyaçlarını ve fırsatlarını bilimsel araştırma konusu yapmak
- Eğitim kurumlarını uygulamalı hale dönüştürmek
- Öğretim programlarının sürekliliğine katkıda bulunmak
- Eğitim personelinin kalitesini ve verimliliğini arttırmak
- Çevre etkenlerini düzenlemek ve kontrol etmek
- Öğretme ve öğrenme süreçlerini öğrenci yeteneklerine uyarlamak
- Eğitimle ilgili sorunların çözümünde uygulamaya koymak

Araştırmacıların açıklamalarına bakıldığında, eğitim teknolojisi kavramı öğrenme ve öğretme süreçleri ile ilgili özgün bir alanı ifade ettiğini söylemek mümkündür.

2.3. Öğretim Teknolojisi

"Öğretim Teknolojisi" terimini oluşturan bu iki kelimeyi anlamsal açıdan ayrı ayrı incelemek önem arz etmektedir. "Öğretmek" doğrudan bilgi vermek anlamına gelir ve bu durumda "öğretim" kelimesini öğretme eylemi olarak açıklayabiliriz. "Teknoloji" kelimesini değerlendirecek olursak, "techne" kökü, kökenbilimi açısından Yunanca bir kelimedir ve

"şey" leri işlevli hale getirme sanatı ve zanaata sistematik yaklaşımı ifade eden "technologia" kelimesinden türer. Böylelikle bu iki anlamı bir araya getirdiğimizde öğretim teknolojisinin, herhangi bir bilgiyi vermek için sanat ve zanaatta sistematik yaklaşım anlamı çıkmaktadır (Karademirci, 2010: 1).

Alkan, (1995:19)'a göre öğretim teknolojisi, eğitimin bir alt kavramı olduğu düşüncesine bağlı olarak ve belirli öğretim disiplinlerinin kendine özgü yönlerini dikkate alarak düzenlenmiş teknolojiyle ilgili bir terimdir. Bu terim, ilgili disiplin alanlarına özgü olarak etkili öğrenme düzenlemeleri oluşturmak üzere amaçlı ve kontrollü durumlarda insan gücü ve insan gücü dışı kaynakları birlikte işe koşarak belirli özel hedefler doğrultusunda öğrenme ve öğretme süreçleri tasarımlama, işe koşma, değerlendirme ve geliştirme eylemlerinin bütününü içeren sistematik bir yaklaşımı ifade etmektedir (Yalın, 2007: 5).

Bazı durumlarda eğitim teknolojisi ile aynı anlamda kullanılsa da öğretim teknolojisi esas olarak eğitim teknolojisinin kapsamında, eğitim teknolojisi tanımı içinde yer almayan durumlar ve olguları ifade etmek için kullanılmaktadır (Yeşiltaş ve Sönmez, 2009: 390).

2.4. Sosyal Bilgiler Öğretim Programı'nın Teknoloji İle İlişkisi

NCSS Sosyal Bilgiler Ulusal Konseyi'nin yaptığı tanıma göre sosyal bilgiler;

> Sosyal yeterliliği teşvik etmek için sosyal bilimler ve beşerî bilimlerin entegre çalışmasıdır. Okul programı içinde sosyal bilgiler, antropoloji, arkeoloji, ekonomi, coğrafya, tarih, hukuk, felsefe, siyaset bilimi, psikoloji, din ve sosyoloji gibi disiplinlere dayanan, beşerî bilimlerin uygun içeriğini koordine eden matematik ve doğa bilimlerinin içeriği üzerine sistematik bir çalışma sağlar. Sosyal araştırmaların birincil amacı, gençlerin birbirine bağımlı bir dünyada kültürel olarak farklı, demokratik bir toplumun vatandaşları olarak kamu yararı için bilinçli ve makul kararlar alma yeteneğini geliştirmelerine yardımcı olmaktır. (NCSS, 2018).

Yurt içi ve yurt dışı akademik çalışmalara bakılarak bilim insanlarının yaptıkları tanımlar ışığında sosyal bilgileri şöyle tanımlayabiliriz: "Sosyal bilgiler, hemen her bakımdan değişen ülke ve dünya şartlarında bilgi temelli olarak karar verme süreçlerini yöneten, problem çözebilen etkin vatandaşlar yetiştirmek amacıyla sosyal ve beşerî bilimlerden aldığı bilgi ve yöntemleri kaynaştırarak kullanan bir öğretim programıdır." (Sever, 2016: 3)

Ülkemizde sosyal bilgiler öğretim programının gelişimine bakıldığında ise 2004 yılında hazırlanan program taslağı ile yapılandırmacı yaklaşıma uygun olarak revize edildiğini görmekteyiz. Gelişen ve değişen dünyaya uyum sağlamak adına öğretim programlarında çeşitli güncellemeler yapılması gerekmektedir. Bu sebeple ihtiyaçlara cevap vermesi adına

sosyal bilgiler öğretim programı Millî Eğitim Bakanlığı tarafından 2017 yılında yeniden gözden geçirilmiştir. Bakanlığın ilgili birimlerinden uzman personel, öğretmen ve akademisyenlerden oluşan bir grup öğretim programını değerlendirerek revize edilmiş bir taslak program hazırlanmıştır.

Günümüzde dünya üzerinde ki gelişmeler incelendiğinde teknolojinin hızla gelişmekte olduğunu, bu gelişmelerin hayatımıza katkı sağladığı gibi eğitim süreçlerine de yansıdığını görüyoruz. Bilgisayar teknolojilerinin öğretim sürecinde kullanılmasıyla öğrencilere daha etkili, görsel ve işitsel, farklı öğretim yöntem ve tekniklerinin kullanımına olanak sağlayan, materyaller sunmak, öğrencilerin yaratıcılıklarını geliştirmek, bilgisayar ağları ve internet kullanarak interaktif ve uzaktan eğitim ortamları oluşturmak ve kullanmak, her türlü bilgiye hızlı bir şekilde ulaşmak mümkün olmuştur. Bir sonraki adımı tahmin edilemeyecek kadar hızlı ilerleyen bilgisayar teknolojilerinin, amaçları itibariyle, ülkeler ve toplumlar için büyük önem arz eden sosyal bilgiler derslerinde de kullanılması artık bir gereklilik olmuştur (Yeşiltaş ve Sönmez, 2009: 408).

Revize edilen sosyal bilgiler öğretim programına bakıldığında teknolojinin önemine dikkat çeken yetkinlikler, beceriler ve kazanımlar belirlenmiştir. Sekiz anahtar yetkinlik içerisinde dijital yetkinlik kısmı teknolojinin önemini vurgulamaktadır.

Dijital yetkinlik; iş, günlük hayat ve iletişim için bilgi iletişim teknolojilerinin güvenli ve eleştirel şekilde kullanılmasını kapsar. Söz konusu yetkinlik, bilgiye erişim ve bilginin değerlendirilmesi, saklanması, üretimi, sunulması ve alışverişi için bilgisayarların kullanılması ayrıca internet aracılığıyla ortak ağlara katılım sağlanması ve iletişim kurulması gibi temel beceriler yoluyla desteklenmektedir (MEB, 2018).

Ayrıca sosyal bilgiler öğretim programının özel amaçları arasında öğrencilerin bilimsel ve teknolojik gelişmelerin sosyal hayat üzerindeki etkilerini anlamaları ve iletişim teknolojilerini kullanmaları yer almaktadır (MEB, 2018).

Sosyal bilgiler öğretim programında yer alan öğrenme alanları, kazanım sayıları ve süreleri tablo 2'de belirtilmiştir.

Tablo 2. Sosyal Bilgiler Dersi Öğrenme Alanları ve Süreleri (MEB,2018)

SINIFLAR	4. SINIF			5. SINIF			6. SINIF			7. SINIF		
ÖĞRENME ALANI	Kazanım	Süre Oranı (%)	Ders Saati	Kazanım	Süre Oranı (%)	Ders Saati	Kazanım	Süre Oranı (%)	Ders Saati	Kazanım	Süre Oranı (%)	Ders Saati
BİREY VE TOPLUM	5	11,1	12	4	13	14	5	11,1	12	4	11,1	12
KÜLTÜR VE MİRAS	4	13	14	5	16,6	18	5	20,4	22	5	27,8	30
İNSANLAR, YERLER VE ÇEVRELER	6	18,5	20	5	16,6	18	4	13	14	4	13,9	15
BİLİM, TEKNOLOJİ VE TOPLUM	5	14,8	16	5	13	14	4	11,1	12	4	11,1	12
ÜRETİM, DAĞITIM VE TÜKETİM	5	16,6	18	6	16,6	18	6	16,6	18	6	13,9	15
ETKİN VATANDAŞLIK	4	13	14	4	11,1	12	6	14,8	16	4	11,1	12
KÜRESEL BAĞLANTILAR	4	13	14	4	13	14	4	13	14	4	11,1	12
TOPLAM	33	100	108	33	100	108	34	100	108	31	100	108

Tablo 2 incelendiğinde "Bilim, Teknoloji ve Toplum" öğrenme alanına ait kazanım sayıları 4.sınıflarda 5, 5.sınıflarda 5,6.sınıflarda 4 ve 7.sınıflarda 4 kazanım olarak belirlenmiştir. Kazanımların içeriği ise şu şekildedir;

4. Sınıf Bilim, Teknoloji ve Toplum Öğrenme Alanı

SB.4.4.1. Çevresindeki teknolojik ürünleri, kullanım alanlarına göre sınıflandırır.

SB.4.4.2. Teknolojik ürünlerin geçmişteki ve bugünkü kullanımlarını karşılaştırır.

SB.4.4.3. Kullandığı teknolojik ürünlerin mucitlerini ve bu ürünlerin zaman içerisindeki gelişimini araştırır.

SB.4.4.4. Çevresindeki ihtiyaçlardan yola çıkarak kendine özgü ürünler tasarlamaya yönelik fikirler geliştirir.

SB.4.4.5. Teknolojik ürünleri kendisine, başkalarına ve doğaya zarar vermeden kullanır (MEB, 2018).

5.Sınıf Bilim, Teknoloji ve Toplum Öğrenme Alanı

SB.5.4.1. Teknoloji kullanımının sosyalleşme ve toplumsal ilişkiler üzerindeki etkisini tartışır.

SB.5.4.2. Sanal ortamda ulaştığı bilgilerin doğruluk ve güvenilirliğini sorgular.

SB.5.4.3. Sanal ortamı kullanırken güvenlik kurallarına uyar.

SB.5.4.4. Buluş yapanların ve bilim insanlarının ortak özelliklerini belirler. SB.5.4.5.

Yaptığı çalışmalarda bilimsel etiğe uygun davranır (MEB, 2018).

6.Sınıf Bilim, Teknoloji ve Toplum Öğrenme Alanı
SB.6.4.1. Sosyal bilimlerdeki çalışma ve bulgulardan hareketle sosyal bilimlerin toplum hayatına etkisine örnekler verir.
SB.6.4.2. Bilimsel ve teknolojik gelişmelerin gelecekteki yaşam üzerine etkilerine ilişkin fikirler ileri sürer.
SB.6.4.3. Bilimsel araştırma basamaklarını kullanarak araştırma yapar. SB.6.4.4. Telif ve patent hakları saklı ürünlerin yasal yollardan temin edilmesinin gerekliliğini savunur (MEB, 2018).

7.Sınıf Bilim, Teknoloji ve Toplum Öğrenme Alanı
SB.7.4.1. Bilginin korunması, yaygınlaştırılması ve aktarılmasında değişim ve sürekliliği inceler.
SB.7.4.2. Türk-İslam medeniyetinde yetişen bilginlerin bilimsel gelişme sürecine katkılarını tartışır.
SB.7.4.3. XV-XX. yüzyıllar arasında Avrupa'da yaşanan gelişmelerin günümüz bilimsel birikiminin oluşmasına etkisini analiz eder.
SB.7.4.4. Özgür düşüncenin bilimsel gelişmelere katkısını değerlendirir (MEB, 2018).

Sosyal bilgiler dersi öğretim programında teknoloji ile ilgili kazanımlar incelendiğinde teknolojiyi aktif kullanan, üreten, teknolojik gelişmeleri takip eden ve sanal ortamı güvenli kullanan bireylerin yetiştirilmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu bağlamda sosyal bilgiler öğretim programı teknoloji ile ilişkilendirilmiştir.

2.5. Dijital Vatandaşlık

Yaşamakta olduğumuz bilgi çağında meydana gelen teknolojik gelişmeler, bireylere fırsatlar sunduğu gibi yaşam biçimlerini de değiştirmiştir. Dijital ortamda etik ilkelere uygun davranmak, güvenlik önlemleri almak, karşılaşılabilecek her türlü olumlu ya da olumsuz duruma karşı hazırlıklı olmak, dijital ortam kullanıcılarının dikkat etmesi gereken konular olarak karşımıza çıkmakta; bu noktaları yaşam biçimi haline getiren bireyler için dijital vatandaş tanımı ortaya çıkmaktadır (Vural ve Kurt, 2017: 63).

Çeşitli uygulamalar ve teknolojik araçların gelişmesi ile internet ortamında doğru ya da yanlış içerik sunan web sayfaları, herkesin yaşamını çevrelemiştir. Dijital platformda yayınlanan bilgiler, kurulan iletişim sınırlarını aşmış durumdadır; bilgi fiziksel ortamların

dışına çıkarak ‘bulutlar’ dan erişilir formata dönüşmüştür. Yani bireyler artık her şeyi çevrimiçi olarak yayınlayabilme ve özgürce çevrimiçi ortamda gezinme imkânı bulmuştur. (Aydın, 2015: 142).

Gelişen teknoloji ve internet kullanımının hızla artması sonucunda bireylerin hayatında yarattığı etki aşina olduğumuz vatandaşlık kavramını dijital bir platforma taşımıştır. Evrensel ve etik değerlerin farkında olarak devam eden bu dijital vatandaşlık sürecinin, yaşamımızı kolaylaştırırken aynı zamanda çeşitli riskleri ve sorumlulukları da içermekte olduğunu söylemek mümkündür. İnternet ortamında zararlı içeriklere karşı bilinçli bir dijital vatandaş profilinin oluşması gerekmektedir.

Bu konuda birer dijital vatandaş olan internet kullanıcılarının başlıca bazı tedbirler alarak internetin fırsatlarında doğru ve etkin bir şekilde faydalanmaları gerekmektedir. Alınması gereken bu tedbirleri şu şekilde özetlenebilir:

- Bilgisayarlara güvenlik duvarı içeren anti-virüs programı yüklenmeli ve bu programlar güncellenmeli, sosyal ağ profillerinin gizlilik ve güvenlik ayarlarını kullanarak kapalı tutulması
- Web tarayıcılarının gizlilik ayarlarından izlenmeme (do not track) opsiyonunun seçilmesi, kişisel verilerin internette, özellikle sosyal medyada paylaşılmaması
- İnternet bankacılığı ve e ticaret sistemlerini kullanırken site hakkında ön araştırma yapılması ve güvenilir sayfalardan işlem yapılması
- Https bağlantılarının internet sayfalarında varlığının adres çubuğundan kontrol edilmesi
- Güçlü şifreler oluşturulması
- Satın alınacak ürünün fiyatının kontrol edilmesi
- Küçük yazılara dikkat edilmesi
- Sanal klavye kullanılması
- İnternette karşılaşılan yasadışı içeriklerle ilgili www.ihbarweb.org.tr adresine ihbarda bulunulması (Çubukçu ve Bayzan, 2013: 166).

2.6. Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi Modeli

TPAB Modeli (Technological Pedagogical Content Knowledge-TPCAK), Teknoloji, Pedagoji ve Alan bilgisinin üçlü kombinasyonu ile oluşturulmuş bir modeldir.1986 yılında Shulman tarafından tanımlanmış olan pedagojik alan bilgisine “teknolojik bilgi” eklenerek literatüre kazandırılmıştır. Öğrenme ortamlarının ana bileşenleri olan teknoloji, pedagoji ve

alan bilgisinin üçlü formülünün eğitimde teknoloji entegrasyonuna katkıda bulunacağı düşünülmektedir (Mishra ve Koehler, 2006: 1017).

Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi (TPAB), Shulman (1986) tarafından tanımlanan ve alan yazına kazandırılan Pedagojik Alan Bilgisi'ne teknolojik bilginin eklenmesi ile ortaya çıkan ve teknolojik bilgi, pedagojik bilgi ve konu alan bilgisinin bileşenlerinin kesiştiği noktada bu üç bileşenin birbiri ile etkileşiminde doğan bilgi türüdür.

Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi (TPAB), üç "temel" bileşenin (içerik, pedagoji ve teknoloji) tümünün ötesine geçen bir bilgi türüdür. Teknoloji, Pedagoji ve Alan bilgisinin arasındaki etkileşimlerden ortaya çıkan bir anlayıştır (Koehler ve Mishra, 2009: 66).

Teknoloji ile öğretim süreçlerinde verimli olmak, tüm bileşenler arasında sürekli bir dinamik bağ yaratmayı ve sürdürmeyi gerektirir (Koehler ve Mishra, 2009: 67).

TPAB'ın kuramsal çerçevesinin oluşturulmasında Mishra ve Koehler 'in bilimsel çalışmaları büyük bir öneme sahiptir (Bilici, 2012:26).

Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisine dair birkaç göstergeyi şöyle sıralamak mümkündür:

- Farklı öğretme-öğrenme yöntemlerini (grup çalışması, iş birliğine dayalı yöntem, problem çözme vb.) uygulamada teknolojiyi kullanabilme
- Eğitim ve öğretim süreçlerinde kavramsal bilgiler arasındaki ilişkiyi teknoloji ile aktarabilme
- Konu ile ilgili olarak öğrenci başarısını değerlendirmede teknoloji tabanlı bir değerlendirme süreci yürütebilme (Yurdakul ve Odabaşı, 2013: 49)

2.7. Teknolojik Bilgi (TB)

Kitaplar, tebeşir ve yazı tahtası gibi standart teknolojiler, internet ve dijital video gibi daha ileri teknolojiler hakkındaki bilgidir. Bu, belirli teknolojileri çalıştırmak için gereken becerileri içerir. Dijital teknolojiler söz konusu olduğunda, buna işletim sistemleri ve bilgisayar donanımı bilgisi ve sözcük işlemciler, elektronik tablolar, tarayıcılar ve e-posta gibi standart yazılım araçlarını kullanma yeteneği dahildir (Mishra ve Koehler, 2006: 1027).

Günümüz teknoloji bilgisinin güncel teknolojiler arasında yer alan tablet bilgisayarlar, çeşitli mobil teknolojiler ve etkileşimli tahta gibi çeşitli teknolojik araçların, bunun yanı sıra internet üzerinden sunu hazırlama programlarının (örn: Prezi) ve sosyal ağların (Facebook,

Twitter vb.) kullanımı gibi becerileri kapsadığı söylenebilir (Yurdakul ve Odabaşı, 2013: 44).

2.8. Pedagojik Bilgi (PB)

Pedagojik bilgi, öğretmen ve öğrenme süreçlerini kapsayan sınıf yönetimi, ders planlama, değerlendirme, öğretim yöntemleri ve uygulamaları içeren bir bilgidir. Sınıfta kullanılacak yöntem ve teknikler hakkında bilgileri kapsar. Öğretmenin sahip olması gereken meslek bilgisi olarak tanımlanabilir. Ayrıca bilişsel, sosyal ve gelişimsel öğrenme teorilerinin sınıfta öğrencilere nasıl uygulanacaklarının anlaşılmasını gerektirir (Mishra ve Koehler, 2006: 1027).

Pedagoji bilgisine dair örnek birkaç göstergeyi şu şekilde sıralamak mümkündür:

- Hitap edilecek kitleye göre öğretim süreçlerini planlayabilme
- Bireysel farklılıklara uygun olarak öğretim yöntem ve tekniği seçebilme
- Sınıf içi etkinlikler yürütülürken öğrencinin ilgisini canlı tutabilme
- Öğrencilerin başarı seviyelerini ölçebilecek etkin ölçme aracı hazırlayabilme (Yurdakul ve Odabaşı, 2013: 45).

2.9. Alan Bilgisi (AB)

Alan bilgisi, öğrenilmesi veya öğretilmesi gereken asıl konu hakkında bilgidir. Öğretmenler, verilen bir alandaki merkezi gerçekler, kavramlar, teoriler ve prosedürler dahil olmak üzere öğrettikleri konuları bilmeli ve anlamalıdır (Mishra ve Koehler, 2006: 1026).

Alan bilgisine ilişkin bazı göstergeleri şu şekilde sıralamak mümkündür:

- Konu alanını oluşturan alt boyutlar arasındaki ilişkilere uygun olarak kavramsal çerçeveyi oluşturabilme
- Hayatta karşılaşılan problemi alan bilgisi ile çözebilme
- Konu alanıyla ilgili güncel gelişmeleri takip edebilme (Yurdakul ve Odabaşı, 2013: 45).

2.10. Teknolojik Alan Bilgisi (TAB)

Teknoloji ve alan bilgisinin kapsamlı bir tarihi ilişkisi var. Teknoloji ve alan bilgisinin etkileşiminden ortaya çıkan teknolojik alan bilgisi konuya uygun teknolojinin kullanılmasını kapsayan bilgidir. Teknolojinin verilen bir disiplinin uygulama ve bilgisi üzerindeki etkisini

anlamak, eğitimin amacına uygun teknolojik araçların geliştirilmesinde kritik öneme sahiptir (Koehler ve Mishra, 2009: 64).

Öyleyse Teknolojik Alan Bilgisi, teknolojinin ve içeriğin birbirini nasıl etkilediğinin ve kısıtladığının bir anlayışıdır. Öğretmenler öğrettikleri konudan daha fazla ustalaşmaya ihtiyaç duyarlar. Ayrıca, konunun belirli teknolojilerin uygulanması ile nasıl değiştirilebileceğini de derin bir şekilde anlamalıdırlar. Öğretmenler kendi alanlarındaki konuyla ilgili öğrenme sürecinde hangi özel teknolojilerin en uygun olduğunu bilmelidir

(Koehler ve Mishra, 2009: 64).

Teknolojik Alan Bilgisine dair bazı göstergeler şu şekilde sıralanabilir:

- Konu alanının içerik türüne ve yapısına uygun teknolojiyi kullanabilme
- Konu alanı ile ilgili güncel bilgiyi takip etmek için teknolojiyi kullanabilme
- Konu alanı bilgisini gerçek hayatla ilişkilendirmede teknolojiyi kullanabilme (Yurdakul ve Odabaşı, 2013: 47).

2.11. Teknolojik Pedagojik Bilgi (TPB)

Teknolojik Pedagojik Bilgi, belirli teknolojiler belirli şekillerde kullanıldığında öğretme ve öğrenme sürecinin nasıl değişebileceğini anlamaktır. Bu, disiplinli ve gelişimsel olarak uygun pedagojik tasarım ve stratejilerle ilgili olduğu için, çeşitli teknolojik araçların pedagojik ilişkilerini ve kısıtlamalarını bilmeyi içerir (Koehler ve Mishra, 2009: 65).

Teknoloji bilgisi ve Pedagojik bilginin birbiri ile etkileşiminden oluşan bu bilgi türü, öğrenme sürecine teknoloji entegrasyonunun bilgisidir.

Teknolojik Pedagojik Bilgi özellikle önemlidir, çünkü popüler yazılım programlarının çoğu eğitim amaçlı tasarlanmamıştır. Microsoft Office Suite (Word, PowerPoint, Excel, Entourage ve MSN Messenger) gibi yazılım programları genellikle ofis ortamlarına yönelik hazırlanmıştır. Bloglar veya podcast'ler gibi web tabanlı teknolojiler ise eğlence, iletişim ve sosyal ağlar için tasarlanmıştır. Öğretmenlerin teknolojiyi yaygın kullanım amaçlarının dışında ayrıca eğitim süreçlerinde kullanma becerilerini de geliştirmeleri gerekir. Bu nedenle, Teknolojik Pedagojik Bilgi, öğrencinin öğrenme ve anlama becerisini geliştirmek için ileriye dönük, yaratıcı ve açık fikirli bir teknoloji kullanımına ihtiyaç duyuyor (Koehler ve Mishra, 2009:65-66).

2.12. Pedagojik Alan Bilgisi (PAB)

Pedagojik Alan Bilgisi, Shulman'ın belirli bir konunun öğretimi için gerekli olan pedagoji bilgisi fikri ile tutarlıdır. Pedagoji ve Alan bilgisinin birbiri ile etkileşiminden oluşmaktadır. Belirli bir konunun öğretilmesinde gerekli olan pedagojik bilgi ve becerileri kapsayan PCK, öğrenmeyi teşvik eden koşullar ve öğretim programı, değerlendirme ve pedagoji arasındaki bağlantılar gibi öğretme ve öğrenme, müfredat, değerlendirme ve raporlamanın ana işini kapsar. Ortak kavram yanılgılarının ve bunlara bakmanın yollarının farkındalığı, farklı içerik tabanlı fikirler arasında bağlantı kurmanın önemi, alternatif öğretme stratejileri etkili öğretim için çok önemlidir. Belirli bir içeriğin öğretimini ifade eder (Koehler ve Mishra, 2009: 64).

Örnek birkaç göstergeyi şöyle sıralamak mümkündür:

- Konu kapsamındaki kavramların öğretimine uygun yöntem seçebilme
- Ölçme aracı hazırlarken konu alanına ilişkin kavramsal çerçeveyi kullanabilme
- Konu alanının öğretimine uygun öğretim materyali seçebilme (Yurdakul ve Odabaşı, 2013: 46).

2.13. Web 2.0 Nedir?

Web 2.0 kavramı, World Wide Web (www)'in ikinci nesil teknolojiyi tanımlamak için kullanılmaktadır. Bu kavram ilk kuşak web araçlarından farklı özelliklere sahip araçları tanımlamada kullanılmaktadır (Horzum, 2010: 605).

İnternet aracılığı ile erişilebilen hizmetten biri olan web, sağladığı imkanlar sebebiyle günümüzün en çok kullanılan teknolojilerinden biri olmuştur. Web teknolojisinin sürekli değişen ve gelişen yapısı, her geçen gün daha çok ihtiyacı karşılamaya başlamış ve çoğu kullanıcı için vazgeçilmez olmasını sağlamıştır (Şahin, 2013: 163).

Web sunucuları ve tarayıcıları üzerinde yapılan iyileştirmelerin teknik bilgisi yeterli olmayan internet kullanıcılarını da içeriğe katkı sağlayabilir hale getirmesi, beraberinde önemli bir değişimi meydana getirmiştir (Şahin, 2013: 165).

Günümüzde, internet ortamında aktif olmayı ve etkileşime geçmeyi sağlayan teknolojilerden biri olan Web 2.0 bireylerin veri yönetiminde söz sahibi olması bakımından önemlidir.

Web 2.0 bir konferans sırasında beyin fırtınası olarak başlamış bir fikirdir. İlk olarak Tim O'Reilly tarafından 2004'te kullanılmıştır (O'Reilly, 2005).

O'Reilly' nin Web 2.0 kavramı; katılımlı bir ortam ve yapı oluşturmaya imkân sağlayan bir dizi yeni uygulama ve hizmeti içermektedir. Web 2.0 şemsiye bir kavramdır ve içinde birçok uygulamayı gerçekleştirmeyi sağlayan araçlar bulundurmaktadır. Çünkü Web 2.0 fikrini oluşturan fikirler tek bir araçla hayata geçirilemeyecek kadar karmaşık ve çoktur. Bu araçların ismi sosyal araçlar olarak da ele alınmaktadır (Horzum, 2010: 605).

İnternetteki gelişmeler literatür doğrultusunda iki farklı başlık altında ele alınmaktadır. Web 1.0- İnternetin 1990'lı yıllarda sahip olduğu, statik içerikli uygulamalar grubu ve Web 2.0- 2000'li yıllardan sonra gelişmeye başlayan ve etkileşime odaklı uygulamalar grubu(Çoklar ve Korucu, 2011: 180).

Web 1.0 ile Web 2.0, internette yer alan uygulamaların belirli özelliklere göre bir araya getirilmesi sonucu yapılan bir tür sınıflandırma, gruplanmadır. Bu anlamda gerek Web 1.0, gerek Web 2.0'ın aynı şekilde kullanılan uygulamalar olduğu, Google Earth, RSS teknolojileri gibi bazı uygulamalar haricinde İnternet Explorer, Firefox, Opera gibi internet tarayıcılar ile kullanıldıkları özellikle vurgulanmalıdır. Örneğin günümüzde çok sık kullanılan bir internet uygulaması olan Facebook ya da Twitter birer Web 2.0 uygulaması örneğidir ve internet tarayıcıları üzerinden kontrol edilmektedirler (Çoklar ve Korucu, 2011: 180).

Web 1.0 kullanıcıları statik ve pasif bir konumda iken Web 2.0 kullanıcıları dinamik bir internet ortamında aktif olmaktadırlar. Horzum (2010)' a göre Web 1.0 ve Web 2.0 teknolojileri arasındaki farklar şu şekilde belirtilmiştir:

Tablo 3. Web 1.0 ve Web 2.0 Araçlarının Özellikleri (Horzum, 2010: 606)

Web 1.0	Web 2.0
Durağan içerik vardır.	Dinamik içerik vardır.
Odak noktası içeriktir.	Odak noktası etkileşimdir.
E-posta yoluyla mesaj iletilir.	Bilgi RSS yoluyla bağlantılandırılır.
Eş zamansız etkileşim vardır.	Eşzamanlı ve eş zamansız etkileşim vardır.
Bilginin aranması ve göz atılması söz konusudur.	Bilgi yayınlanır ve yapılandırılır.
Akışın takip edildiği bir etkileşim söz konusudur.	Karşılıklı etkileşim mevcuttur.
Örgütsel taksonomi vardır.	Folksonomi yer almaktadır.
Herkes için tek bir uygulama söz konusudur.	Bireysel uygulamalar söz konusudur.

2.14. İlgili Araştırmalar

Kaya (2019) tarafından yapılan çalışmada sosyal bilgiler öğretmenlerinin teknopedagojik eğitim yeterlikleri ve akıllı tahtayı kullanma öz yeterliklerini tespit etmek ve aralarındaki ilişkiyi incelemek amaçlanmıştır. Çalışmada karma yöntem kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2016-2017 eğitim öğretim yılında Afyon ili merkeze bağlı okullarda çalışan

101 sosyal bilgiler öğretmeni oluşturmaktadır. Nicel verilerin analizinde istatistik programı kullanılarak veriler çözümlenmiştir. Nitel veriler üzerinde ise içerik analizi yapılmıştır. Elde edilen bulgulara göre sosyal bilgiler öğretmenlerinin teknopedagojik eğitim yeterliklerinin ileri seviyede olduğu saptanmıştır. Öğretmenlerin teknopedagojik eğitim yeterlikleri üzerinde cinsiyete ve kıdeme göre fark bulunamamıştır. Öğretmenlerin teknopedagojik eğitim yeterliklerinin bilgisayar kullanım yeterliklerine, bilgi teknolojileri eğitimi alma durumuna ve akıllı tahtayı günlük kullanım durumuna göre istatistiksel anlamda fark tespit edilmiştir.

Demir (2018) tarafından yapılan araştırmada öğrencilerin 21.Yüzyıl becerilerini Web 2.0 araçları ile geliştirmenin yolları aranmıştır. Çalışmanın örneklemini hazırlık sınıfında okuyan 33 öğrenci oluşturmaktadır. Bu öğrencilere iki dönem boyunca 21 yüzyıl becerilerini geliştirmek için Web 2.0 araçları kullanılarak eğitim verilmiştir. Öğrenciler Web 2.0 araçlarını kullanarak sınıfta sunum yapmak üzere projeler hazırlamışlardır. Öğrencilerin hazırladığı projeler kayıt altına alınmıştır. Dersin web adresini ana platform olarak kullanan öğrenciler projelerini burada paylaşmışlardır. Bu paylaşımlar arkadaşları tarafından yorumlanmıştır. Yorumların eleştirel ve yaratıcı düşünmeye yönelik olması hususuna dikkat edilmiştir. Araştırma sonucuna göre Web 2.0 araçları kullanımının, eleştirel düşünme becerisi dışındaki 21.yy. becerilerinin gelişiminde 5E öğretim modeli çerçevesinde kullanımının uygun olabileceği saptanmıştır.

Turgut (2017) tarafından yapılan araştırmada Karabük ilinde görev yapan sosyal bilgiler öğretmenlerinin TPAB yeterliliklerini belirleme amacıyla cinsiyet, haftalık bilgisayar başında geçirilen süre, teknolojik bilgi ve beceri düzeyi ve mesleki hizmet yılı gibi çeşitli değişkenler açısından incelenmiştir. Araştırmanın örneklemini 77 sosyal bilgiler öğretmeni oluşturmuştur. Veri toplama aracı olarak Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi (TPAB) Ölçeği ve görüşme formu kullanılmıştır. Araştırma sonucuna göre çalışmaya katılan sosyal bilgiler öğretmenleri kendilerinin teknolojik bilgi alt boyutunda kendilerini çok fazla yeterli görmedikleri ancak TPAB tüm alt boyutlarında genellikle kendilerini yeterli gördükleri tespit edilmiştir. Ancak yarı yapılandırılmış görüşme sonucu öğretmenlerin öğretim sürecinde teknoloji kullanımına yönelik olumlu tutuma sahip olmalarına karşın TPAB bilgilerini öğretim sürecinde etkili kullanmada bazı sıkıntılar yaşadıkları tespit edilmiştir.

Dereli (2017) tarafından yapılan araştırma sosyal bilgiler öğretmen adaylarının teknopedagojik alan bilgisi (TPAB) yeterliliklerini ve teknolojiye yönelik inanç düzeylerini tespit ederek bunlar arasındaki ilişkiyi çeşitli değişkenlere göre incelemek amacıyla

yapılmıştır. İlişkisel tarama modelinin kullanıldığı bu çalışmanın örneklemini Kastamonu ve Gazi Üniversitelerinde öğrenim gören sosyal bilgiler öğretmenliği 4. sınıf öğrencileri oluşturmuştur. Veri toplama aracı olarak TPAB Ölçeği ve Teknoloji İnanç Ölçeği kullanılmıştır. Araştırmanın sonucuna göre sosyal bilgiler öğretmen adaylarının, web teknolojilerini eğitim amacından daha çok kişisel kullanımlarında tercih ettikleri görülmüştür. Katılımcıların çoğu, teknoloji bilgi ve beceri düzeyi konusunda kendilerini yeterli olarak değerlendirmişlerdir. Adayların TPAB düzeyi yeterli seviyede tespit edilmiş ayrıca cinsiyet, mezun olunan lise değişkenlerine göre farklılaşma görülmemiştir. Teknoloji İnanç Ölçeğinden elde edilen bulgulara göre katılımcıların, teknoloji kullanımının yararlı ve gerekli olduğuna inandıkları saptanmıştır. Aynı ölçekte cinsiyet ile teknoloji kullanım bilgi ve beceri düzeyi değişkenlerinde anlamlı bir fark görülmemiştir. Çalışmada kullanılan ölçekler arasındaki korelasyonda ise pozitif ilişki bulunmuştur.

Gündoğan (2017) tarafından yapılan araştırmada sosyal bilgiler öğretmenlerinin teknoloji yeterliklerini çeşitli değişkenler açısından belirlemek amacıyla yapılmıştır. Veri toplama tekniği olarak anket ve görüşme yöntemleri kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini ise 2015-2016 yılında Bursa ilinin merkez ilçelerinde görev yapan sosyal bilgiler öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırma sonucunda sosyal bilgiler öğretmenlerinin teknoloji yeterliklerinin genel olarak az yeterli- yeterli düzeyde bir aralıkta olduğu tespit edilmiştir. Kıdem yılına göre 1-5 yıl arası deneyime sahip öğretmenlerin meslekte daha fazla kıdemi olan öğretmenlere göre teknoloji yeterliklerinin daha iyi düzeyde olduğu tespit edilmiştir.

Wrıght (2017) tarafından yapılan araştırmada fen bilgisi öğretmen adaylarının Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi öz yeterlik inanç düzeyleri ile Web 2.0 uygulamalarını kullanım durumlarının belirlenmesi ve aralarındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın örneklemini 344 fen bilgisi öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak kişisel bilgi formu, Web 2.0 uygulamaları kullanım durumları anketi ve TPAB öz yeterlik inanç ölçeği kullanılmıştır. Fen bilgisi öğretmen adaylarının TPAB öz yeterlik inançlarının yüksek düzeyde olduğu; ölçeğin alt boyutlarında en yüksek ortalamaya sahip boyutun pedagojik bilgi olduğu, en düşük ortalamaya sahip boyutun ise teknolojik bilgi boyutunun olduğu saptanmıştır. Fen bilgisi öğretmen adaylarının Web 2.0 uygulamalarını en çok tüketici olarak, en az ise üretici olarak kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Tüketim olarak da en çok iletişim amacıyla kullandıkları görülmüştür.

Altunoğlu (2017) tarafından yapılan araştırmada fen bilimleri öğretmenlerinin TPAB düzeyleri ve teknolojiye yönelik tutumları çeşitli değişkenler açısından incelenmiştir.

Araştırmanın örneklemini 188 fen bilimleri öğretmeni oluşturmaktadır. TPAB Ölçeği ve Teknoloji tutum ölçeği kullanılarak veriler toplanmıştır. Araştırma sonucuna göre TPAB tüm alt boyutlarında katılımcıların seviyelerinin iyi olduğu ve teknolojiye yönelik tutumlarının olumlu olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Coşkun (2016) tarafından yapılan çalışmada sosyal bilgiler öğretmen adaylarının teknolojik pedagojik alan bilgisi düzeylerini tespit etmek ve teknolojik pedagojik alan bilgilerini derslerine entegre edebilme yeterliliklerinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi amaçlanmıştır. Bu araştırmada karma model kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini sosyal bilgiler eğitimi anabilim dalı 4. sınıf öğretmen adayları oluşturmaktadır. Çalışmanın veri toplama araçlarını Kişisel Bilgi Formu, Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi Ölçeği ve Görüşme Formu oluşturmaktadır. Çalışmanın sonucuna göre sosyal bilgiler öğretmen adaylarının, teknolojik bilgi ile pedagojik bilgileri arasında düşük düzeyde ilişki bulunurken, teknoloji bilgi ile alan bilgisi arasında orta düzeyde ilişki bulunmuş, alan bilgisi ile pedagojik bilgi arasında yüksek düzeyde ilişki bulunmuştur. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının teknoloji pedagoji ve alan bilgisi boyutu incelendiğinde cinsiyet, aktif bilgisayar kullanımı, aktif internet kullanımı ve mezun olunan orta öğretim kurumu değişkenlerine göre anlamlı fark bulunmadığı tespit edilmiştir.

Kaya (2015) tarafından yapılan araştırma birleştirilmiş sınıflı okullarda görev yapan öğretmenlerin ısı ve sıcaklık konusundaki teknolojik pedagojik alan bilgisi seviyelerinin tespit edilmesi amacıyla yapılmıştır. Örneklemini 2012-2013 eğitim-öğretim yılında Diyarbakır, Elâzığ, Şanlıurfa'da bulunan birleştirilmiş sınıf okullarında görev yapan ve diğer sınıflarla birlikte 4. sınıfları da okutan 38 öğretmen oluşturmuştur. Veri toplama aracı olarak ders senaryosu, içerik sunum formu ve görüşme tekniği kullanılmıştır. Araştırma sonucuna göre öğretmenler yeterli düzeyde konu alan bilgisine sahip olmadıkları bilgisine ulaşılmıştır. Aynı zamanda, birleştirilmiş sınıfta görev yapan öğretmenlerin fen ve teknoloji dersiyle ilgili genel program bilgileri ve konu program bilgilerinin düşük seviyede oldukları tespit edilmiştir.

Güleli (2015) tarafından yapılan araştırmada sosyal bilgiler öğretmenlerinin bilgi ve iletişim teknolojileri destekli öğretim materyallerini kullanım durumları ile öğretmen tutumlarının incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın örneklemini 93 sosyal bilgiler öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırma sonucuna göre ölçeği ortalama tutuma göre evlerinde internet bağlantısına sahip olan öğretmenlerin lehine farklılık tespit edilmiştir. Bilgi ve iletişim teknolojileri destekli öğretime yönelik tutumlar ile Morpa kampüs uygulamasına yönelik

tutumlar alt faktörleriyle ilgili olarak evinde internet bağlantısı olanlar lehine anlamlı farklılık saptanmıştır.

Baran ve Bilici (2015) tarafından yapılan araştırmada Ocak 2005-Aralık 2013 arasında Türkiye'de TPAB konusunda yayımlanmış olan toplam 30 bilimsel araştırma incelenmiştir. Bu çalışmada, öğretmenler ile gerçekleştirilen araştırmalarda fen ve teknoloji öğretmenliğinin ön plana çıktığı tespit edilmiştir. Ayrıca ortaöğretim branşlarında görev yapan öğretmenler ile TPAB konulu araştırmaların yapılmadığı tespit edilmiştir. Bu literatür inceleme çalışmasında ele alınan TPAB çalışmalarının yüzde sekseninde örneklem olarak öğretmen adayları ile çalışıldığı tespit edilmiştir.

Gün (2015) tarafından yapılan araştırmada Web 2.0 uygulamalarının (Skype) yabancılara Türkçe öğretiminde konuşma becerilerini geliştirmeye etkisinin tespit edilmesi ve uygulama konusunda öğrencilerin görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Çalışmanın örneklemini İstanbul İl merkezinde öğrenim gören 30 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışmada yöntem olarak Ön test- son test kontrol gruplu model ve odak grup görüşmesi kullanılmıştır. Araştırma sonucuna göre Web 2.0 uygulamalarından olan Skype uygulamasının konuşma becerisi üzerinde olumlu bir etki yaptığı sonucuna ulaşılmıştır.

Akman (2014) tarafından yapılan çalışmada sosyal bilgiler öğretmen ve öğretmen adaylarının teknolojik, pedagojik ve alan bilgisi öz yeterlik algı düzeylerini çok yönlü incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmanın örneklemini 919 öğretmen adayı ve 113 sosyal bilgiler öğretmeni oluşturmuştur. Araştırmanın sonucunda öğretmen adaylarının TPAB algılarının bölgelere göre farklılıklar gösterdiği saptanmıştır. Hem öğretmenlerin hem de öğretmen adaylarının pedagoji bilgileri ile alan bilgileri arasında yüksek düzeyde ilişki tespit edilmiştir. Öğretmenlerin teknoloji bilgisi ile alan bilgisi arasındaki ilişki düzeyinin orta seviyede olduğu, fakat öğretmen adaylarının teknolojiyle alan bilgisi arasındaki ilişki düzeyinin zayıf olduğu tespit edilmiştir.

Aksin (2014) tarafından yapılan çalışmada sosyal bilgiler öğretmenlerinin, öğrencilerin pedagojik özelliklerini dikkate alarak, meslek hayatlarında öğrettikleri konuların içeriğine uygun teknoloji ve öğretim yöntemlerini kullanabilme yeterliliklerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmanın örneklemini Amasya merkez ve ilçelerinde görev yapan sosyal bilgiler öğretmenleri oluşturmuştur. Araştırmanın nicel kısmı için TPAB ölçeği kullanılmıştır. Nitel kısım için yarı yapılandırılmış görüşme formu ve gözlem formu kullanılmıştır. Çalışmanın sonucuna göre öğretmenlerin en düşük seviyedeki bilgisi Teknolojik Bilgi, en yüksek seviyedeki bilgisi de Alan Bilgisi'dir. Teknoloji okuryazarlığı

konusunda öğretmenlerin genel olarak yeterli düzeyde olmadıkları, Pedagojik Bilgi ve Alan Bilgisi olarak kendilerini yeterli gördükleri ve bu bilgilerinin Pedagojik Alan Bilgisi düzeylerine pozitif etki ettiği, teknolojik bilgilerinin yeterli olmaması nedeniyle Teknolojik Pedagojik Bilgi ve Teknolojik Alan Bilgisi düzeylerinin orta düzeyde olduğu, TPAB ortalamasının orta düzeyin üzerinde olduğu ancak TB düzeylerinin orta düzeyde olması nedeniyle TPAB düzeylerinin yüksek olmadığı bilgisine ulaşılmıştır.

Ayaydın (2014) tarafından yapılan çalışmada sosyal bilgiler öğretiminde öğretim teknolojilerinin kullanımına ilişkin hizmet-içi ve hizmet-öncesi sosyal bilgiler öğretmenlerinin görüşleri incelenmiştir. Çalışmanın örneklemini İstanbul ilinde görev yapan sosyal bilgiler öğretmenleri ve eğitim fakültesi son sınıfta öğrenim gören öğretmen adayları oluşturmuştur.10 sosyal bilgiler öğretmeni ve 10 sosyal bilgiler öğretmen adayı ile görüşme, 100 sosyal bilgiler öğretmeni ile anket 100 sosyal bilgiler öğretmen adayı ile de anket çalışması yapılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak görüşme, teknoloji kullanım anketi, teknoloji tutum anketi kullanılmıştır. Araştırmanın sonuçlarına bakıldığında hizmet-içi ve hizmet-öncesi öğretmenlerin öğretim teknolojilerini kullanma konusunda kendilerini yeterli gördükleri bilgisine ulaşılmıştır. Bulgular incelendiğinde öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının teknolojiye ve öğretim teknolojilerinin öğretimde kullanılmasına ilişkin tutumlarının olumlu olduğu saptanmıştır.

Avcı (2014) tarafından yapılan araştırma Manisa ilinde görev yapan fen bilgisi öğretmenlerinin teknolojik pedagojik alan bilgisi ve TPAB öz güven düzeylerinin belirlenmesi ve çeşitli değişkenler açısından incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın örneklemini 2013-2014 eğitim öğretim yılında görev yapan 332 fen bilimleri öğretmeni oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak Kişisel bilgi formu, TPAB ölçeği, TPAB öz güven ölçeği ve görüşme formu kullanılmıştır. Araştırma sonucuna göre çalışmaya katılan öğretmenlerin TPAB tüm alt boyutlarında iyi seviyede oldukları tespit edilmiştir. Teknolojik pedagojik alan bilgisi öz güven ölçeğinde ise; teknolojik pedagojik alan bilgisi, teknolojik pedagojik bilgi ve teknolojik bilgi alt boyutlarının "yüksek", teknolojik alan bilgisi alt boyutunun ise "orta" seviyede olduğu belirlenmiştir.

Yılmaz (2014) tarafından yapılan araştırma Fatih projesinin uygulandığı bir okulda çalışan öğretmenlerin teknolojik pedagojik alan bilgilerini tespit etmek amacıyla yapılmıştır. Bir durum çalışması olan bu araştırmanın örneklemini ise Fizik, Kimya ve Biyoloji branşındaki öğretmenler oluşturmuştur. Veri toplama aracı olarak öğretmen bilgi formu, görüşme formu, teknoloji bilgi formu, açık uçlu alan bilgisi soruları ve ders gözlem notları kullanılmıştır.

Araştırmanın sonucunda elde edilen verilere göre tüm öğretmenlerin pedagojik bilgilerinin ve alan bilgilerinin yeterli olduğu belirlenmiştir. Çalışmaya katılan fizik ve kimya öğretmenlerinin teknolojik bilgisinin "mekanik" düzeyde iken biyoloji öğretmeninin teknolojik bilgisinin "anlamlı" düzeyde olduğuna ulaşılmıştır. Katılımcı öğretmenlerin teknoloji entegrasyonunun öğrencilerin eğitimi için önemli olduğu görüşünde oldukları tespit edilmiştir.

Bilici (2012) tarafından yapılan çalışmada fen bilgisi öğretmen adaylarının teknolojik pedagojik alan bilgisi ve TPAB öz-yeterlik düzeylerinin bir eğitim-öğretim yılı sürecindeki değişimi incelenmiştir. Bu araştırma da karma yöntem kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini 2010-2011 yılında 4. sınıfta öğrenim gören fen bilgisi öğretmen adayları oluşturmaktadır. Araştırmanın sonucuna göre 27 öğretmen adayının TPAB'ın teknolojinin entegre edildiği fen ve teknoloji öğretim programı bilgisi bileşenine yönelik bilgilerinin tamamen yeterli, fenin teknoloji ile öğretimine yönelik amaç ve hedef bilgilerinin de kısmen yeterli olduğu saptanmıştır. Altı öğretmen adayının güz ve bahar dönemindeki TPAB düzeyleri, TPAB'ın bileşenleri açısından karşılaştırıldığında ise bahar döneminde öğretmen adaylarının öğrencilerin belirli bir fen konusunu anlayarak öğrenebilmesi için teknolojik araç-gereçlerden faydalanma bilgilerinin arttığı sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmen adaylarının TPAB'a yönelik öz-yeterlik düzeyleri değerlendirildiğinde ise 27 öğretmen adayının güz döneminin başlangıcına göre güz dönemi sonunda öz-yeterlik düzeylerinin arttığı belirlenmiştir. Bahar döneminin sonunda ise güz döneminin sonuna göre öz-yeterlik düzeylerinde anlamlı bir fark tespit edilmemiştir.

Yiğit (2011) tarafından yapılan araştırmada sosyal bilgiler öğretmen adaylarının teknoloji okuryazarlığı düzeylerinin ve teknoloji ile bütünleştirilmiş sosyal bilgiler öğretimine yönelik görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. 2010–2011 öğretim yılının güz döneminde Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Anabilim Dalında öğrenim gören ve deney ve kontrol grubu olarak belirlenen iki sınıfta gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonucunda sosyal bilgiler öğretmen adaylarının çoğunluğunun kendilerini teknoloji kullanımı konusunda ortalama düzeyde yeterli olarak değerlendirdikleri saptanmıştır. Öğretmen adayları yeni neslin teknolojik yenilikleri daha fazla takip ettikleri görüşünde olmaları dolayısıyla, öğretmenlerin de teknoloji konusunda kendilerini sürekli yenilemeleri gerektiğini düşündükleri tespit edilmiştir. Eğitim fakültesinde öğretim programının teknoloji ile bütünleştirilmesine yönelik herhangi bir ders

almadan önce, öğretmen adaylarının bu konuya kaygılı yaklaştıklarına ulaşılmıştır. Temel kaygıları ise okullarda teknolojik alt yapının yetersiz olması konusudur.

Yurdakul (2011) tarafından yapılan araştırmada öğretmen adaylarının teknopedagojik eğitime yönelik yeterlik düzeylerinin ve bu düzeylerinin bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanım düzeyleri açısından farklılık durumu incelenmiştir. Araştırmanın örneklemini Türkiye'nin 7 farklı devlet üniversitesinde öğrenime devam eden 3105 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak "Teknopedagojik Eğitime Yönelik Yeterlik Ölçeği" ve "Bilgi ve iletişim Teknolojileri Kullanım Düzeyi Anketi" kullanılmıştır. Araştırmanın sonucuna bakıldığında öğretmen adaylarının kendilerini ileri düzeyde gördükleri, teknopedagojik eğitimin alt boyutlarında ise tasarım, uygulama ve etik boyutlarında kendilerini ileri düzeyde yeterli görürlerken, uzmanlaşma boyutunda orta düzeyde yeterli gördükleri bilgisine ulaşılmıştır.

Horzum (2010) tarafından yapılan çalışma öğretmenlerin Web2.0 araçlarına yönelik haberdarlık durumlarını, bu araçları kullanım sıklıklarını ve kullanım amaçlarını çeşitli değişkenler açısından incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Çalışmada araştırmacının geliştirmiş olduğu bir anketle Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yürütülen hizmet içi eğitim kursuna katılan 183 öğretmenden veriler toplanmıştır. Verilerin analizi sonucunda, öğretmenlerin Facebook, MSN ve video paylaşım sitelerinin varlığından haberdar oldukları, günlükleri ve Podcast'in varlığından haberdar olmadıkları bulunmuştur. Öğretmenlerin Facebook'u haftada bir veya birkaç gün, MSN'yi sıklıkla, Wikipedia, Web Günlükleri ve Podcast'i hiç, Video Paylaşım Sitelerini ayda bir veya birkaç gün ve haftada bir veya birkaç gün kullananların ağırlıkta olduğu görülmüştür. Öğretmenlerin ağırlıklı olarak Facebook, MSN ve video paylaşım sitelerini iletişim ve eğlence; Wiki, Podcast ve Web günlüklerini ise bilgi edinmek amacı ile kullandıkları tespit edilmiştir.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmanın modeli, araştırmanın evreni, verilerin toplanması, verilerin analizi ve bulgulara yer verilmiştir.

3.1. Araştırma Modeli

Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Teknopedagojik Alan Bilgisi Yeterlilikleri ve Web 2.0 Teknolojileri Hakkında Görüşlerinin İncelenmesinin amaçlandığı bu çalışmada karma yöntem kullanılmıştır. Karma yöntem araştırmacının, araştırma problemlerini anlamak için hem nicel veriler (kapalı uçlu) hem de nitel veriler (açık uçlu) topladığı iki veri setini birbiriyle bütünleştirdiği ve daha sonra bu iki veri setini bütünleştirmenin avantajlarını kullanarak sonuçlar çıkardığı, sağlık, sosyal ve davranış bilimleri alanında kullanılan bir araştırma yaklaşımıdır (Creswell, 2017: 2).

Creswell ve Plano Clark'ın (2011'den aktaran Tuna, 2014:51) karma araştırma yöntemlerine ilişkin belirlemiş oldukları altı desen şu şekildedir:

1. *Açıklayıcı Ardışık Desen:* İlk olarak nicel veri toplama ve daha sonra nicel sonuçlar üzerinden açıklama ve genişletmeye yardımcı olacak nitel veriler toplamayı içerir
2. *Keşfedici Ardışık Desen:* Desenin amacı, bir olayı keşfetmede ilk olarak nitel veri toplama ve daha sonra nitel verilerle olan ilişkisini açıklamak için nicel verilerin toplanmasını kapsamaktadır
3. *Gömülü/Bütünleşik Desen:* Bütünleşik desenin amacı, eş zamanlı ya da sıralı olarak nicel ve nitel verileri toplamak ancak verinin diğer formlarında da destekleyici bir rol oynamaktır
4. *Dönüşümsel Desen:* Gömülü (dönüşümsel) deseni yukarıda belirtilen dört desen temel alarak kullanılır (yakınsak paralel, açıklayıcı ardışık, keşfedici ardışık ve bütünleşik desenler) ancak bu süreç dönüşümsel çerçeve içinde tasarlanır

5. *Çok Aşamalı Desen:* Tıpkı gömülü (dönüşümsel) desen gibi, çok aşamalı desen de yakınsak paralel, açıklayıcı ardışık, keşfedici ardışık ve bütünleşik desenler üzerine inşa edilmiş karmaşık bir desendir. Çok aşamalı karma yöntem desenleri araştırmacılar bir problem ya da bir dizi konu başlığını inceledikleri zaman ortaya çıkar
6. *Yakınsak Paralel Desen:* Desenin amacı, bir araştırma problemini anlamada sonuçları kullanmada ve verileri bir araya getirmede hem nicel hem de nitel verileri aynı anda toplamaktır

Bu araştırmada nicel verilerin açıklanmasına ve genişletilmesine yardımcı olmak amacıyla nitel veriler toplanmış, daha sonra her iki veri setinin sonuçları karşılaştırılarak ilişkilendirilmiştir. Bu yönüyle araştırmanın deseni, açıklayıcı ardışık desen olarak belirlenmiştir.

Araştırmanın nicel boyutunda sosyal bilgiler öğretmenlerinin teknopedagojik alan bilgisi yeterliliklerinin belirlenmesi amacıyla tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları, herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmez (Karasar, 2012: 77).

Araştırmanın nitel boyutunda ise sosyal bilgiler öğretmenlerinin web 2.0 teknolojileri hakkında görüşlerinin incelenmesi amacıyla olgu bilim deseni kullanılmıştır. Olgular günlük yaşamda farklı şekillerde karşımıza çıkabilmektedir. Ancak bu durum olguları tümüyle anladığımızı açıklayamaz. Tümüyle yabancı olmamamıza karşın tam olarak kavrayamadığımız olguların araştırılması için uygun bir yöntemdir (Yıldırım & Şimşek, 2008).

3.2. Verilerin Toplanması ve Analizi

3.2.1. Veri Toplama Araçları

Bu araştırmada veriler, karma araştırma yöntemine uygun olarak nicel ve nitel veri toplama araçları ile elde edilmiştir.

3.2.1.1. Nicel Veri Toplama Aracı

Araştırmanın nicel boyutunda sosyal bilgiler öğretmenlerinin teknopedagojik alan bilgisi yeterliliklerinin belirlenmesi amacıyla Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi (TPAB)

Yeterlilikleri Ölçeği kullanılmıştır. Ölçek Horzum, Akgün ve Öztürk (2014) tarafından geliştirilmiştir. Araştırma için kullanılan TPAB ölçeğinin güvenirlik katsayısını test etme amacıyla analizi yapılmıştır. Toplam 51 maddeden oluşan ölçeğin cromba alpha katsayısı ,97 olarak hesaplanmıştır. Güvenirlik katsayısının ,70 ve daha yüksek olması test puanlarının güvenirliği için genel olarak yeterli görülmektedir (Büyüköztürk, 2017:183).

Ayrıca ölçeğin tüm alt boyutlarının güvenirlik oranı yüksek çıkmıştır. Bu sebeple ölçeğin araştırma için kullanılabilir olduğu görülmüştür. Elde edilen veriler SPSS 20 paket programına girilerek analizi yapılmıştır. Verilerin çözümlenmesi kısmında uzman yardımına başvurulmuştur. Ölçeğin kullanılabilmesi için gerekli izinler alınmıştır.

3.2.1.2. Nitel Veri Toplama Aracı

Araştırmanın nitel boyutunda sosyal bilgiler öğretmenlerinin Web 2.0 teknolojileri hakkında görüşlerinin incelenmesi amacıyla araştırmacı tarafından hazırlanmış olan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır.

Öğretmenlerle yüz yüze yapılan görüşmelerde kullanılan formun oluşturulması sürecinde öncelikle konu ile ilgili literatür taraması yapılarak bir soru havuzu oluşturulmuştur. Soruların yazılmasında; Yıldırım ve Şimşek (2008) tarafından belirtilen, görüşme formu hazırlanma sürecinde dikkat edilmesi gereken ilkeler göz önünde bulundurulmuştur. Bu ilkeler; kolay anlaşılabilecek sorular yazma, odaklı sorular hazırlama, açık uçlu sorular sorma, yönlendirmekten kaçınma, çok boyutlu soru sormaktan kaçınma, alternatif sorular ve sondalar hazırlama, farklı türden sorular yazma, soruları mantıklı bir biçimde düzenleme, soruları geliştirmedir (Yıldırım ve Şimşek, 2008: 128).

Hazırlanan taslak soru formu 2 alan uzmanının görüşüne sunularak amaca yönelik olması ve soruların sıralanması hususunda fikirleri alınmıştır. Uzman görüşleri doğrultusunda 3 soru çıkarılmış, 4 soru birleştirilmiş ve 2 soruya da sondalar eklenmiştir. Soruların Türkçe dil bilgisi ve anlatım yönünden uygunluğunu kontrol etmesi için 2 uzmanda da görüş alınarak görüşme formunda düzenlemeler yapılmıştır.

Görüşme formuna son şekli verildikten sonra çalışma grubunda yer almayan 2 sosyal bilgiler öğretmeni ile pilot uygulama gerçekleştirilmiştir. Bu uygulamada öğretmenlerin Web 2.0. kavramına ilişkin bilgi istedikleri görülmüştür. Bu nedenle görüşme formuna Web 2.0. araçları ile ilgili bilgi notu eklenmiştir. Nicel ve nitel veri toplama araçlarının

uygulanabilmesi için Aksaray Üniversitesi Etik Kurulu'ndan ve uygulamanın yapılacağı Ankara İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nden gerekli izinler alınmıştır.

3.2.2.Veri Toplama Süreci

Araştırmada açıklayıcı ardışık desene uygun olarak öncelikle nicel veriler toplanmıştır. Çalışma grubunda yer alan sosyal bilgiler öğretmenlerinin görev yapmakta olduğu okullar araştırmacı tarafından ziyaret edilmiştir. Öğretmenlere araştırma hakkında bilgi verilmiş, çalışmaya katılmaya gönüllü olan öğretmenlere TPAB Yeterlilikleri Ölçeği verilmiştir. Öğretmenler gün içinde uygun oldukları zaman diliminde ölçeği doldurup araştırmacıya teslim etmişlerdir.

Nitel veri toplama aracı olan görüşme formu ise, TPAB Yeterlilikleri Ölçeğini cevaplamış olan sosyal bilgiler öğretmenlerinden görüşme yapmayı kabul edenlere uygulanmıştır. Öğretmenlerden görüşme yeri ve saati için randevu alınmıştır. Görüşmeler öğretmenlerin görev yapmakta oldukları okullarda, okul idaresinin uygun gördüğü, görüşme yapılan öğretmenin ve araştırmacının dikkatinin dağılmayacağı bir ortamda yapılmıştır. Görüşmeler öğretmenlerin tercihi doğrultusunda genellikle boş derslerde ve öğlen tatillerinde gerçekleştirilmiştir. Görüşmelere başlarken araştırmacı kendisini tanıtarak çalışmanın amacını açıklamış, görüşmenin tahmini süresinin 15 dakika olduğu ve içeriği hakkında bilgi vermiş ve öğretmenin onayı alındıktan sonra sorulara geçilmiştir.

Görüşme yapılırken öğretmenlerin pek çoğu ses kayıt cihazı kullanılmasını istememişlerdir. Bu nedenle öğretmenlerin cevapları araştırmacı haricinde bir kişi tarafından da not tutulmuştur. Daha sonra formlar birleştirilerek eksik ya da yarım kalan ifadeler tamamlanarak analize hazır hale getirilmiştir.

3.2.3. Verilerin Analizi

Araştırmadan elde edilen nicel veriler, sosyal bilimler için istatistik paket programı ile analiz edilmiştir. Sosyal bilgiler öğretmenlerinin Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi puanlarına ait Yeterlilik düzeylerini belirlemek için ilk olarak betimsel istatistiklerden ortalama, yüzde, standart sapma ile en düşük ve en yüksek puanlar hesaplanmıştır. Daha sonra araştırma kapsamında belirlenen alt problemlerin cevaplanmasında, normal dağılım özelliği gösteren veriler üzerinde bağımsız örneklemler için t testi, tek yönlü varyans analizi kullanılmıştır. Öte yandan normal dağılım göstermeyen veriler üzerinde ise parametrik olmayan

yöntemlerden olan Kolmogorov-Smirnov testi, Kruskal Wallis testi ve Mann Whitney U testi kullanılmıştır. Ayrıca sosyal bilgiler öğretmenlerinin teknolojik

pedagojik alan bilgisi yeterlilikleri arasındaki ilişki Spearman Brown korelasyon katsayısı ile incelenmiştir.

Araştırmada elde edilen nitel verilerin çözümlenmesinde betimsel analiz kullanılmıştır. Betimsel analizin amacı, nitel araştırma sürecinde ulaşılan bulguların düzenlenip yorumlanarak okuyucuya sunmaktır. Bu amaçla veriler öncelikle sistematik bir şekilde betimlenir. Ardından yapılan betimlemeler açıklanarak yorumlanır, veriler arasındaki sebep-sonuç ilişkileri ortaya koyularak sonuca ulaşılır (Yıldırım & Şimşek, 2008).

Görüşme verilerinin analizinde sosyal bilgiler öğretmenlerinin görüşme sorularına verdikleri cevaplardan doğrudan alıntılar yapılmıştır. Yıldırım ve Şimşek (2008) betimsel analizin kullanıldığı araştırmalarda görüşülen kişilerden doğrudan alıntılara yer verilmesinin ve bunlara dayalı sonuçlara ulaşılmasının geçerlik için önemli olduğunu belirtmişlerdir. Doğrudan alıntılarda çalışma grubundaki her öğretmene bir numara verilmiş ve alıntı yapılan öğretmen Ö1, Ö2, Ö3… şeklinde gösterilmiştir. Bunun yanı sıra araştırmada elde edilen verilerden uygun olanları, öğretmen cevaplarındaki sıklığı belirlemek amacıyla sayısallaştırılarak frekanslarla birlikte sunulmuştur.

Verilerin analizinde çalışmayı yürüten araştırmacı haricinde bir uzmandan da yardım alınmıştır. Öğretmenlerin görüşme sorularına verdikleri cevaplar araştırmacı ve uzman tarafından incelenmiş, *görüş birliği* ve *görüş ayrılığı* olan hususlar belirlenmiştir. Güvenirlik hesaplaması için Miles ve Huberman (2015) tarafından önerilen formül kullanılmıştır.

Güvenirlik = Görüş Birliği / (Görüş Birliği + Görüş Ayrılığı)

Hesaplama sonucunda kodlamaların güvenirliği %90 olarak hesaplanmıştır. Güvenirlik hesaplamasının %70'in üzerinde çıkması, araştırmalar için güvenilir kabul edilmektedir (Miles ve Huberman, 2015). Hesaplama sonunda elde edilen sonuç araştırma için güvenilir

kabul edilmiştir.

3.3. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Ankara ilinin farklı ilçelerinde 2017/2018 eğitim öğretim yılında görev yapmakta olan ve rastgele seçilen sosyal bilgiler dersine giren 91 öğretmen oluşturmaktadır.

Araştırmanın nicel kısmı bu grup üzerinde yürütülmüştür. Nitel boyutun çalışma grubunda ise çalışmaya gönüllü olarak devam etmeyi kabul eden 49 öğretmen yer almaktadır.

Araştırmaya katılan sosyal bilgiler öğretmenlerinin demografik özelikleri Tablo 4'de verilmiştir.

Tablo 4. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Demografik Özellikleri

		Kişi sayısı	Yüzde
Cinsiyet	Kadın	56	62%
	Erkek	35	38%
Yaş	23-28	8	9%
	29-34	20	22%
	35-40	35	38%
	41+	28	31%
Mesleki Kıdem	5 yıl ve daha az	18	20%
	6-10 yıl	25	27%
	11-15 yıl	13	14%
	16 yıl ve üzeri	35	38%

Tablo 4'de çalışma grubunda yer alan öğretmenlerin bilgileri incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğunu %62 oranla kadın öğretmenler oluşturmaktadır. Ayrıca araştırmaya katılan öğretmenlerin yaş gruplarına bakıldığında 23-28 yaş aralığındaki öğretmenlerin oranının az 35-40 yaş aralığında bulunan öğretmenlerin fazla olduğu görülmektedir. Öğretmenlerin mesleki kıdem durumlarına bakıldığında ise 16 yıl ve üzeri kıdeme sahip öğretmenlerin yoğunlukta olduğu söylenebilir.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUMLAR

4.1. Araştırmanın Nicel Kısmına Ait Bulgular

4.1.1. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Teknolojiye Erişme ve Teknoloji Kullanma Düzeylerine İlişkin Bulgular

Tablo 5. Teknolojiye Erişme ve Teknoloji Kullanma Düzeylerine İlişkin Bulgular

Görev yaptığınız okulda ihtiyaç duyduğunuz teknolojiye erişebiliyor musunuz?	Evet	68	75%
	Hayır	23	25%
Teknoloji kullanma Seviyesiniz	Yetersiz	17	19%
	Yeterli	74	81%

Tablo 5 yorumlandığında sosyal bilgiler öğretmenlerinin %75'inin çalıştıkları okulda ihtiyaç duydukları teknolojiye ulaştıkları görülmektedir. Ayrıca sosyal bilgiler öğretmenleri teknoloji kullanma konusunda %81 oranla yeterli olduklarını ifade etmişlerdir.

4.1.2. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi Yeterliliklerine İlişkin Bulgular

Teknolojik, pedagojik bilgi, alan bilgisi, teknolojik alan bilgisi, pedagojik alan bilgisi ve teknolojik pedagojik alan bilgisi yeterliliklerine ilişkin betimsel istatistikler Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6. Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi Yeterliliklerini Gösteren Bulgular

	En düşük	En yüksek	Ortalama	Std. Sapma	Düzey
Teknoloji	1,83	5,00	3,68	0,75	Yüksek
Pedagoji	3,14	5,00	4,22	0,44	Çok yüksek
Alan (içerik)	2,63	5,00	4,41	0,46	Çok yüksek
Teknolojik Alan	1,83	5,00	3,98	0,67	Yüksek
Pedagojik Alan	3,13	5,00	4,37	0,43	Çok yüksek
Teknolojik Pedagoji	2,00	5,00	4,00	0,66	Yüksek
Teknolojik Pedagojik Alan	2,00	5,00	4,03	0,63	Yüksek

Madde puanları 1 ile 5 puan arasında olacak şekilde puanlanmıştır. Alt ölçek puanları, madde puanları toplanmış ve toplam puan madde sayısına bölünerek elde edilmiştir. Alt ölçek puan ortalamaları dolayısıyla 1-5 arasında değişkenlik göstermektedir.

Araştırmaya katılan sosyal bilgiler öğretmenlerinin Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi Yeterliliklerine ilişkin hesaplanan ortalama 1.0-1.8 arasında ise çok düşük; 1.81-2.60 ise düşük; 2.61-3.40 arasında ise orta; 3.41-4.20 arasında ise yüksek ve 4.21-5.00 arasında ise çok yüksek olarak değerlendirilmiştir. Dolayısıyla en yüksek ortalamadan sıralayacak olursak sosyal bilgiler öğretmenlerinin Alan (içerik) bilgisi ($\bar{X}$=4.41) yeterliliklerinin çok yüksek; Pedagojik Alan bilgisi ($\bar{X}$=4.37) yeterliliklerinin çok yüksek; pedagoji bilgisi ($\bar{X}$=4.22) yeterliliklerinin çok yüksek olduğu gözlenmiştir. Ayrıca sosyal bilgiler öğretmenlerinin Teknolojik Pedagojik Alan bilgisi ($\bar{X}$=4.03) yeterliliklerinin yüksek; Teknolojik Pedagoji bilgisi ($\bar{X}$=4.00) yeterliliklerinin yüksek; Teknolojik Alan bilgisi ($\bar{X}$=3.98) yeterliliklerinin yüksek ve Teknoloji bilgisi ($\bar{X}$=3.68) yeterliliklerinin yüksek olduğu gözlenmiştir.

Tablo 6'nın verilerine göre sosyal bilgiler öğretmenlerinin TPAB yeterliklerinin tüm alt boyutlarda yüksek olduğu ancak teknolojik bilgi düzeyinde yeterliklerinin diğer alt boyutlara oranla zayıf olduğu söylenebilir.

4.1.3. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Cinsiyetlerine Göre Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi Yeterliliklerinin Farklılaşma Durumuna İlişkin Bulgular

Sosyal bilgiler öğretmenlerinin cinsiyetlerine göre teknolojik pedagojik alan bilgisi yeterlilik puanlarının normal dağılım özelliği gösterip göstermediği Kolmogorov-Smirnov ile test edilmiş ve sonuçları Tablo 7'de gösterilmiştir.

Tablo 7. Cinsiyet Değişkenine Göre Dağılım Durumu

Cinsiyet		Kolmogorov-Smirnov			Dağılım
		İstatistik	Sd	p	
Teknoloji	Kadın	,161	56	,001	-
	Erkek	,120	35	,200	+
Pedagoji	Kadın	,124	56	,030	-
	Erkek	,156	35	,030	-
Alan (içerik)	Kadın	,187	56	,000	-
	Erkek	,153	35	,037	-
Teknolojik Alan	Kadın	,119	56	,046	-
	Erkek	,179	35	,006	-
Pedagojik Alan	Kadın	,195	56	,000	-
	Erkek	,178	35	,007	-
Teknolojik Pedagoji	Kadın	,091	56	,200	+
	Erkek	,139	35	,086	+
Teknolojik Pedagojik Alan	Kadın	,084	56	,200	+
	Erkek	,098	35	,200	+
+ Dağılım normal	- Dağılım Çarpık				

Sosyal bilgiler öğretmenlerinin cinsiyetlerine göre Teknolojik Pedagoji bilgisi ve teknolojik pedagojik alan bilgisi yeterlilik puanlarının normal dağılım özelliği gösterdiği gözlendiği için karşılaştırmalarda bağımsız örneklemler için t testi kullanılmıştır. Teknoloji, Pedagoji, Alan, Teknolojik Alan ve Pedagojik Alan bilgisi yeterlilik puanlarının karşılaştırılmasında mann whitney u testi kullanılmıştır.

Tablo 8. Cinsiyet Değişkenine Göre TBAP Yeterlikleri

Cinsiyet		N	Ortalama	Std. sapma	t / u	p
Teknoloji	Kadın	56	3,56	0,67	U = 758,500	,070
	Erkek	35	3,86	0,83		
Pedagoji	Kadın	56	4,17	0,42	U = 784,000	,107
	Erkek	35	4,29	0,47		
Alan (içerik)	Kadın	56	4,42	0,44	U = 977,000	,980
	Erkek	35	4,40	0,49		
Teknolojik Alan	Kadın	56	3,90	0,66	U = 754,500	,065
	Erkek	35	4,11	0,68		
Pedagojik Alan	Kadın	56	4,34	0,43	U = 858,000	,316
	Erkek	35	4,41	0,44		
Teknolojik Pedagoji	Kadın	56	3,92	0,65	t = -1,457	,149
	Erkek	35	4,13	0,67		
Teknolojik Pedagojik Alan	Kadın	56	3,99	0,63	t = -,832	,408
	Erkek	35	4,10	0,62		

Sosyal bilgiler öğretmenlerinin cinsiyetlerine göre Teknoloji, Pedagoji, Teknolojik Alan, Pedagojik Alan bilgisi, Teknolojik Pedagoji bilgisi ve teknolojik pedagojik alan bilgisi yeterlilik düzeyleri arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır($p>0.05$).

4.1.4. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Yaşlarına Göre Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi Yeterlilikleri Farklılaşma Durumuna İlişkin Bulgular

Sosyal bilgiler öğretmenlerinin yaş gruplarına göre teknolojik pedagojik alan bilgisi yeterlilik puanlarının normal dağılım özelliği gösterip göstermediği Kolmogorov-Smirnov ile test edilmiş ve sonuçları Tablo 9'da gösterilmiştir.

Tablo 9. Yaş Değişkenine Göre Dağılım Durumu

Yaş		Kolmogorov-Smirnov			Dağılım
		İstatistik	Sd	P	
Teknoloji	23-28	,157	8	,200	+
	29-34	,093	20	,200	+
	35-40	,125	35	,181	+
	41+	,134	28	,200	+
Pedagoji	23-28	,249	8	,154	+
	29-34	,174	20	,113	+
	35-40	,219	35	,000	-
	41+	,117	28	,200	+
Alan (içerik)	23-28	,199	8	,200	+
	29-34	,202	20	,032	-
	35-40	,196	35	,002	-
	41+	,135	28	,200	+
Teknolojik Alan	23-28	,176	8	,200	+
	29-34	,173	20	,121	+
	35-40	,154	35	,035	-
	41+	,181	28	,019	-
Pedagojik Alan	23-28	,156	8	,200	+
	29-34	,191	20	,053	+
	35-40	,199	35	,001	-
	41+	,154	28	,086	+
Teknolojik Pedagoji	23-28	,285	8	,055	+
	29-34	,152	20	,200	+
	35-40	,123	35	,200	+
	41+	,145	28	,140	+
Teknolojik Pedagojik Alan	23-28	,191	8	,200	+
	29-34	,129	20	,200	+
	35-40	,091	35	,200	+
	41+	,096	28	,200	+

+ Dağılım normal - Dağılım Çarpık

Sosyal bilgiler öğretmenlerinin yaş gruplarına göre Teknoloji bilgisi, Teknolojik Pedagoji bilgisi ve teknolojik pedagojik alan bilgisi yeterlilik puanlarının normal dağılım özelliği gösterdiği gözlendiği için karşılaştırmalarda tek yönlü varyans analizi kullanılmıştır. Pedagoji, Alan, Teknolojik Alan ve Pedagojik Alan bilgisi yeterlilik puanlarının karşılaştırılmasında ise Kruskal Wallis testi kullanılmıştır.

Tablo 10. Yaş Değişkenine Göre TBAP Yeterlikleri

		N	Ortalama	Std. sapma	F / χ^2	p	Anlamlı Fark
	23-28	8	4,00	0,64			
Teknoloji	29-34	20	3,53	0,72	F =,759	,520	Yok
	35-40	35	3,70	0,67			
	41+	28	3,65	0,88			
	23-28	8	4,61	0,37			
Pedagoji	29-34	20	4,21	0,46	χ^2 = 9,233	,026*	*23-28 ile 29-34
	35-40	35	4,09	0,42			*23-28 ile 35-40
	41+	28	4,28	0,41			
	23-28	8	4,55	0,42			
Alan (içerik)	29-34	20	4,39	0,47	χ^2 = ,839	,840	Yok
	35-40	35	4,41	0,39			
	41+	28	4,39	0,55			
	23-28	8	4,25	0,65			
Teknolojik Alan	29-34	20	4,03	0,59	χ^2 = 1,646	,649	Yok
	35-40	35	3,93	0,66			
	41+	28	3,93	0,74			
	23-28	8	4,47	0,41			
Pedagojik Alan	29-34	20	4,36	0,44	χ^2 = 3,707	,295	Yok
	35-40	35	4,28	0,38			
	41+	28	4,46	0,49			
	23-28	8	4,30	0,57			
Teknoloji	29-34	20	3,96	0,54	F = ,681	,566	Yok
k Pedagoji	35-40	35	4,02	0,62			
	41+	28	3,92	0,81			
	23-28	8	4,44	0,38			
Teknolojik	29-34	20	4,10	0,53	F = 1,531	,212	Yok
Pedagojik	35-40	35	3,99	0,61			
Alan							
	41+	28	3,93	0,73			

*p<0.05

Sosyal bilgiler öğretmenlerinin yaş gruplarına göre Teknoloji, Teknolojik Alan, Pedagojik Alan bilgisi, Teknolojik Pedagoji bilgisi ve teknolojik pedagojik alan bilgisi yeterlilik düzeyleri arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır($p>0.05$). Ancak, sosyal bilgiler öğretmenlerinin yaş gruplarına göre Pedagojik bilgisi yeterlilik düzeyleri arasında anlamlı bir fark bulunmuştur($p<0.05$). Bulunan bu fark, tablonun anlamı fark sütununda belirtilmiştir.23-28 yaş grubunun ortalaması 4,61 ile diğer yaş gruplarına oranla daha yüksektir.23-28 yaş grubu lehine anlamlı fark bulunmuştur.

4.1.5. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi Yeterlilikleri Hizmet Sürelerine Göre Farklılaşma Durumuna İlişkin Bulgular

Sosyal bilgiler öğretmenlerinin hizmet sürelerine göre teknolojik pedagojik alan bilgisi yeterlilik puanlarının normal dağılım özelliği gösterip göstermediği Kolmogorov-Smirnov ile test edilmiş ve sonuçları Tablo 11'de gösterilmiştir.

Tablo 11. Hizmet Sürelerine Göre Dağılım Durumu

Kıdem		Kolmogorov-Smirnov			Dağılım
		İstatistik	Sd	p	
Teknoloji	5 yıl ve daha az	,164	18	,200	+
	6-10 yıl	,218	25	,004	-
	11-15 yıl	,171	13	,200	+
	16 yıl ve üzeri	,148	35	,051	+
Pedagoji	5 yıl ve daha az	,150	18	,200	+
	6-10 yıl	,078	25	,200	+
	11-15 yıl	,198	13	,170	+
	16 yıl ve üzeri	,134	35	,117	+
Alan (içerik)	5 yıl ve daha az	,209	18	,036	-
	6-10 yıl	,141	25	,200	+
	11-15 yıl	,258	13	,018	-
	16 yıl ve üzeri	,151	35	,041	-
Teknolojik Alan	5 yıl ve daha az	,162	18	,200	+
	6-10 yıl	,149	25	,155	+
	11-15 yıl	,283	13	,005	-
	16 yıl ve üzeri	,187	35	,003	-
Pedagojik Alan	5 yıl ve daha az	,186	18	,100	+
	6-10 yıl	,163	25	,087	+
	11-15 yıl	,223	13	,076	+
	16 yıl ve üzeri	,153	35	,038	-
Teknolojik Pedagoji	5 yıl ve daha az	,175	18	,153	+
	6-10 yıl	,117	25	,200	+
	11-15 yıl	,213	13	,109	+
	16 yıl ve üzeri	,145	35	,060	+
Teknolojik Pedagojik Alan	5 yıl ve daha az	,178	18	,138	+
	6-10 yıl	,123	25	,200	+
	11-15 yıl	,172	13	,200	+
	16 yıl ve üzeri	,111	35	,200	+

+ Dağılım normal - Dağılım Çarpık

Sosyal bilgiler öğretmenlerinin hizmet sürelerine göre göre Pedagoji bilgisi, Teknolojik Pedagoji bilgisi ve teknolojik pedagojik alan bilgisi yeterlilik puanlarının normal dağılım özelliği gösterdiği gözlendiği için karşılaştırmalarda tek yönlü varyans analizi kullanılmıştır. Teknoloji, Alan, Teknolojik Alan ve Pedagojik Alan bilgisi yeterlilik puanlarının karşılaştırılmasında ise Kruskal Wallis testi kullanılmıştır.

Tablo 12. Hizmet Sürelerine Göre TPAB Yeterlikleri

		N	Ortalama	Std. sapma	F / χ^2	p
Teknoloji	5 yıl ve daha az	18	3,95	0,60	χ^2 = 2,480	,479
	6-10 yıl	25	3,55	0,71		
	11-15 yıl	13	3,54	0,74		
	16 yıl ve üzeri	35	3,68	0,83		
Pedagoji	5 yıl ve daha az	18	4,37	0,55	F = 1,318	,274
	6-10 yıl	25	4,15	0,44		
	11-15 yıl	13	4,08	0,43		
	16 yıl ve üzeri	35	4,24	0,38		
Alan (içerik)	5 yıl ve daha az	18	4,42	0,46	χ^2 = 1,601	,659
	6-10 yıl	25	4,50	0,39		
	11-15 yıl	13	4,33	0,39		
	16 yıl ve üzeri	35	4,38	0,52		
Teknolojik Alan	5 yıl ve daha az	18	4,23	0,64	χ^2 = 2,994	,393
	6-10 yıl	25	4,01	0,57		
	11-15 yıl	13	3,81	0,72		
	16 yıl ve üzeri	35	3,90	0,71		
Pedagojik Alan	5 yıl ve daha az	18	4,38	0,44	χ^2 =,453	,929
	6-10 yıl	25	4,37	0,41		
	11-15 yıl	13	4,32	0,32		
	16 yıl ve üzeri	35	4,38	0,49		
Teknolojik Pedagoji	5 yıl ve daha az	18	4,19	0,56	F = ,709	,549
	6-10 yıl	25	3,99	0,55		
	11-15 yıl	13	3,86	0,68		
	16 yıl ve üzeri	35	3,97	0,77		
Teknolojik Pedagojik Alan	5 yıl ve daha az	18	4,27	0,50	F = 2,161	,098
	6-10 yıl	25	4,14	0,50		
	11-15 yıl	13	3,78	0,67		
	16 yıl ve üzeri	35	3,94	0,71		

Sosyal bilgiler öğretmenlerinin hizmet sürelerine göre Teknoloji, Pedagoji, Teknolojik Alan, Pedagojik Alan bilgisi, Teknolojik Pedagoji bilgisi ve teknolojik pedagojik alan bilgisi yeterlilik düzeyleri arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır($p>0.05$).

4.1.6. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi Yeterlilikleri Görev Yaptıkları Kurumda İhtiyaç Duydukları Teknolojiye Erişme İmkanına Göre Farklılaşma Durumuna İlişkin Bulgular

Sosyal bilgiler öğretmenlerinin görev yaptıkları kurumda ihtiyaç duydukları teknolojiye erişme imkanına göre teknolojik pedagojik alan bilgisi yeterlilik puanlarının normal dağılım özelliği gösterip göstermediği Kolmogorov-Smirnov ile test edilmiş ve sonuçları Tablo 13'de gösterilmiştir.

Tablo 13. Teknolojiye Erişme Durumuna Göre Dağılım

Görev yaptığınız okulda ihtiyaç duyduğunuz teknolojiye erişebiliyor musunuz?		Kolmogorov-Smirnov			Dağılım
		İstatistik	Sd	p	
Teknoloji	Evet	,142	68	,002	-
	Hayır	,146	23	,200	+
Pedagoji	Evet	,116	68	,024	-
	Hayır	,132	23	,200	+
Alan (içerik)	Evet	,148	68	,001	-
	Hayır	,156	23	,155	+
Teknolojik Alan	Evet	,133	68	,005	-
	Hayır	,138	23	,200	+
Pedagojik Alan	Evet	,172	68	,000	-
	Hayır	,134	23	,200	+
Teknolojik Pedagoji	Evet	,112	68	,033	-
	Hayır	,126	23	,200	+
Teknolojik Pedagojik Alan	Evet	,099	68	,098	+
	Hayır	,165	23	,107	+
+ Dağılım normal	- Dağılım Çarpık				

Sosyal bilgiler öğretmenlerinin görev yaptıkları kurumda ihtiyaç duydukları teknolojiye erişme imkanına göre sadece teknolojik pedagojik alan bilgisi yeterlilik puanlarının normal dağılım özelliği gösterdiği gözlendiği için karşılaştırmalarda bağımsız örneklemler için t testi kullanılmıştır. Teknoloji, Pedagoji, Alan, Teknolojik Alan, Pedagojik Alan bilgisi ve Teknolojik Pedagoji bilgisi yeterlilik puanlarının karşılaştırılmasında mann whitney u testi kullanılmıştır.

Tablo 14. Teknolojiye Erişme Durumuna Göre TPAB Yeterlikleri

Görev yaptığınız okulda ihtiyaç duyduğunuz teknolojiyeerişebiliyor musunuz?		N	Ortalama	Std. sapma	U/ t	P
Teknoloji	Evet	68	3,72	0,78	U= 632,000	,169
	Hayır	23	3,56	0,62		
Pedagoji	Evet	68	4,19	0,46	U= 657,000	,250
	Hayır	23	4,30	0,39		
Alan (içerik)	Evet	68	4,41	0,50	U= 776,500	,959
	Hayır	23	4,42	0,33		
Teknolojik Alan	Evet	68	4,02	0,68	U= 634,500	,176
	Hayır	23	3,86	0,61		
Pedagojik Alan	Evet	68	4,38	0,44	U= 735,000	,666
	Hayır	23	4,35	0,42		
Teknolojik Pedagoji	Evet	68	4,01	0,69	U= 716,500	,548
	Hayır	23	3,97	0,57		
Teknolojik Pedagojik Alan	Evet	68	4,08	0,66	t= 1,271	,207
	Hayır	23	3,89	0,52		

Sosyal bilgiler öğretmenlerinin görev yaptıkları kurumda ihtiyaç duydukları teknolojiye erişme imkanına göre Teknoloji, Pedagoji, Teknolojik Alan, Pedagojik Alan bilgisi, Teknolojik Pedagoji bilgisi ve teknolojik pedagojik alan bilgisi yeterlilik düzeyleri arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır($p>0.05$).

4.1.7. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi Yeterlilikleri Teknoloji Kullanma Seviyelerine Göre Farklılaşma Durumuna İlişkin Bulgular

Sosyal bilgiler öğretmenlerinin teknoloji kullanma seviyelerine göre teknolojik pedagojik alan bilgisi yeterlilik puanlarının normal dağılım özelliği gösterip göstermediği Kolmogorov-Smirnov ile test edilmiş ve sonuçları Tablo 15'de gösterilmiştir.

Tablo 15. Teknoloji Kullanma Seviyesine Göre Dağılım Durumu

Teknoloji kullanma Seviyesiniz		Kolmogorov-Smirnov			Dağılım
		İstatistik	Sd	p	
Teknoloji	Yetersiz	,134	17	,200	+
	Yeterli	,127	74	,005	-
Pedagoji	Yetersiz	,168	17	,200	+
	Yeterli	,114	74	,018	-
Alan (içerik)	Yetersiz	,202	17	,064	+
	Yeterli	,166	74	,000	-
Teknolojik Alan	Yetersiz	,179	17	,151	+
	Yeterli	,138	74	,001	-
Pedagojik Alan	Yetersiz	,133	17	,200	+
	Yeterli	,160	74	,000	-
Teknolojik Pedagoji	Yetersiz	,163	17	,200	+
	Yeterli	,088	74	,200	+
Teknolojik Pedagojik Alan	Yetersiz	,224	17	,024	-
	Yeterli	,091	74	,200	+
+ Dağılım normal	- Dağılım Çarpık				

Sosyal bilgiler öğretmenlerinin teknoloji kullanma seviyelerine göre sadece teknolojik pedagoji bilgisi yeterlilik puanlarının normal dağılım özelliği gösterdiği gözlendiği için karşılaştırmalarda bağımsız örneklemler için t testi kullanılmıştır. Teknoloji, Pedagoji, Alan, Teknolojik Alan, Pedagojik Alan bilgisi ve Teknolojik Pedagojik Alan bilgisi yeterlilik puanlarının karşılaştırılmasında mann whitney u testi kullanılmıştır.

Tablo 16. Teknoloji Kullanma Seviyesine Göre TBAP Yeterlikleri

Teknoloji kullanma Seviyesiniz		N	Ortalama	Std. sapma	U / t	p
Teknoloji	Yetersiz	17	2,76	0,63	U = 126,500	,000*
	Yeterli	74	3,89	0,60		
Pedagoji	Yetersiz	17	4,11	0,45	U = 548,000	,406
	Yeterli	74	4,24	0,44		
Alan (içerik)	Yetersiz	17	4,22	0,54	U = 475,000	,112
	Yeterli	74	4,45	0,43		
Teknolojik Alan	Yetersiz	17	3,50	0,62	U = 310,500	,001*
	Yeterli	74	4,09	0,63		
Pedagojik Alan	Yetersiz	17	4,19	0,46	U = 449,500	,066
	Yeterli	74	4,41	0,42		
Teknolojik Pedagoji	Yetersiz	17	3,42	0,71	t = -4,413	,000*
	Yeterli	74	4,14	0,58		
Teknolojik Pedagojik Alan	Yetersiz	17	3,48	0,56	U = 217,000	,000*
	Yeterli	74	4,16	0,57		

*p<0.05

Sosyal bilgiler öğretmenlerinin teknoloji kullanma seviyelerine göre Pedagoji, Pedagojik Alan bilgisi ve teknolojik pedagojik alan bilgisi yeterlilik düzeyleri arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır($p>0.05$). Ancak sosyal bilgiler öğretmenlerinin teknoloji kullanma seviyelerine göre Teknoloji, Teknolojik Alan ve Teknolojik Pedagoji bilgisi yeterlilik düzeyleri arasında anlamlı bir fark bulunmuştur($p<0.05$). Teknoloji kullanma düzeyine göre kendilerini yeterli görenler lehine Teknoloji, Teknolojik Alan ve Teknolojik Pedagoji bilgisi boyutlarında ortalamalarının yüksek olduğu ve istatistiksel olarak anlamlı fark bulunduğu tespit edilmiştir.

4.1.8. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi Yeterlilikleri Arasındaki Duruma İlişkin Bulgular

Sosyal bilgiler öğretmenlerinin teknolojik pedagojik alan bilgisi yeterlilikleri arasındaki ilişki Spearman Brown korelasyon katsayısı ile incelenmiş ve sonuçları Tablo 17'de gösterilmiştir.

Tablo 17. Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi Yeterlilikleri Arasındaki İlişki

	Teknoloji	Pedagoji	Alan (içerik)	Teknolojik Alan	Pedagojik Alan	Teknolojik Pedagoji	Teknolojik Pedagojik Alan
Teknoloji	1,000						
Pedagoji	,423*	1,000					
Alan (içerik)	,392*	,539*	1,000				
Teknolojik Alan	,673*	,530*	,566*	1,000			
Pedagojik Alan	,339*	,577*	,719*	,620*	1,000		
Teknolojik Pedagoji	,753*	,549*	,564*	,790*	,570*	1,000	
Teknolojik Pedagojik Alan	,655*	,444*	,460*	,718*	,497*	,845*	1,000

*$p<0.05$

Sosyal bilgiler öğretmenlerinin teknolojik pedagojik alan bilgisi yeterlilikleri arasında pozitif yönlü ve anlamlı ilişkiler gözlenmiştir. En yüksek ilişki sosyal bilgiler öğretmenlerinin Teknolojik Pedagoji bilgisi ile Teknolojik Pedagojik Alan bilgileri arasında gözlenmiştir ($r= 0.845$, $p<0.05$). Bir başka deyişle, sosyal bilgiler öğretmenlerinin Teknolojik Pedagoji bilgileri arttıkça Teknolojik Pedagojik Alan bilgileri de artmaktadır. En düşük ilişki ise Teknoloji bilgisi ile Alan bilgisi arasında gözlenmiştir ($r=0,392$ $p<0.05$). Bir başka deyişle, sosyal bilgiler öğretmenlerinin Teknoloji bilgileri arttıkça Alan bilgileri de artmaktadır.

4.2. Araştırmanın Nitel Kısmına Ait Bulgular

4.2.1. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Demografik Özelliklerine İlşkin Bulgular

Tablo 18. Nitel Kısıma Ait Demografik Özellikler

Cinsiyet	N
Kız	31
Erkek	18
Toplam	49

Tablo 18'de gösterildiği üzere çalışma grubunu oluşturan sosyal bilgiler öğretmenlerinin 31'i kız, 18'i ise erkek olmak üzere toplamda 49 kişiden oluşmaktadır.

4.2.2. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerine Göre 'Web 2.0 Teknolojilerinin' Ne İfade Ettiğine Dair Bulgular

Tablo 19. Web 2.0 Teknolojilerini Ne İfade Eder

İfadeler	f
Eğitim ve öğretim faaliyetlerine hazırlık, mesleki gelişim	17
İletişim ve haberleşme	11
Güncel ve gündem takibi	3
Eğlence	2
Bilgi edinme ve bilgi paylaşımı	19
Sosyal medya	7
Fikrim yok	6

Çalışmaya katılan sosyal bilgiler öğretmenlerine göre Web 2.0 teknolojilerinin ne ifade ettiğine ilişkin öğretmen görüşlerini içeren bulgular Tablo 19'da gösterilmiştir**.**

Tablo 19'a bakıldığında çalışma grubundaki öğretmenlere "Web 2.0 teknolojileri sizce ne ifade etmektedir?" diye sorulduğunda Web 2.0 teknolojilerini, çoğunlukla "bilgiye ulaşma ve bilgi paylaşımı" şeklinde açıkladıkları, "Bilgiye kolay ve hızlı ulaşma, bilgi paylaşımı, bilgi içerikli sitelerde söz sahibi olma, herkesin her yerde bilgiye ulaşmasını ifade eder." gibi cevaplar verdikleri görülmüştür. Bu öğretmenlerden bazılarının cevapları şöyledir:

"Web 2.0 ile sosyal medyada ve bilgi içerikli sitelerde daha fazla söz sahibi olunabiliyor." ***Ö1***

"Bilgiye hızlı ulaşmayı, bilgilerin paylaşılmasını, yaşamda vazgeçilmez unsurları ifade eder." ***Ö10***

"Her türlü bilgiye kolay erişimi ifade ediyor." ***Ö20***

"Bilgiye kısa sürede ulaşmayı, insanların birbirlerini yakından tanımasını ifade ediyor." ***Ö22***

"Küreselleşme, herkesin her yerde bilgiye ulaşmasını ifade eder." ***Ö35***

Bunun yanı sıra öğretmenlerden 17'si Web 2.0 teknolojilerini açıklarken eğitim teması üzerinde yoğunlaşmışlardır. "Materyal zenginliği, Eğitimde öğrencilerin daha aktif olması, Öğrenmede kolaylık, Soyut olan dersi somutlaştırma, Eğitimde çeşitli programlar ve yazılımlar, gibi cevaplar verdikleri görülmüştür. Bu öğretmenlerden bazılarının cevapları şöyledir:

"Web 2.0 teknolojileri öğrencilerin daha aktif olmalarını, bilgi paylaşımı ve iş birliği ifade eder." ***Ö2***

"Web 2.0 Teknolojileri soyut olan dersi somutlaştırmayı ve dünyadaki gelişmelerden haberdar olmayı ifade eder." ***Ö15***

"Eğitim faaliyetlerinin teknoloji ile bütünleştirilerek yürütülmesidir." ***Ö26***

"Web 2.0 teknolojileri eğitimde çeşitli programlar ve yazılımları ifade eder." ***Ö27***

"Sosyal sitelerin eğitim alanında kullanılması ve materyal zenginliğini ifade ediyor." ***Ö39***

"Web 2.0 araçları öğrenciyi bilgi alan konumdan bilgiyi üreten konuma getirmeyi ifade eder." ***Ö49***

Ayrıca çalışma grubundaki öğretmenlerden 11'i Web 2.0 teknolojilerini açıklarken iletişim ve haberleşme temasına değinmişlerdir. "Hızlı iletişim, İnternet ortamında etkileşim düzeyi yüksek alan, Toplumsal etkileşim" gibi cevaplar vermişlerdir. Bu öğretmenlerden bazılarının cevapları şöyledir:

"Etkileşim düzeyi yüksek bir alan." ***Ö9***

"İletişim kolaylığını ifade ediyor." ***Ö25***

"Hızlı iletişim, eğlence ve anlık paylaşım." ***Ö41***

Çalışma grubundaki öğretmenlerden 7'si için Web 2.0 teknolojilerini "sosyal medya" olarak ifade etmişler. "Sosyal medyada söz sahibi olma, Sosyal medyanın ders içeriğinde kullanılmasını ifade ediyor" gibi cevaplar verdikleri tespit edilmiştir. Bu öğretmenlerden bazılarının cevapları şöyledir:

"Sosyal medya, iletişim, deneyim ve bilgi alışverişini ifade eder." ***Ö14***

"Web 2.0 sosyal paylaşım sitelerini ifade ediyor." ***Ö38***

"Sosyal medya ve toplumsal etkileşim." ***Ö47***

Çalışma grubundaki öğretmenlerden 6'sı için ise Web 2.0 teknolojilerinin bir şey ifade etmediği görülmüştür. "Hiçbir şey ifade etmiyor, Hiç bilgim yok, Bilmiyorum" gibi cevaplar vermişlerdir. Bu öğretmenlerden bazılarının cevapları şöyledir:

"Hiçbir şey ifade etmiyor." ***Ö13***

"Hiç bilgim yok." ***Ö18***

"İlk defa duyduğum bir kavram." ***Ö43***

Ayrıca çalışma grubundaki öğretmenlerden 3'ü Web 2.0 teknolojilerinin güncel ve gündem takibi teması hakkında açıklamalarda bulunmuştur. "Türkiye ve Dünya üzerinde yaşanan gelişmelerden haberdar olma, küreselleşme, Dünya haberlerini alma" gibi cevaplar vermişlerdir. Bu öğretmenlerden bazılarının cevapları şöyledir:

"Soyut olan dersi somutlaştırmayı ve dünyadaki gelişmelerden haberdar olmayı ifade eder." ***Ö15***

"Eğitimde soru oluşturma, Türkiye ve Dünya haberlerini almayı, video indirmeyi ifade eder." ***Ö17***

Çalışma grubundaki öğretmenlerden 2si ise Web 2.0 teknolojilerini "eğlence" olarak açıklamışlardır. "Web 2.0 teknolojileri eğlence ifade eder." gibi cevaplar vermişlerdir. Bu öğretmenlerden bazılarının cevapları şöyledir:

Eğitim, eğlence ve teknoloji ifade eder. ***Ö37***

"Hızlı iletişim, eğlence ve anlık paylaşım." ***Ö4***

Tablo 19'a göre Web 2.0 teknolojilerinin, sosyal bilgiler öğretmenleri için genellikle bilgi edinme, bilgi paylaşımı, iletişim ve eğitim öğretim faaliyetlerine hazırlığı ifade ettiği söylenebilir.

4.2.3. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Web 2.0 Teknolojilerini Kullanma Durumuna İlişkin Bulgular

Tablo 20. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Web 2.0 Teknolojilerini Kullanma Durumu

İfadeler	f
Evet, Web 2.0 teknolojilerini kullanıyorum	33
Hayır, Web 2.0 teknolojilerini kullanmıyorum.	8
Kısmen, Web 2.0 teknolojilerini kullanıyorum.	8

Tablo 20'ye bakıldığında çalışma grubundaki öğretmenlere "Web 2.0 teknolojilerini kullanıyor musunuz?" diye sorulduğunda çalışma grubundaki öğretmenlerden 33'ü "Evet, Web 2.0 teknolojilerini kullanıyorum." diye cevap vermiştir. Ayrıca çalışma grubundaki öğretmenlerden 8'i "Hayır, Web 2.0 teknolojilerini kullanmıyorum" diye cevaplamıştır. Öğretmenlerden 8'i ise "Kısmen kullanıyorum" cevabını vererek Web 2.0 teknolojilerini kısmen kullandığını belirtmiştir. Bu öğretmenlerden bazılarının cevapları şöyledir:

"Evet, kullanıyorum." ***Ö1***

"Hayır, fazla kullanmıyorum." ***Ö4***

"Evet, bazılarını kısmen kullanıyorum." ***Ö9***

Tablo 20'nin verileri incelendiğinde, çalışmaya katılan sosyal bilgiler öğretmenlerinin Web 2.0 teknolojilerini çoğunlukla kullandığını söylemek mümkündür.

4.2.4. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Sosyal Ağları Kullanma Amaçlarına İlişkin Bulgular

Tablo 21. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Sosyal Ağları Kullanma Amaçları

İfadeler	f
Sosyal ağları gündemi ve günceli takip etmek için kullanırım.	14
İletişim ve haberleşme amaçlı kullanırım.	18
Bilgi edinme, bilgi alışverişi ve paylaşım için kullanırım.	24
Araştırma ve eğitim için kullanırım.	14
Sosyal ağları eğlence amaçlı kullanıyorum.	6
Boş zaman geçirmek için kullanırım.	1
Fikrim yok	2

Tablo 21'e bakıldığında çalışma grubundaki öğretmenlere "Sosyal ağları hangi amaçlarla kullanırsınız?" diye sorulduğunda çoğunlukla 24(f) ile sosyal ağları "Bilgi edinme, bilgi alışverişi ve paylaşım" amaçlı kullandıkları görülmüştür. Bu öğretmenlerden bazılarının cevapları şöyledir:

"Sosyal ağları, akrabalarla ve meslektaşlarımla bilgi paylaşımı, haber alma, farklı fikirleri edinme ve dış dünyayı tanımak için kullanıyorum." ***Ö31***

"Öğrencilerimle bilgi alışverişi, sevdiklerimle görüşme ve yararlı gördüğüm bilgilerin paylaşımı için kullanırım." ***Ö33***

"Genellikle bilgi okuma ve paylaşım yapma amacıyla kullanıyorum." ***Ö38***

"Daha çok alanımla ilgili olarak Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin paylaşımlarını ve yeni gelişmeleri takip etmek için kullanıyorum." ***Ö43***

Çalışma grubundaki öğretmenlerden 18'i sosyal ağları "iletişim ve haberleşme" amacıyla kullandıklarını ifade etmişlerdir. "İletişim, haber takibi, haberleşme" gibi cevaplar vermişlerdir. Bu öğretmenlerden bazılarının cevapları şöyledir:

"Sosyal ağları, haberleşme ve iletişim kurmak için kullanırım." ***Ö5***

"Değişik mekanlardaki tanıdıklarımdan ve yaşanan gelişmelerden haberdar olmak için kullanıyorum." ***Ö9***

"İletişim ve haberleşme amacıyla kullanıyorum." ***Ö35***

Ayrıca çalışma grubundaki öğretmenlerden 14'ü, sosyal ağları "gündemi ve günceli takip etmek" amacıyla kullandıklarını ifade etmişlerdir. "Gündemi takip etmek, Güncel olaylardan haberdar olmak" gibi cevaplar vermişlerdir. Bu öğretmenlerin bazılarının cevapları şöyledir:

"Gündemdeki olaylar hakkında yapılan yorumları okumak için." ***Ö1***

"Gündemi takip etmek, dünyada yaşanan olaylardan haberdar olmak." ***Ö22***

"Dünya ve Türkiye'de olup bitenlerden haberdar olmak, ilgi duyduğum konuda bilgi sahibi olmak vb. için kullanırım." ***Ö41***

"Günceli takip, hobilerim için araştırma yapmak, müzik keşfetmek, güncel eğitim haberi almak." ***Ö42***

"Günceli ve gündemi takip etmek için kullanırım." ***Ö49***

Çalışma grubunda bulunan öğretmenlerden 14'ü sosyal ağları "araştırma ve eğitim" amacıyla kullandıklarını belirtmişlerdir. Öğretmenlerden bazılarının cevapları şöyledir:

"Bilgi ve araştırma, paylaşım yapma, sosyal medyayı takip etme." ***Ö2***

"Sosyal bilgiler dersi ile ilgili gelişmeleri takip etmek için." ***Ö3***

"Araştırma ve dersim hakkında kullanıyorum. Bilgi ve paylaşımı, grup çalışması, öğretim materyallerinin paylaşılması vb." ***Ö19***

"Hem kişisel he eğitim amaçlı kullanıyorum." ***Ö20***

"Sosyal ağları, eğitim faaliyetlerini araştırmak için kullanırım. ***Ö26***

Çalışma grubunda bulunan öğretmenlerden 6'sı sosyal ağları, "eğlence" amaçlı kullandıklarını belirtmişlerdir. Bu öğretmenlerden bazılarının cevapları ise şöyledir:

"Genellikle iletişim, haber takibi, gündemi takip etme, bilgi edinme, eğlence için kullanırım." ***Ö12***

"Haberleşme, eğitim, eğlence, video paylaşımı amacıyla kullanıyorum." ***Ö2***

Ayrıca çalışma grubunda bulunan öğretmenlerden 2'si fikir belirtmemiştir. Öğretmenlerden 1'i ise sosyal ağları boş zamanlarını geçirme aktivitesi olarak nitelendirmiştir. Bu öğretmenlerden bazılarının cevapları şöyledir:

"Sosyal ağları zaman geçirmek için kullanıyorum." ***Ö39***

Tablo 21 incelendiğinde çalışmaya katılan sosyal bilgiler öğretmenlerinin, sosyal ağları çoğunlukla bilgi edinme, bilgi alışverişi ve bilgi paylaşımı amacıyla kullandıklarını söylemek mümkündür. Aynı zamanda sosyal ağları iletişim, haberleşme ve gündem takibi amacıyla da kullandıkları söylenebilir. Çalışmaya katılan öğretmenlerin, sosyal ağları nadiren eğlence ve boş zaman geçirme aktivitesi olarak kullandıkları bilgisine ulaşılabilir.

4.2.5. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Tercih Ettikleri Sosyal Ağ Uygulamalarına İlişkin Bulgular

Tablo 22. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Tercih Ettikleri Sosyal Ağ Uygulamaları

İfadeler	f
Facebook	35
Instagram	22
WhatsApp	22
Youtube	15
Twitter	14
Pinterest	1
Swarm	1
Fikrim yok	5

Tablo 22'ye bakıldığında çalışma grubundaki öğretmenlere "Tercih ettiğiniz sosyal ağ uygulamaları hangileridir?" diye sorulduğunda çoğunlukla kullanılan uygulamanın "Facebook" olduğu tespit edilmiştir. Öğretmenler tercih ettikleri sosyal ağ uygulamalarına "Facebook, Instagram, WhatsApp, Youtube, Twitter" gibi cevaplar vermişlerdir. Öğretmenlerden bazılarının cevapları şöyledir:

"Instagram (çok sık), Youtube (çok sık), WhatsApp (çok sık), Facebook (Ara sıra)." ***Ö12***

"Instagram (çok sık), WhatsApp (çok sık), Facebook (ara sıra)." ***Ö21***

Ayrıca çalışma grubundaki öğretmenlerden 22'si WhatsApp ve Instagram, 15'i Youtube, 14'ü Twitter, 1'i Pinterest, 1'i Swarm gibi uygulamaları tercih ettiklerini belirtmişlerdir. Öğretmenlerden 5'i ise konu hakkında fikir belirtmemiştir.

Tablo 22 incelendiğinde çalışma grubuna katılan sosyal bilgiler öğretmenlerinin çoğunlukla Facebook uygulamasını tercih ettikleri ve kullandıkları söylenebilir. Bu uygulamayı 22(f) ile Instagram ve WhatsApp uygulamalarının takip ettiğini söylemek mümkündür. En az tercih edilen sosyal ağ uygulamaları ise 1(f) ile Swarm ve Pinterest uygulamaları olduğu saptanmıştır.

4.2.6. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Sosyal Ağ Uygulamalarını Kullanma Sıklıklarına İlişkin Bulgular

Tablo 23. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Sosyal Ağ Uygulamalarını Kullanma Sıklıkları

Uygulama	Çok sık (f)	Ara sıra(f)	Hiç (f)
Facebook	12	8	1
Instagram	12	3	1
WhatsApp	13	1	1
Twitter	4	4	1
Youtube	3	4	1
Pinterest	1		1
Swarm	1	2	
Fikrim yok			23

Tablo 23'e bakıldığında çalışma grubundaki öğretmenlere tercih ettikleri sosyal ağ uygulamalarını "Ne sıklıkla kullanırsınız?" diye sorulduğunda genellikle Facebook (12f), WhatsApp (13f) ve Instagram (12f) uygulamalarının çok sık kullanıldığı ifade edilmiştir. Kullanım sıklığı en az olan uygulamalar ise Pinterest ve Swarm olarak tespit edilmiştir. Öğretmenlerden 23'ü ise bu konuda fikir belirtmemiştir.

Tablo 23'e göre çalışmaya katılan sosyal bilgiler öğretmenlerinin en sık kullandıkları sosyal ağ uygulamalarının WhatsApp, Facebook ve Instagram uygulamaları olduğunu söylemek mümkündür. Kullanım sıklığı en az olan sosyal ağ uygulamaları ise Pinterest ve Swarm olduğu söylenebilir.

4.2.7. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Eğitsel Web Uygulamalarını Kullanma Amaçlarına İlişkin Bulgular

Tablo 24. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Eğitsel Web Uygulamalarını Kullanma Amaçları

İfadeler	f
Bilgi edinme, doküman paylaşımı ve araştırma yapmak için kullanıyorum.	22
Ders sunumu, içerik hazırlama, materyal ve etkinlik oluşturma amacıyla kullanıyorum.	22
Konuları pekiştirmek için kullanırım.	7
Ölçme ve değerlendirme amacıyla kullanırım.	4
Öğretim sürecinde somutlaştırma ve görselleştirme amacıyla kullanırım.	6
Fikrim yok.	3

Tablo 24 'e bakıldığında çalışma grubundaki öğretmenlere "Eğitsel web uygulamalarını hangi amaçla kullanırsınız?" diye sorulduğunda öğretmenlerden 22'si 'Bilgi edinme, doküman paylaşımı ve araştırma yapmak için kullanıyorum.' gibi cevaplar vermişlerdir. Çalışma grubundaki öğretmenlerden bazılarının cevapları ise şöyledir:

"Doküman paylaşımı, ders içeriği hazırlama ve kavram haritası oluşturma amacıyla kullanıyorum." ***Ö2***

"Paylaşımları takip eder bazen yorum yaparım. Sosyal Bilgiler sitelerine üye olur ve sürekli takip ederim." ***Ö3***

"Araştırma yapmak için kullanırım." ***Ö7***

"Bilgi edinme amaçlı, dersi etkili ve verimli hale getirmek için kullanıyorum." ***Ö23***

Çalışma grubunda bulunan öğretmenlerden 22'si ise eğitsel web uygulamalarını "Ders sunumu, içerik hazırlama, materyal ve etkinlik oluşturma" amacıyla kullandıklarını ifade etmişlerdir. Bu öğretmenlerden bazılarının cevapları şöyledir:

"Harita kullanımı konusunda etkinlik oluşturmak için kullanırım." ***Ö15*** *"Öğrencilere izletmek amacıyla video ve belgesel aramak için kullanıyorum."* ***Ö20*** *"Materyal hazırlama, derse hazırlık yapmak için kullanırım."* ***Ö21***

"Ders sunumunda kullanırım." ***Ö35***

Ayrıca çalışma grubunda bulunan öğretmenlerden 7'si eğitsel web uygulamalarını "Konuları pekiştirme" amacıyla kullandıklarını ifade etmişlerdir. Bu öğretmenlerden bazılarının cevapları ise şöyledir:

"*Öğrencilerin bilgilerini pekiştirmek için."* ***Ö1***

"Konu anlatımı ardından pekiştirme ve konularlailgili soru çözmek için kullanıyorum." ***Ö10***

"Konu anlatımından sonra ödev verme amacıyla kullanıyorum." ***Ö33***

Öğretmenlerden 6'sı ise eğitsel web uygulamalarını "Öğretim sürecinde somutlaştırma ve görselleştirme" amacıyla kullandıklarını belirtmişlerdir. Öğretmenlerden bazılarının cevapları şöyledir:

"Öğrencilerimin görsel açıdan eğitimlerini tamamlamak amacıyla kullanıyorum." ***Ö4***
"Gidemediğimiz ve göremediğimiz yerleri somutlaştırmak için kullanıyorum." ***Ö27***
"Öğrencilere bilgiyi görsel olarak vermek için kullanırım." ***Ö34***

Çalışma grubunda bulunan öğretmenlerden 4'ü ise eğitsel web uygulamalarını "Ölçme ve değerlendirme" amacıyla kullandıklarını ifade etmişlerdir. Bu öğretmenlerden bazılarının cevapları ise şöyledir:

"Konu araştırması yaparken ve yazılı sorusu hazırlarken kullanıyorum." ***Ö18***

"Öğrenciyi ölçme ve değerlendirme amacıyla kullanırım." ***Ö21***

"Sınav sorusu hazırlamak için kullanıyorum." ***Ö28***

Çalışma grubunda bulunan öğretmenlerden 3'ü ise bu konuda fikir belirtmemişlerdir.

Tablo 24'e göre çalışmaya katılan sosyal bilgiler öğretmenlerinin, eğitsel web uygulamalarını çoğunlukla bilgi edinme, doküman paylaşımı, araştırma yapmak, ders sunumu ve içerik hazırlama amacıyla kullandıklarını söylemek mümkündür. Aynı zamanda eğitsel web uygulamalarını ders sunumu, içerik hazırlama, somutlaştırma ve görselleştirme, materyal ve etkinlik oluşturma amacıyla kullandıkları da söylenebilir. Çalışmaya katılan öğretmenlerin eğitsel web uygulamalarını en az ölçme ve değerlendirme amacıyla kullandıklarına ulaşılabilir.

4.2.8. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Tercih Ettikleri Eğitsel Web Uygulamalarına İlişkin Bulgular

Tablo 25. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Tercih Ettikleri Eğitsel Web Uygulamaları

Uygulama	(f)
EBA	19
Bloglar	11
Morpa Kampüs	6
Vitamin	1
Okulistik	2
Sanal Müze	6
Youtube Education	8
Google Earth	3
Prezi	4
Edmodo	1
Pinterest	2
Classdojo	1
WIZIQ	1
Powtoon	2
Kahoot	1
Quiz Maker	2
Map Quest	1
Dropbox	3
Sky drive	2
Ansiklopediler	2
Fikrim yok	12

Tablo 25'e bakıldığında çalışma grubundaki öğretmenlere "Tercih ettiğiniz eğitsel web uygulamaları hangileridir? Ne sıklıkla kullanırsınız?" diye sorulduğunda "EBA, Bloglar, Youtube, Sanal Müze ve Morpa Kampüs" gibi cevaplar vermişlerdir. Öğretmenler çoğunlukla (19f) "EBA" uygulamasını tercih ettiklerini belirtmişlerdir. Bu öğretmenlerden bazılarının cevapları şöyledir:

"EBA, haftada 4-5 kez kullanıyorum." Ö1 "EBA, çok sık kullanırım." Ö6

"EBA' yı çok sık kullanıyorum. Öğrencilerime devamlı buradan ders anlatıp, ödevler veriyorum." Ö33

Çalışma grubunda bulunan öğretmenlerden 11'ise eğitsel uygulamalardan "Blog" uygulamalarını tercih ettiklerini belirtmişlerdir. Bu öğretmenlerden bazılarının cevapları şöyledir:

"Blogları çok sık kullanıyorum." ***Ö12***

"Eğitimhane.com, sosyalbilgiler.biz, Facebook Türkiye Sosyal Bilgiler Zümresi grubu" ***Ö14***

"Sosyaldeyince.com, sosyalbilgiler.biz" ***Ö17***

Ayrıca öğretmenlerden 8'i Youtube Education, 6'sı sanal müze uygulamaları, 6'sı Morpa Kampüs, 4'ü Prezi, 3'ü ise Google Earth gibi uygulamaları tercih ettiklerini belirtmişlerdir.

Tablo 25 incelendiğinde öğretmenlerden 1'i Edmodo, 2'si Pinterest, 1'i Classdojo, 1'i WIZIQ, 2'si Powtoon ,1'i Kahoot, 2'si Quiz Maker ,1'i Map Quest , 3'ü Dropbox , 2'si Sky drive uygulamalarını ve 2'si Ansiklopedileri tercih ettiklerini belirtmişlerdir.

Çalışma grubunda bulunan öğretmenlerden 12'si ise bu konuda fikir belirtmemişlerdir.

Çalışmaya katılan öğretmenler, genel olarak eğitsel web uygulamalarını kullanma sıklığı konusunda eksik ve anlamsız cevaplar vermişlerdir. Tablo 25 incelendiğinde çalışmaya katılan sosyal bilgiler öğretmenlerinin çoğunlukla EBA ve çeşitli Blog uygulamalarını tercih ettikleri söylenebilir. Sosyal bilgiler öğretmenlerinin tercih ettikleri eğitsel web uygulamalarının çeşitliliğinin sınırlı olduğunu ifade etmek mümkündür.

4.2.9. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Sosyal Bilgiler Eğitiminde Web 2.0 Teknolojilerinin Kullanımı Hakkında Görüşlerine İlişkin Bulgular

Tablo 26. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Sosyal Bilgiler Eğitiminde Web 2.0 Teknolojilerinin Kullanımı Hakkında Görüşleri

İfadeler	f
Uygun	15
Gerekli	16
Fikrim yok	3
Bilgileri pekiştirir	1
Öğrencinin ilgisini ve dikkatini çeker	7
Aktif katılımı sağlar	3
Yaratıcılığı arttırır	2
Görselleştirme açısından faydalıdır	14
Konuyu somutlaştırır	7
Dersi sıkıcılıktan ve durağanlıktan kurtarır	2
Dersi eğlenceli hale getirir	4
Öğrencilerin kitap okuma alışkanlığını olumsuz etkiler	1
Etkileşim yüksektir	1
Çocukların internette fazla kalmaları sakıncalı	2

Tablo 26'ya bakıldığında Çalışmaya katılan sosyal bilgiler öğretmenlerine "Sosyal Bilgiler eğitiminde Web 2.0 teknolojilerinin kullanımı hakkındaki görüşleriniz nelerdir?" diye sorulduğunda "Web 2.0 teknolojilerinin kullanımı uygun ve gereklidir, görselleştirme açısından faydalıdır gibi cevaplar vermişlerdir. Öğretmenlerden 16'sı sosyal bilgiler eğitiminde Web 2.0 teknolojilerinin kullanımının gerekli olduğunu belirtmişlerdir. Öğretmenlerden 15'i ise Web 2.0 teknolojilerinin sosyal bilgiler eğitimine uygun olduğunu ifade etmişlerdir. Çalışma grubundaki öğretmenlerden 3'ü ise fikir belirtmemiştir. Bu öğretmenlerden bazılarının cevapları ise şöyledir:

"Sosyal bilgiler dersinde özellikle görsellik açısından çok faydalı ve uygun olduğunu düşünüyorum." ***Ö4***

"Görselleştirme gerektiren dersimiz için uygun ve gereklidir." ***Ö36***

"Çocuklarda görsel hafızayı güçlendirdiğini düşünüyorum." ***Ö39***

"Sosyal Bilgiler, Web 2.0 teknolojisinden çok faydalanılabilecek bir ders. Etkileşime ve görselliğe çok muhtaç bir ders olduğu için uygundur." ***Ö45***

Çalışmaya katılan öğretmenlerden 7'si ise "Sosyal bilgiler eğitiminde Web 2.0 teknolojilerinin kullanımı hakkındaki görüşleriniz nelerdir?" diye sorulduğunda

"Öğrencinin ilgisini ve dikkatini çeker, konuyu somutlaştırır." Gibi cevaplar vermişlerdir. Bu öğretmenlerden bazılarının cevapları şöyledir:

"Öğrencilerin ilgilerini arttırmak için gerekli olduğunu düşünüyorum." ***Ö5***

"Öğrencinin daha çok dikkatini çekeceğini ve uygun olduğunu düşünüyorum." ***Ö7***

"Dersimiz sözel ve anlatıma dayalı olduğu için olgu ve kavramların somutlaştırılması açısından önemlidir." ***Ö26***

"Soyut olayları, somut olarak anlatmamızı ve akılda daha kalıcı olmasını sağlar."
Ö34

"Sözel bir ders olması kullanma zorunluluğunu daha da arttırmaktadır. Bir Fen Bilgisi dersinde deney yaparak olayı somutlaştırabilirken, Sosyal Bilgiler dersinde bir savaşı canlandırmak mümkün olmadığı için Web 2.0 teknolojilerini kullanarak olayları daha somut bir hale getirebiliriz." ***Ö43***

Çalışmaya katılan sosyal bilgiler öğretmenlerinden 4'ü "Web 2.0 teknolojileri dersi eğlenceli hale getirir" cevabını verirken, öğretmenlerden 2'si ise "Dersi sıkıcılıktan kurtarır" cevabını vermişlerdir. Çalışma grubundaki öğretmenlerden bazılarının cevapları şöyledir:

"Derslerin daha eğlenceli olmasını sağlar. Dersleri sıkıcılıktan ve durağanlıktan kurtararak zengin öğrenme ortamı sağlar." ***Ö12***

"Dersi sıkıcılıktan kurtarır." ***Ö28***

"Bilgilerin etkili, neşeli ve kalıcı öğrenilmesi açısından faydalıdır." ***Ö41***

Ayrıca öğretmenlerden 3'ü aktif katılımı sağlar, 2'si ise yaratıcılığı arttırır gibi cevaplar vermişlerdir. Bu öğretmenlerden bazılarının cevapları ise şu şekildedir:

"Aktif katılımı sağlar, öğrencilerin kendi duygu ve düşüncelerini daha rahat ifade etmesini sağlar. Öğrencilerin hayal güçlerini, yaratıcılıklarını geliştirir." ***Ö2***

"Yaratıcılığı arttırdığını düşünüyorum." ***Ö3***

Öğretmenlerden 2'si "Çocukların internette fazla kalmaları sakıncalı" cevabını verirken, çalışma grubundaki öğretmenlerden 1'i ise "Öğrencilerin kitap okuma alışkanlığını olumsuz etkiler" cevabını vermiştir. Bu öğretmenlerden bazılarının cevapları ise şöyledir:

"Web 2.0 nedir? Bilmiyorum. Çocukların internette çok fazla kalmalarını sakıncalı buluyorum." ***Ö13***

"Yerinde ve zamanında kullanıldığında somutlaştırma ve görsellik için gerekli ancak öğrencilerin kitap okuma alışkanlığını olumsuz etkiliyor." ***Ö17***

Tablo 26'ya göre sosyal bilgiler eğitiminde Web 2.0 teknolojilerinin kullanımı hakkındaki öğretmen görüşlerinin genellikle olumlu olduğu ifade edilebilir. Çalışma grubundaki öğretmenlerin, Web 2.0 teknolojilerinin kullanımını sosyal bilgiler eğitimi için uygun ve gerekli bulduklarını söylemek mümkündür. Öğretmenlerin Web 2.0 teknolojilerini çoğunlukla görselleştirme ve somutlaştırma için faydalı bulduklarına ulaşılabilir. Ayrıca öğretmenlerden bazılarının çocukların internette fazla kalmalarını sakıncalı bulduklarını söylenebilir. Aynı zamanda bazı öğretmenlere göre Web 2.0 teknolojilerinin öğrencilerin kitap okuma alışkanlığını olumsuz etkilediğini düşündüklerini söylemek mümkündür.

4.2.10. Sosyal Bilgiler Derslerinde Web 2.0 Teknolojilerinin Kullanımının Öğrencilerin Derse Yönelik Tutumlarına Etkisi Hakkında Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgular

Tablo 27. Sosyal Bilgiler Derslerinde Web 2.0 Teknolojilerinin Kullanımının Öğrencilerin Derse Yönelik Tutumlarına Etkisi

İfadeler	f
Öğrenciler dersten zevk alıyorlar ve bilgiyi öğrenirken eğleniyorlar	4
Öğrencilerin derse olan ilgileri artıyor	19
Öğrencilerin derse aktif katılımı artıyor	16
Öğrenciyi güdüler ve motivasyonu arttırır	12
Etkileşimi arttırmaktadır.	2
Olumlu yönde etkiliyor	7
Derse daha istekli olmalarını ve daha çok sorgulamalarını sağlıyor	3
Öğrencilerin dikkatini çeker	3
Amacına uygun olursa faydalı olur	1
Fikrim yok	4

Tablo 27'ye bakıldığında çalışma grubundaki öğretmenlere "Sizce Web 2.0 teknolojileri ile desteklenmiş bir eğitim sürecinin, öğrencilerin derse yönelik tutumlarına nasıl etki eder?" diye sorulduğunda öğretmenlerden 19'u "Öğrencilerin derse olan ilgileri artıyor." Cevabını vermişlerdir. Bu öğretmenlerden bazılarının cevapları şöyledir:

"Dersi sevmeye başlayıp ilgileri artıyor. Derse hazırlıklı geliyorlar. Motivasyonları yüksek oluyor." ***Ö1***

"İçinde yer aldıkları etkinliklerde derse olan ilgileri daha çok artıyor." ***Ö2***

"Öğrenciler derse daha ilgili olurlar." ***Ö7***

"Derse karşı ilgileri ve motivasyonları artıyor." ***Ö34***

"İlgiyi canlı tutar." ***Ö49***

Öğretmenlerden 16'sı ise "Öğrencilerin derse aktif katılımı artıyor." şeklinde cevaplamışlardır. Bu öğretmenlerden bazılarının cevapları ise şöyledir:

"Derse katılım artar çünkü öğretim süreci eğlenceli hale gelmektedir. Öğrenciler düz anlatımdan sıkılıyorlar." ***Ö10***

"Öğrencinin derse aktif katılımını sağlar." ***Ö12***

"Derste daha aktif olmalarını sağlayacak ve derse katılımları artacaktır." ***Ö15*** *"Derse katılım noktasında birçok öğrenciyi olumlu etkileyecektir."* ***Ö18*** *"Derse katılım ve ilginin artacağını düşünüyorum."* ***Ö23***

"Derse aktif katılım sağlayacağından öğrenciye olumlu etkisi çok olacaktır." ***Ö36***

Çalışma grubundaki öğretmenlerden 12'si öğrenciyi güdüler ve motivasyonu arttırır cevabını verirken öğretmenlerden 7'si ise olumlu etkiler cevabını vermişlerdir. Bu öğretmenlerden bazılarının cevapları şöyledir:

"Günümüzde yetişen çocukların teknolojiye olan ilgi, merak ve istekleri doğrultusunda derste bu teknolojilerin kullanılmasının derse karşı isteği artıracaktır." ***Ö9***

"*Öğrenciyi güdüler ve motivasyonu arttırır. Öğrenciler sadece defter ve kitapla ders işlemekten çok sıkılıyorlar."* ***Ö12***

"Sürekli öğretmenin ya da arkadaşlarının bir şeyleri anlatması bir yerden sonra öğrencinin ilgisinin dağılmasına sebep oluyor. Bu yüzden teknolojiyi kullanmak olumlu etkiye sahip kanısındayım." ***Ö20***

*"İlgi ve motivasyonlarını artırabilir****." Ö25*** *"Tabi ki motivasyonlarını artıracaktır."* ***Ö27*** *"Olumlu etkiler."* ***Ö41***

"Öğrenciler bu teknolojinin kullanıldığı derslerde daha zevkle ve motivasyonları yüksek olarak derse katılıyorlar. İlgileri artıyor." ***Ö44***

Çalışmaya katılan sosyal bilgiler öğretmenlerinden 3'ü "Derse daha istekli olmalarını ve daha çok sorgulamalarını sağlıyor" şeklinde cevaplamıştır. Öğretmenlerden bazılarının cevapları şöyledir:

"Derse daha istekli olmalarını ve sorgulamalarını sağlıyor." ***Ö33***

"Tek kelime ile bayılıyorlar. Çocuklara ses, görüntü, aktivite olsun yeter." ***Ö45***

Ayrıca öğretmenlerden 3'ü "Öğrencilerin dikkatini çeker." Çalışma grubundaki öğretmenlerden 2'si ise "Etkileşimi artırmaktadır." şeklinde cevaplamışlardır. Cevapları ise şöyledir:

"Öğrencinin dikkatini arttırmaktadır." ***Ö8***

"Dikkatlerini çeker, derse olan ilgilerini arttırır." ***Ö30***

Çalışma grubunda bulunan öğretmenlerden 1'i "Amacına uygun olursa faydalı olur." Şeklinde cevaplarken öğretmenlerden 4'ü ise konu hakkında fikir belirtmemiştir. Cevapları ise şöyledir:

"Amacına uygun olursa faydalı olur." ***Ö26***

Tablo 27 incelendiğinde çalışma grubunda bulunan öğretmenlerin sosyal bilgiler derslerinde web 2.0 teknolojilerinin kullanımının öğrencilerin derse yönelik tutumlarına etkisi hakkındaki görüşlerinin olumlu olduğunu söylemek mümkündür. Öğretmenlerin görüşlerine göre çoğunlukla Web 2.0 teknolojilerinin öğrencilerin derse yönelik ilgisini arttırdığı ve aktif katılımı sağladığı ifade edilebilir. Ayrıca öğretmen görüşlerine göre Web

2.0 teknolojileri kullanımının öğrencileri güdülediği ve motivasyonlarını arttırdığını söylemek mümkündür.

4.2.11. Sosyal Bilgiler Derslerinde Web 2.0 Teknolojilerinin Kullanımının Öğrencilerin Akademik Başarılarına Etkisi Hakkında Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgular

Tablo 28. Sosyal Bilgiler Derslerinde Web 2.0 Teknolojilerinin Kullanımının Öğrencilerin Akademik Başarılarına Etkisi

İfadeler	f
Akılda kalıcı öğrenmeler sağlandığı için akademik başarıya olumlu etki eder.	21
Başarı düzeylerini arttırır.	14
Farklı düşünme biçimi sunuyor.	4
Yaparak ve yaşayarak öğrenme deneyimi sağlar.	2
Kolay öğrenme gerçekleşir.	1
Merak duygusunu geliştirir ve araştırma yapmaya sevk eder.	1
Küresel dünyaya uyum sağlamalarını destekliyor.	1
Yaratıcı düşünme becerisi gelişmiş olur.	1
Fikrim yok.	7

Tablo 28'e bakıldığında çalışmaya katılan sosyal bilgiler öğretmenlerine "Sizce Web 2.0 teknolojileri ile desteklenmiş bir eğitim süreci, öğrencilerin akademik başarılarına nasıl etki eder?" diye sorulduğunda öğretmenler "Olumlu etki eder, Başarı düzeylerini arttırır, Farklı düşünme biçimi sunuyor, Farklı zekâ türlerine etki eder" gibi cevaplar verdikleri görülmüştür.

Çalışma grubunda bulunan öğretmenlerin 21'si "Akılda kalıcı öğrenmeler sağlandığı için akademik başarıya olumlu etki eder." şeklinde cevap vermiştir. Bu öğretmenlerin bazılarının cevapları şöyledir:

"Akılda kalıcı öğrenmeler sağlandığı için akademik başarı olumlu etkilenir." ***Ö1***

"Olumlu etki etmektedir." ***Ö4***

"Görsellik açısından zengin olduğu için akılda kalıcı ve kolay öğrenme gerçekleşir. Olumlu etkiler." ***Ö12***

"Akılda kalıcılığı daha fazla olduğu için olumlu etki eder." ***Ö34***

"Görsel hafızalarını geliştireceği için kalıcı öğrenme sağlar." ***Ö39***

Ayrıca çalışma grubundaki öğretmenlerden 14'ü "Başarı düzeylerini arttırır." şeklinde cevaplamıştır. Bazılarının cevapları ise şöyledir:

"Sözel bilgiyi animasyon, belgesel ve sunumlarla desteklersek akademik olarak daha başarılı olurlar." ***Ö27***

"Başarı düzeyini arttırıyor." ***Ö33***

"Kesinlikle daha başarılı oluyorlar. Öğrencilerim dersin nasıl geçtiğini anlamadıklarını, sınavda izlediklerini hatırladıklarını söylüyorlar." ***Ö35***

"Kesinlikle başarıyı arttırır." ***Ö36***

Öğretmenlerden 4'ü ise "Farklı düşünme biçimi sunuyor." şeklinde cevaplamışlardır. Çalışma grubundaki öğretmenlerden 1'i ise "Küresel dünyaya uyum sağlamalarını destekliyor." Şeklinde açıklamıştır. Bazılarının cevapları şöyledir:

"Farklı düşünme biçimi sunuyor." ***Ö5***

"Farklı zekâ türlerine hitap eder." ***Ö12***

"Öğrencilerin çok yönlü düşünmelerini, çağa ayak uydurmalarını, küresel dünyaya uyum sağlamalarını destekliyor." ***Ö44***

Ayrıca çalışma grubundaki öğretmenlerden 2'si "Yaparak ve yaşayarak öğrenme deneyimi sağlar." Şeklinde cevap verirken öğretmenlerden 1'i ise "Kolay öğrenme gerçekleşir." Cevabını vermiştir. Bunlara ek olarak öğretmenlerden bazıları ise "Merak duygusunu geliştirir ve araştırma yapmaya sevk eder, Küresel dünyaya uyum sağlamalarını destekliyor,

Yaratıcı düşünme becerisi gelişmiş olur." gibi cevaplar verdikleri görülmüştür. Bu öğretmenlerden bazılarının cevapları şöyledir.

"Çocuğun paylaşımlar yapması ve yapılan paylaşımları takip etmesi yaparak yaşayarak öğrenme sağlayacağından akademik başarının olumlu yönde destekleneceğini düşünüyorum." ***Ö9***

"Kolay öğrenme gerçekleşir." ***Ö12***

"Merak duygusunu geliştirir ve araştırma yapmaya sevk eder." ***Ö21***

"Küresel dünyaya uyum sağlamalarını destekliyor." ***Ö44***

Çalışmaya katılan öğretmenlerden 7'si ise konu hakkında fikir belirtmemişlerdir.

Tablo 28 incelendiğinde çalışmaya katılan sosyal bilgiler öğretmenlerinin görüşlerine göre Web 2.0 teknolojileri ile desteklenmiş eğitim süreci genel olarak öğrencilerin akademik başarılarına olumlu katkı sağladığı bilgisine ulaşılabilir. Ayrıca Web 2.0 teknolojileri ile öğrencilerin başarı düzeylerinin arttığı ve kalıcı öğrenmelerin gerçekleştiğini söylemek mümkündür. Çalışma grubundaki öğretmenlerden bazılarına göre ise farklı zekâ türlerine hitap ettiği de söylenebilir.

4.2.12. Sosyal Bilgiler Derslerinde Web 2.0 Teknolojilerinin Kullanımının Öğrencilerin Duyuşsal Gelişimine Etkisi Hakkında Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgular

Tablo 29. Sosyal Bilgiler Derslerinde Web 2.0 Teknolojilerinin Kullanımının Öğrencilerin Duyuşsal Gelişimine Etkisi

İfadeler	f
Çocuğun empati becerisi gelişir.	3
Paylaşımları ve insan ilişkilerinde etkileşimi artıyor.	2
Çocuklarda farkındalık yaratır.	5
Öğrencilerin problemlerini çözmelerinde yardımcı olacaktır.	1
Öğrencilerin mutlu olacaklarını düşünüyorum.	1
Duyuşsal gelişimi olumsuz etkileyebilir.	4
Korku, endişe ve kaygı durumlarına geçmeden konuyu daha kolay öğrenirler.	1
Olumlu etkiler.	14
Birden fazla duyu organını işin içine katar	7
Fikrim yok.	13

Tablo 29'a bakıldığında çalışmaya katılan sosyal bilgiler öğretmenlerine "Sizce Web 2.0 teknolojileri ile desteklenmiş bir eğitim sürecinin öğrencilerin duyuşsal gelişimine katkıları nelerdir?" diye sorulduğunda öğretmenler "Olumlu etkiler, farkındalık yaratır, empati becerisi gelişir, paylaşımları ve insan ilişkilerinde etkileşimleri artırıyor" gibi cevaplar verdikleri görülmüştür.

Çalışma grubunda bulunan öğretmenlerden 14'ü "Olumlu etkiler" cevabını vermiştir. Bu öğretmenlerden bazılarının cevapları şöyledir:

"Öğrencinin dikkatini çekerek duyuşsal gelişimini olumlu etkiler." ***Ö22***

"Olumlu etki eder." ***Ö24***

Çalışma grubundaki öğretmenlerden 4'ü "Duyuşsal gelişimi olumsuz etkileyebilir" cevabını vermişlerdir. Bu cevaplardan bazıları ise şöyledir:

"Teknolojinin, çocukların duyuşsal gelişimini olumsuz etkileyeceğini düşünmekteyim. Sosyal medya bağımlılıkları oluşabileceği gibi kimi zaman sosyal ilişkilerin zayıfladığına da şahit olmaktayım." ***Ö9***

"Duyuşsal gelişimi olumsuz etkileyebilir. Çünkü gereğinden fazla teknolojiye maruz kalan öğrenci çevresi ile iletişimi koparıp içine kapanabilir." ***Ö11***

"Duyuşsal olarak çok fark yarattığına inanmıyorum. Yaparak ve yaşayarak öğrenme daha etkili." ***Ö16***

"Çocukların sanal iletişimlerini olumlu etkiler ancak yüz yüze iletişimini olumsuz etkiler." ***Ö38***

Çalışma grubundaki öğretmenlerden 3'ü "Çocuğun empati becerisi gelişir" şeklinde cevap vermişlerdir. Bu öğretmenlerden bazılarının cevapları şöyledir:

"Olumlu davranış geliştirmelerini sağlar. Olaylara bakış açıları değişebilir. Çok yönlü düşünebilmeleri sağlanır." ***Ö15***

"Empati kurmaları daha kolay oluyor." ***Ö48***

"Empati becerisi kazanılır." ***Ö49***

Çalışmaya katılan öğretmenlerden 5'i ise Web 2.0 teknolojilerinin duyuşsal gelişime etkisin, "Çocuklarda farkındalık yaratır" şeklinde açıklamışlardır. Bu öğretmenlerden bazılarının cevapları şöyledir:

"Öğrencilerin algılarını arttırır." ***Ö3***

"Duyuşsal farkındalık oluşturur." ***Ö12***

"Dünyayı kavramaya ve anlamaya yardımcı olur." ***Ö21***

"Çevrelerine karşı daha duyarlı ve farkındalığı yüksek bireyler oluyorlar." ***Ö33***

"Çocuklarda farkındalık yaratır." ***Ö39***

Ayrıca çalışma grubundaki öğretmenlerden 7'si "Birden fazla duyu organını işin içine katar." şeklinde cevap vermişlerdir. Bu öğretmenlerden bazılarının cevapları ise şöyledir:

"Görsel içerikler ve videolar duyulara hitap ettiği için kalıcılığı ve öğrenimi kolaylaştıracaktır." ***Ö6***

"Görsel ve işitsel olarak olumlu destekler. Katkısı büyük." ***Ö19***

"Birçok duyu organıyla eğitim öğretim sürecine katılırlar. Kalıcı öğrenme sağlanır." ***Ö30***

"Anlatım yoluyla öğrencilerin gözünde canlandıramadığımız konuları izleterek canlandırıyoruz." ***Ö35***

Çalışma grubundaki öğretmenlerden 2'si "Paylaşımları ve insan ilişkilerinde etkileşimi artırıyor." cevabını verirken öğretmenlerden 1'i ise "Öğrencilerin problemlerini çözmede yardımcı olacaktır." cevabını vermiştir. Bu öğretmenlerden bazılarının cevapları ise şöyledir:

"Paylaşımları arttırıp, insan ilişkilerinde etkileşimi arttırıyor. Çocukların kendilerine güvenlerini destekler." ***Ö44***

"Örnek olay incelenmesi gibi çalışmalar yapılarak öğrencilerin duyuşsal gelişiminde problemlerini çözmelerinde yardımcı olacaktır." ***Ö36***

Çalışmaya katılan sosyal bilgiler öğretmenlerinden 13'ü ise bu konuda fikir belirtmemiştir.

Tablo 29 incelendiğinde çalışmaya katılan öğretmenlere göre Web 2.0 teknolojileri ile desteklenmiş eğitim sürecinin, öğrencilerin duyuşsal gelişimini olumlu etkilediği söylenebilir. Ancak öğretmenlerden bir kısmının görüşlerine göre Web 2.0 teknolojilerinin duyuşsal gelişime olumsuz etki edeceğine dair endişeleri bulunduğunu ifade edebiliriz. Buna sebep olarak da öğretmenlerin ifadelerine bakarak teknolojinin, öğrencilerin yüz yüze iletişimlerini olumsuz etkilediğini ve çevreleriyle iletişimlerini koparma riskleri bulunduğuna ulaşabiliriz. Ayrıca öğretmenlerden bazılarına göre Web 2.0 teknolojileri kullanarak birden fazla duyu organını işin içine katmanın öğrencilerin duyuşsal gelişimine yönelik olumlu etki edeceğini söylemek mümkündür.

4.2.13. Sosyal Bilgiler Derslerinde Web 2.0 Teknolojilerinin Kullanırken Yardıma İhtiyaç Duyma Durumuna İlişkin Bulgular

Tablo 30. Sosyal Bilgiler Derslerinde Web 2.0 Teknolojilerinin Kullanırken Yardıma İhtiyaç Duyma Durumu

İfadeler	f
Web 2.0 teknolojilerini kullanırken yardıma ihtiyaç duyarım	23
Web 2.0 teknolojilerini kullanırken yardıma ihtiyaç duymam	8
Bazen yardıma ihtiyaç duyarım	15
İnternetten (google, siteler, bloglar) yardım alırım	21
Arkadaşlarımdan yardım alırım	4
Okulun bilişim teknolojileri öğretmeninden yardım alırım	6
Facebook gruplarından yardım alırım	2
Uzman kişilerden yardım alırım	3
Meslektaşlarımdan yardım alırım	2
Yakınlarımdan yardım alırım (aile, eş, çocuk)	3
Fikrim yok	22

Tablo 30'a bakıldığında çalışmaya katılan sosyal bilgiler öğretmenlerine "Web 2.0 teknolojilerini kullanırken yardıma ihtiyaç duyar mısınız?" diye sorulduğunda öğretmenlerden 23'ü "Yardıma ihtiyaç duyarım." cevabını verirken öğretmenlerden 8'i ise

"Yardıma ihtiyaç duymam." cevabını vermişlerdir. Ayrıca öğretmenlerden 15'i "Bazen, yardıma ihtiyaç duyarım." cevabını vermişlerdir.

Ayrıca Tablo 30'a bakıldığında çalışmaya katılan sosyal bilgiler öğretmenlerine "Hangi kaynaklardan yardım almayı tercih edersiniz?" diye sorulduğunda öğretmenler "İnternetten, arkadaşlarımdan, okulun bilişim teknolojileri öğretmeninden, uzman kişilerden ve yakınlarımdan yardım alırım." gibi cevaplar verdikleri tespit edilmiştir.

Tablo 30'a göre çalışmaya katılan sosyal bilgiler öğretmenlerine "Hangi kaynaklardan yardım almayı tercih edersiniz?" diye sorulduğunda öğretmenlerden 21'i "İnternetten (google, siteler, bloglar) yardım alırım." cevabını verdikleri tespit edilmiştir. Bu öğretmenlerden bazılarının cevapları şöyledir:

"İnternetten, sitelerden yardım alırım." ***Ö9***

"Yine google tabi ki." ***Ö19***

"Genellikle edu ve gov gibi güvenilir sitelerden olmasına dikkat ederim." ***Ö35*** *"Arama motorlarını kullanıyorum ama genelde MEB tarafından yasaklı oluyor."* ***Ö21*** *"İnternetten, Youtube ve benzeri sitelerden yardım alırım."* ***Ö17***

Çalışma grubundaki öğretmenlerden 6'sı ise "Okulun bilişim teknolojileri öğretmeninden yardım alırım." Cevabını vermişlerdir. Bu öğretmenlerden bazılarının cevapları ise şöyledir:

"*Okuldaki bilişim öğretmeninden yardım alıyorum."* ***Ö4***

"Okuldaki bilişim öğretmenlerinden yardım alırım." ***Ö15***

"Bilişim teknolojileri dersi öğretmenlerinden yardım almayı tercih ederim." ***Ö33***

Ayrıca çalışmaya katılan sosyal bilgiler öğretmenlerinden 4'ü Web 2.0 teknolojileri konusunda arkadaşlarından yardım aldıklarını belirtirken öğretmenlerden 3'ü ise bu konudan uzman kişilerden yardım almayı tercih ettiklerini ifade etmişlerdir. Bu öğretmenlerden bazılarının cevapları şöyledir:

"Akademisyenlerden ve uzman kişilerden yardım alırım." ***Ö6***

"Bu konuda daha iyi olan arkadaşlarımdan yardım alıyorum." ***Ö23***

"Arkadaşlarımda yardım alırım." ***Ö37***

Çalışma grubunda bulunan öğretmenlerden 2'si meslektaşlarından yardım almayı tercih ederken öğretmenlerden 3'ü ise yakınlarından (aile, eş, çocuk) yardım aldıklarını ifade

etmişlerdir. Öğretmenlerden 2'si ise Facebook gruplarından yararlandıklarını söylemişlerdir. Bu öğretmenlerden bazılarının cevapları ise şöyledir:

"*Meslektaşlarımdan, İnternetten, Anlayacağını düşündüğüm bir arkadaşımdan yardım alırım.*" ***Ö11***

"Eşimden yardım alırım bilgisayar bölümü mezunu." ***Ö16***

"Çocuklarımdan ve google 'dan yardım alırım." ***Ö38***

"Facebook sosyal bilgiler öğretmenlerine yönelik gruplardan, orada yapılan paylaşımlardan çok faydalanıyorum." ***Ö45***

Öğretmenlerden 22'si ise bu konuda fikir belirtmemiştir.

Tablo 30'a göre çalışmaya katılan sosyal bilgiler öğretmenlerinin Web 2.0 teknolojilerini kullanma konusunda çoğunlukla yardıma ihtiyaç duyduklarını söylemek mümkündür. Çalışma grubundaki öğretmenler Web 2.0 teknolojilerini kullanırken yardıma ihtiyaç duyduklarında genellikle internet üzerinden (google, blog, site) yardım aldıkları söylenebilir. Aynı zamanda bazı öğretmenlerin Facebook gruplarından yardım aldıklarını belirtmeleri ile Web 2.0 teknolojilerini kullanırken sorun yaşadıklarında yine Web 2.0 teknolojilerinden yardım almayı tercih ettikleri bilgisine ulaşmak mümkündür. Ayrıca Tablo 30'da ki verilere göre öğretmenlerin bir kısmı yardıma ihtiyaç duyduklarında görev yaptıkları okullarda bulunan bilişim teknolojisi öğretmenlerine başvurduklarını belirtmişlerdir.

4.2.14. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Web 2.0 Teknolojilerini Öğretim Sürecine Entegre Ederken Yaşadıkları Zorluklar Hakkında Görüşlerine İlişkin Bulgular

Tablo 31. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Web 2.0 Teknolojilerini Öğretim Sürecine Entegre Ederken Yaşadıkları Zorluklar

İfadeler	f
Evet, yaşadığım zorluklar var	32
Hayır, zorluk yaşamıyorum	10
Teknik alt yapı sorunları	12
İnternet kesintisi	13
Yabancı dil yetersizliği	2
Elektrik kesintisi	1
Uygun içerik oluşturma	6
Kazanımlarla ilişkilendirme	3
Öğrenci yaklaşımı	2
Okulun imkanlarının yetersiz olması	3
Ders saatinin az olması	5

Tablo 31'e bakıldığında çalışmaya katılan sosyal bilgiler öğretmenlerine Web 2.0 teknolojilerini öğretim sürecine entegre ederken yaşadığınız zorluklar var mıdır? Diye sorulduğunda öğretmenlerden 32'si "Evet, yaşadığım zorluklar var." Şeklinde cevap vermişlerdir. Öğretmenlerden 10'u ise "Hayır, zorluk yaşamıyorum." Cevabını vermişlerdir. Öğretmenlerden bazılarının cevapları şöyledir:

"Evet, yaşadığım zorluklar elbette var." ***Ö11***

"Hayır, şimdiye kadar bir sıkıntı yaşamadım sadece konu yetiştirmek bazen zor olabiliyor." ***Ö45***

Tablo 31'e bakıldığında çalışmaya katılan sosyal bilgiler öğretmenlerine "Yaşadığınız zorluklar nelerdir?" diye sorulduğunda ise öğretmenler "internet kesintisi, teknik alt yapı sorunları, uygun içerik oluşturma, ders saatinin az olması, kazanımlarla ilişkilendirme ve yabancı dil yetersizliği) gibi cevaplar vermişlerdir.

Çalışma grubundaki öğretmenlerden 13'ü Web 2.0 teknolojilerini öğretim sürecine entegre ederken yaşadıkları zorluklara "internet kesintisi" cevabını vermişlerdir. Öğretmenlerden bazılarının cevapları şöyledir:

"İnternet bağlantısı kurmada zorluk yaşıyorum." ***Ö27***

"İnternet bağlantısı bazen zor olabiliyor." ***Ö37***

"Teknik sorunlar yaşayabiliyoruz. İnternet bağlantısını çok verimli kullanamıyoruz." ***Ö44***

Çalışma grubunda bulunan öğretmenlerden 12'si ise teknik alt yapı sorunları yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Bu öğretmenlerden bazılarının cevapları ise şöyledir:

"Teknik alt yapı sorunları yaşanmaktadır. Öğrencilere durumu yansıtmadan sorunu çözmeye çalışırım." ***Ö2***

"Teknik alt yapı sorunları ve internete bağlanma sorunu yaşıyorum." ***Ö10***

"Evet, teknik alt yapı ve internet bağlantı sıkıntısı var." ***Ö16***

Öğretmenlerden 6'sı ise uygun içerik oluşturma konusunda zorluk yaşadıklarını belirtmişlerdir. Öğretmenlerin cevapları şöyledir:

"Kullanırken zorlanacağım konu içerik oluşturma olur." ***Ö18***

"Uygun içeriğe ulaşmada problem yaşıyorum. Youtube okullarda yasak. EBA yeterli değil." ***Ö21***

"Uygun içerik oluşturma." ***Ö46***

Çalışma grubundaki öğretmenlerden 5'i yaşadıkları zorluklara ilişkin "Ders saatinin az olması." cevabını vermişlerdir. Bu öğretmenlerden bazılarının cevapları şöyledir:
"Web ortamında bulduğum kaynağın kendi bilgisayarıma aktarılmasında ya da kaynakların sınıf ortamında sunulmasında yeterli zamanın olmaması nedeniyle zorlanıyorum." ***Ö14***
Web 2.0 teknolojilerini derste daha fazla kullanabilmem için ders saatinin arttırılması gerekiyor diye düşünüyorum. Zaman sıkıntısı yaşıyoruz. Konu çok ders saatimiz az." ***Ö15***
EBA' da bulunan konular kitaplardaki konulardan daha ayrıntılı ve kapsamlı. Ne kadarını öğrenciye vereceğimize kendimiz karar veriyoruz. Bu nedenle her okul her sınıf aynı konuyu vermiş olmuyor. Ben ayrıntıya girdim bu sefer konuları zor yetiştirdim." ***Ö28***
"Konu yetiştirmek bazen zor olabiliyor. Hem kitap hem anlatım hem not tutturmak, ödev kontrol derken zaman daralıyor. Ders saatimiz az. Öncelikli görevlerimi halletmeye çalışırım. Web 2.0'ı ikinci plana atarım." ***Ö45***

Ayrıca çalışma grubundaki öğretmenlerden 3'ü kazanımlarla ilişkilendirme konusunda zorluk yaşadığını belirtirken öğretmenlerden 2'si ise web 2.0 araçlarından bazılarının kullanımı için yabancı dil bilgisi gerektiği ve kendilerinin yabancı dil yetersizliği sebebiyle zorlandıklarını ifade etmişlerdir. Bu öğretmenlerden bazılarının cevapları ise şöyledir:
"Bazı uygulamaların İngilizce bilgisi gerektirmesi beni zorluyor." ***Ö9*** *"Yabancı dil yeterince bilmemekten dolayı zorlanıyorum."* ***Ö17*** *"Kazanımlarla ilişkilendirmede zorlanıyorum."* ***Ö38***
"Öğrencilerin yaklaşımıve kazanımlarla ilişkilendirme konusunda zorluk yaşıyorum." ***Ö49***

Ayrıca Tablo 31'in verilerine göre çalışma grubundaki öğretmenlerden 3'ü okul imkanlarının yetersiz olması, 2'si öğrenci yaklaşımı ve öğretmenlerden 1'i de elektrik kesintisi gibi durumlar karşısında zorluk yaşadıklarını ifade etmişlerdir.

Tablo 31'in verileri incelendiğinde çalışma grubunda bulunan sosyal bilgiler öğretmenlerinin web 2.0 teknolojilerini öğretim sürecine entegre ederken çoğunlukla zorluk yaşadıklarını söylemek mümkündür. Çalışma grubundaki öğretmenlerin genellikle internet bağlantısı sorunu yaşadıkları söylenebilir. Öğretmenler genellikle teknik alt yapı sorunları sebebi ile zorluk yaşadıklarını belirtmişlerdir. Ayrıca çalışma grubundaki öğretmenlerin görüşlerine baktığımızda müfredat konularını yetiştiremediklerini ders saatinin az olduğunu ve bu konuda öğretmenlerin zorluk yaşadığını söyleyebiliriz. Öğretmenlerin ayrıca belirtmiş oldukları bir konu da bazı web 2.0 uygulamalarının kullanımında yabancı dil bilgisi gerektirmesi ve bu konuda öğretmenlerin zorlandıklarına da ulaşılabilir. Çalışma grubundaki

öğretmenlerden bazıları ise uygun içerik oluşturma ya da uygun içeriğe ulaşma konusunda sorun yaşadıklarını ifade etmişlerdir.

4.2.15. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Web 2.0 Teknolojilerini Öğretim Sürecine Entegre Ederken Yaşadıkları Zorluklarla Baş Etme Durumlarına İlişkin Bulgular

Tablo 32. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Web 2.0 Teknolojilerini Öğretim Sürecine Entegre Ederken Yaşadıkları Zorluklarla Baş Etme Durumları

İfadeler	f
Google araştırması yaparım	1
Bilişim teknolojileri öğretmeninden yardım alırım	1
Öğrencilere durumu yansıtmamaya çalışırım	1
Eksikleri ve isteklerimi yetkili birimlere bildiririm	1
Web 2.0'ı ikinci plana atarım	1
Fikrim yok	44

Tablo 32'ye bakıldığında çalışmaya katılan sosyal bilgiler öğretmenlerine "Bu zorluklarla nasıl baş edersiniz?" diye sorulduğunda "Araştırma yaparım, Bilişim teknolojileri öğretmeninden yardım alırım, Öğrencilere durumu yansıtmamaya çalışırım, Web 2.0 'ı ikinci plana atarım.," gibi cevaplar vermişlerdir. Öğretmenlerin çoğu bu konuda fikir belirtmemişlerdir. Öğretmenler genellikle niteliksiz ve eksik bilgi vermişlerdir.

Tablo 32 incelendiğinde çalışmaya katılan sosyal bilgiler öğretmenlerinin Web 2.0 teknolojilerini öğretim sürecine entegre ederken yaşadıkları zorluklarla nasıl baş edeceklerine ilişkin yeterli bilgilerinin olmadığını söylemek mümkündür.

4.2.16. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Web 2.0 Teknolojilerini Kullanma Konusunda Kendilerini Ne Derece Yeterli Gördüklerine İlişkin Bulgular

Tablo 33. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Web 2.0 Teknolojilerini Kullanma Konusunda Kendilerini Yeterli Görme Durumları

İfadeler	f
Kendimi iyi derecede yeterli görüyorum	9
Kendimi orta derecede yeterli görüyorum	24
Kendimi yetersiz görüyorum	9
Fikrim yok	7

Tablo 33'e bakıldığında çalışma grubundaki öğretmenlere "Web 2.0 teknolojilerini kullanmada kendinizi ne derece yeterli görüyorsunuz?" diye sorulduğunda öğretmenlerden 24'ü "Kendimi orta derecede yeterli görüyorum." cevabını vermişlerdir. Öğretmenlerden 9'u "Kendimi iyi derecede yeterli görüyorum." cevabını vermişlerdir. Öğretmenlerden 9'u ise

kendilerini bu konuda yetersiz gördüklerini ifade etmişlerdir. 7 öğretmen ise bu konuda fikir belirtmemiştir. Bu öğretmenlerden bazılarının cevabı şöyledir:

"İyi derecede yeterli olduğum kanaatindeyim." ***Ö17***

"Orta derecede yeterliyim." ***Ö34***

"Yeterli görmüyorum. Çok ayrıntılı bilgi sahibi olmak gerekiyor. Fazla bilgim yok." ***Ö10***

Tablo 33'ün verileri incelendiğinde çalışma grubundaki sosyal bilgiler öğretmenlerinin Web 2.0 teknolojilerini kullanma konusunda kendilerini çoğunlukla orta derecede yeterli gördüklerini söylemek mümkündür.

4.2.17. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Web 2.0 Teknolojilerinin Kullanımı Konusunda Eğitim Alma Durumlarına İlişkin Bulgular

Tablo 34. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Web 2.0 Teknolojilerinin Kullanımı Konusunda Eğitim Alma Durumları

İfadeler	f
Web 2.0 teknolojileri kullanımı konusunda eğitim aldım	12
Web 2.0 teknolojileri kullanımı konusunda eğitim almadım	35
Web 2.0 teknolojileri hakkında eğitim almak isterim	32
Hayır, Web 2.0 teknolojileri hakkında eğitim almak istemiyorum	10
Fikrim yok	7

Tablo 34 incelendiğinde çalışmaya katılan sosyal bilgiler öğretmenlerine "Web 2.0 teknolojilerinin kullanımı konusunda kendinizi geliştirmek için eğitim aldınız mı?" diye sorulduğunda öğretmenlerden 12'si "Web 2.0 teknolojilerini kullanımı konusunda eğitim aldım." cevabını vermişlerdir. Öğretmenlerden 35'i ise "Web 2.0 teknolojileri kullanımı konusunda eğitim almadım." cevabını vermişlerdir. Bu öğretmenlerden bazılarının cevapları ise şöyledir:

"Evet, eğitim aldım." ***Ö1***

"Hayır, eğitim almadım. Kendi kendime öğrendim. İdarecilikte kullanmaktan dolayı." ***Ö17***

Ayrıca Tablo 34'e göre çalışma grubundaki öğretmenlere "Bu konuda eğitim almak ister misiniz?" diye sorulduğunda öğretmenlerden 32'si Web 2.0 teknolojileri kullanımı hakkında eğitim almak istediklerini ifade etmişlerdir. Öğretmenlerden 10'u ise bu konuda eğitim almak istemediklerini belirtmişlerdir. 7 öğretmen ise fikir belirtmemiştir. Bu öğretmenlerden bazılarının cevapları ise şöyledir:

"Bilmiyorum ama bu konuyu araştıracağım." ***Ö13***

"Kesinlikle evet. Eğitim almak isterim." ***Ö12***

"İstemem, Yaptığım mesleğin en zorunlu kısımlarını yerine getirmek benim için yeterli. Çünkü MEB'in beklentisinin de bu yönde olduğunu düşünüyorum." ***Ö45***

Tablo 34'e göre çalışma grubundaki öğretmenlerin çoğunun Web 2.0 teknolojileri kullanımı konusunda bir eğitim almadıklarını söylemek mümkündür. Tablo 16'nın verilerine göre çalışma grubundaki öğretmenlerin çoğunlukla Web 2.0 teknolojileri kullanımı konusunda eğitim almaya yönelik tutumlarının olumlu olduğunu ve öğretmenlerin eğitim almak istediklerini söyleyebiliriz. Öğretmenlerden bazılarının eğitim almaya ihtiyaç duymadığını ve **Ö45**'in ifadesine bakıldığında MEB'in 2017 öğretmen yeterlikleri hakkında yayımladığı belgeden haberdar olmadığı bilgisine ulaşmak mümkündür.

4.2.18. Çalışmaya Katılan Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Web 2.0 Teknolojilerinin Kullanımı Hakkında Almak İstedikleri Eğitimin İçeriğine İlişkin Görüşlerine İlişkin Bulgular

Tablo 35. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Web 2.0 Teknolojilerinin Kullanımı Hakkında Almak İstedikleri Eğitimin İçeriği

İfadeler	f
İçerik oluşturma	5
Eğitsel uygulamaların kullanımı	5
Web 2.0 araçlarının tanıtımı ve uygulaması	3
Program oluşturma	2
Teknolojiyi doğru ve etkin kullanma	3
Ders içeriğine uygun oyun uygulamalarının kullanımı	1
Video oluşturma ve aktarma	1
Yeni öğretim yöntem ve teknolojileri	5
Fikrim yok	21

Tablo 35'e bakıldığında çalışma grubundaki öğretmenlere "Almak istediğiniz eğitimin içeriğinde neler olmasını tercih edersiniz?" diye sorulduğunda öğretmenlerin "İçerik oluşturma, eğitsel uygulamaların kullanımı, Web 2.0 araçlarının tanıtımı ve uygulaması, program oluşturma, teknolojiyi doğru ve etkin kullanma" gibi cevaplar verdikleri görülmüştür.

Çalışma grubunda bulunan öğretmenlerden 5'i içerik oluşturma konusunda eğitim almak istediklerini ifade etmişlerdir. Bu öğretmenlerden bazılarının cevapları ise şöyledir:

"Daha nitelikli ders içerikleri oluşturma ve oyunlar hakkında eğitim almak isterim." ***Ö5***

"Uygun içerik oluşturma ve video hazırlama hakkında eğitim istiyorum." ***Ö18***

Ayrıca çalışma grubundaki öğretmenlerden 5'i eğitsel uygulamaların kullanımı hakkında eğitim almak istediklerini ifade ederken, öğretmenlerden 3'ü de Web 2.0 araçlarının tanıtımı

ve uygulaması hakkında eğitim istediklerini belirtmişlerdir. Bu öğretmenlerden bazılarının cevapları ise şöyledir:

"*Eğitsel uygulamalar ağırlıklı bir eğitim almak isterim."* ***Ö2***

"Web 2.0 teknolojilerinin aktif kullanımı ve eğitsel uygulamalar konusunda eğitim almak isterim." ***Ö9***

"Web 2.0 teknolojilerine dahil olan alanların en yararlı şekilde nasıl kullanılıp uygulanacağı yönünde olabilir." ***Ö14***

Çalışma grubundaki öğretmenlerden 5'i ise yeni öğretim yöntem ve teknolojileri hakkında eğitim almak istediklerini ifade etmişlerdir. Bu öğretmenlerden bazılarının cevapları ise şöyledir:

"Sosyal bilgiler ile ilgili yeni öğretim yöntemleri ve yeni teknolojiler hakkında." ***Ö3*** *"Bizzat kendimiz tatbik edebileceğimiz uygulamalı bir eğitim almak isterim."* ***Ö15*** *"Son teknolojik gelişmeler hakkında."* ***Ö40***

"Artırılmış gerçeklik ve animasyon hazırlama ile ilgili hizmet içi eğitim almak isterim." ***Ö49***

Ayrıca çalışma grubundaki öğretmenlerden 3'ü teknolojiyi doğru ve etkin kullanma konusuna dikkat çekerek bu konuda eğitim almak istediklerini ifade etmişlerdir.

Tablo 35'e göre çalışma grubunda bulunan sosyal bilgiler öğretmenlerinin çoğunlukla içerik oluşturma ve eğitsel web uygulamaları konusunda eğitim almaya ihtiyaç duyduklarını söylemek mümkündür. Ayrıca öğretmenlerin yeni öğretim yöntem ve teknolojileri ile Web 2.0 araçlarının kullanımına yönelik merak içinde olduklarını ve bu konularda eğitim alma isteğine karşı olumlu tutum geliştirmiş oldukları söylenebilir.

4.2.19. Web 2.0 Teknolojilerini Eğitim Sürecine Dahil Etmenin Mesleki Gelişim Üzerine Etkisine Dair Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgular

Çalışma grubundaki sosyal bilgiler öğretmenlerinin Web 2.0 teknolojilerini eğitim sürecine dahil etmenin öğretmenlerin mesleki gelişimi üzerinde olumlu etkisi olacağını düşündükleri ifade edilebilir. Çalışma grubundaki öğretmenler çoğunlukla kendilerini geliştireceklerini ve daha verimli olacaklarını düşünmektedirler. Ayrıca öğretmenlerden bir kısmına göre Web 2.0 teknolojileri sayesinde öğretmenlerin günceli ve gündemi takip etme konusunda yararlı olacağını belirtmişlerdir.

Web 2.0 teknolojileri konusunda eğitim fakültesi öğretmen adaylarına daha fazla bilgi verilmeli ki göreve başladıklarında bu teknolojiyi kullanmakta zorluk çekmesinler. **Ö2**

Web 2.0 teknolojileri ile ilgili öğretmenlere hizmet içi eğitim verilmesinin yararlı olacağına inanıyorum. **Ö9**

Bağımlısı olmadan hayata bağlanmada teknoloji kullanılmalıdır. **Ö17**

Öğrenciler dersin anlatım yöntemi ile işlenmesinden sıkılıyorlar. Teknoloji işin içine girince mutlu oluyorlar. Daha çok ilgilerini çekiyor. **Ö18**

Gelişen çağa ayak uydurmalıyız. **Ö48**

Derslerimde akıllı tahtayı ve EBA' yı bu sene kullanmaya başladım. Konularla ilgili içerikler çocukların ilgisini çekti ve daha canlı olarak derslere katıldılar. Konuların sonunda soruları çözerek öğrencilerin konuyu anlayıp anlamadıkları hakkında bilgi sahibi olduk. EBA' dan öğrencilere ödev verilebileceğini ise sene sonunda öğrendim. Veli kontrolünde bilgisayar başında yapılan ödevlerin fayda getireceğine inanıyorum. Nesil değişti artık yazmak istemiyorlar. Fakat ders yapıyorum adı altında çocukların bilgisayar bağımlısı olmaları korkutucu bir gerçek. Velilerin bu konuda çocuklar tarafından kandırılması çok kolay. Ayrıca her evde internet ve bilgisayar yok. **Ö28**

BÖLÜM V

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırmanın bulgularına göre ulaşılan sonuçlar araştırma probleminin alt boyutlarına göre sırasıyla verilmiştir. Öncelikle araştırmanın nicel bölümüne ait bulgulardan elde edilen sonuçlar yorumlanmıştır. Daha sonra ise nitel bölüme ait sonuçlar ifade edilmiştir.

5.1. Sonuç ve Tartışma

Bu araştırmada sosyal bilgiler öğretmenlerinin TPAB tüm alt boyutlarında yeterlilik seviyeleri tespit edilmeye çalışılmıştır. Katılımcıların alan bilgisi, pedagoji bilgisi ve pedagojik alan bilgisi yeterliliklerinin çok yüksek olduğu belirlenmiştir. Ayrıca öğretmenlerin teknoloji, teknolojik alan, teknolojik pedagoji ve teknolojik pedagojik alan boyutlarında ki yeterliliklerinin yüksek olduğu görülmüştür. Ancak teknoloji boyutunda ki ortalamaya bakıldığında öğretmenlerin diğer TBAP alt boyutlarına göre teknoloji yeterliklerinin daha zayıf olduğu söylenebilir. Altunoğlu (2017), Turgut (2017), Dereli (2017) ve Kaya (2019) çalışmalarından elde edilen sonuçlar da sosyal bilgiler öğretmenlerin TPAB alt boyutlarında yeterli olduklarının tespit edilmesi bu araştırmadan elde edilen verileri destekler niteliktedir.

Sosyal bilgiler öğretmenlerinin cinsiyet değişkenine göre TPAB düzeyleri arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır. Coşkun (2016), Dereli (2017) ve Kaya (2019) çalışmalarından elde edilen sonuçlar da cinsiyet değişkenine göre TPAB düzeyleri arasında anlamlı bir fark bulunmadığını destekler niteliktedir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin yaş gruplarına göre sadece pedagojik bilgi boyutunda anlamlı fark bulunmuştur.23-28 ile 29-34, 23-28 ile 35-40 yaş grupları arasında fark tespit edilmiştir. Yaş değişkenine göre Pedagojik bilgi boyutunda 23-28 yaş grubu lehine anlamlı fark bulunmuştur.23-28 yaş grubunun 4,61 ortalama ile diğer yaş gruplarının ortalamalarına

oranla yüksek çıkmıştır. Dereli (2017) çalışmasına göre sosyal bilgiler öğretmenlerinin TPAB yeterlilikleri yaş değişkenine göre 25-29 yaş grubu adaylar lehine farklılaşma olduğu tespit edilmiştir.

Sosyal bilgiler öğretmenlerinin hizmet süreleri değişkenine göre yeterlilik düzeyleri arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır.

Ayrıca sosyal bilgiler öğretmenleri teknoloji kullanma konusunda yeterliklerinin %81 oranla yeterli olduğunu ifade etmişlerdir. Sosyal bilgiler öğretmenlerinin teknoloji kullanma seviyelerine göre yeterlilik düzeyleri arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır. Ancak Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin teknoloji kullanma seviyelerine göre Teknoloji, Teknolojik Alan ve Teknolojik Pedagoji bilgisi yeterlilik düzeyleri arasında anlamlı bir fark bulunmuştur. Çalışma grubunda yer alan öğretmenlerden teknoloji kullanma seviyelerine göre kendilerini yeterli görenlerin ortalamalarının yüksek olduğu ve bu grubun lehine istatistiksel anlamda fark bulunduğu tespit edilmiştir. Çalışma grubunda yer alan sosyal bilgiler öğretmenlerinin %75'inin çalıştıkları okulda ihtiyaç duydukları teknolojiye ulaştıkları ve TBAP alt boyutları arasında anlamlı bir fark bulunmadığı tespit edilmiştir.

Sosyal bilgiler öğretmenlerinin teknolojik pedagojik alan bilgisi yeterlilikleri arasında pozitif yönlü ve anlamlı ilişkiler gözlenmiştir. Sosyal bilgiler öğretmenlerinin Teknolojik Pedagoji bilgileri arttıkça Teknolojik Pedagojik Alan bilgileri de artmaktadır. Sosyal bilgiler öğretmenlerinin Teknoloji bilgileri arttıkça Alan bilgileri de artmaktadır. Genel olarak sosyal bilgiler öğretmenlerinin bir alandaki bilgileri arttıkça diğer alanlardaki bilgilerinin de arttığı tespit edilmiştir.

Araştırmanın nitel kısmından elde edilen bulgulara göre Web 2.0 teknolojilerinin, sosyal bilgiler öğretmenleri için genellikle bilgi edinme, bilgi paylaşımı, iletişim ve eğitim öğretim faaliyetlerine hazırlığı ifade ettiği tespit edilmiştir.

Çalışmaya katılan sosyal bilgiler öğretmenlerinin, sosyal ağları çoğunlukla bilgi edinme, bilgi alışverişi ve bilgi paylaşımı amacıyla kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Aynı zamanda sosyal ağları iletişim, haberleşme ve gündem takibi amacıyla da kullandıkları söylenebilir. Sosyal ağları nadiren eğlence ve boş zaman geçirme aktivitesi olarak kullandıkları bilgisine ulaşılmıştır. Tonbuloğlu ve İşman (2014) çalışmalarında öğretmenlerin sosyal ağları genellikle haber okuma; video, fotoğraf, karikatür, güzel söz paylaşımı için kullandıkları bilgisine ulaşılmıştır. Elde edilen verilere göre sosyal ağların

olumlu yanları olarak bilgiye ulaşma, bilgiyi paylaşma, imkanını ve kişilere erişim ve etkileşim fırsatını ifade etmişlerdir.

Sosyal bilgiler öğretmenlerinin, sosyal ağ uygulamalarından çoğunlukla Facebook, Instagram ve WhatsApp uygulamalarını tercih ettikleri tespit edilmiştir. En az kullanılan sosyal ağ uygulamalarının ise 1(f) ile Swarm ve Pinterest olduğu bilgisine ulaşılmıştır. Literatür incelendiğinde bu sonuçlar ile paralellik göstermektedir. Yeşiltaş (2016) sosyal bilgiler öğretmen adaylarına yönelik yapmış olduğu araştırmada en çok kullanılan sosyal ağ uygulamasının sırasıyla Facebook, Google ve Instagram olduğu tespit edilmiştir.

Katılımcıların, eğitsel web uygulamalarını çoğunlukla bilgi edinme, doküman paylaşımı ve araştırma yapmak amacıyla kullandıklarını söylemek mümkündür. Korucu ve Sezer (2016) yaptıkları çalışmada öğretmenlerin Web 2.0 teknolojilerini en fazla eğitim amaçlı kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Ancak Horzum (2010)' a göre öğretmenlerin Web 2.0 uygulamalarını iletişim ve eğlence amaçlı kullandıkları belirlenmiştir.

Çalışmadan elde edilen bulgulara göre sosyal bilgiler öğretmenlerinin eğitsel web uygulamalarını en az ölçme ve değerlendirme amacıyla kullandıkları bilgisine ulaşılmıştır.

Çalışmaya katılan öğretmenlerin eğitsel web uygulamaları hakkında sorulan sorulara eksik ve anlamsız cevaplar verdikleri görülmüştür. Öğretmenlerin genellikle EBA ve BLOG uygulamalarını tercih ettiklerini ifade etmeleri üzerine kullandıkları eğitsel uygulamaların çeşitliliğinin yetersiz olduğu görülmüştür.

Sosyal bilgiler eğitiminde Web 2.0 teknolojilerinin kullanımı hakkındaki öğretmen tutumlarının genellikle olumlu olduğu belirlenmiştir. Çalışma grubundaki öğretmenlerin, Web 2.0 teknolojilerinin kullanımını sosyal bilgiler eğitimi için uygun ve gerekli bulduklarını söylemek mümkündür. Öğretmenlerin Web 2.0 teknolojilerini çoğunlukla görselleştirme ve somutlaştırma için faydalı bulmalarına rağmen öğretmenlerden bazılarına göre ise çocukların internette fazla kalmalarının sakıncalı olduğunu ve Web 2.0 teknolojilerinin öğrencilerin kitap okuma alışkanlığını olumsuz etkilediğini düşündükleri belirlenmiştir.

Öğretmenlerin, sosyal bilgiler derslerinde Web 2.0 teknolojilerinin kullanımının öğrencilerin derse yönelik tutumlarına etkisi hakkındaki görüşleri olumludur. Araştırmaya katılan öğretmenlerin görüşlerine göre Web 2.0 uygulamaları derse olan ilgiyi arttırmakta ve öğrenciyi güdüleyerek aktif katılım sağlamaya yardımcı olmaktadır. Ayrıca öğrencilerin akademik başarısına olumlu katkı sağlayacağı da öğretmenler tarafından belirtilmiştir.

Yeşiltaş ve Turan (2015) 'in çalışmalarından elde edilen bulguya göre bilgisayar yazılımı ile desteklenmiş olan ders sürecinde deney grubu öğrencilerinin sosyal bilgiler dersine karşı tutumlarında olumlu bir gelişme olduğu ve öğrencilerin akademik başarılarının arttığı tespit edilmiştir.

Web 2.0 teknolojileri ile desteklenmiş eğitim sürecinin, öğrencilerin duyuşsal gelişimini olumlu etkilediği söylenebilir. Ancak öğretmenlerden bir kısmının görüşlerine göre Web 2.0 teknolojilerinin duyuşsal gelişime olumsuz etki edeceğine dair endişelerinin bulunduğu tespit edilmiştir. Buna sebep olarak da öğretmenlerin ifadelerine bakarak teknolojinin, öğrencilerin yüz yüze iletişimlerini olumsuz etkilediğini ve çevreleriyle iletişimlerini koparma riskleri bulunduğunu ifade etmişlerdir.

Çalışma grubunda yer alan öğretmenlerin Web 2.0 uygulamalarını kullanırken yardıma ihtiyaç duydukları ve genellikle internet üzerinden (google, blog, site) yardım aldıkları belirlenmiştir. Aynı zamanda bazı öğretmenlerin Facebook gruplarından yardım aldıklarını belirtmeleri ile Web 2.0 teknolojilerini kullanırken sorun yaşadıklarında yine Web 2.0 teknolojilerinden yardım almayı tercih ettikleri bilgisine ulaşılmıştır. Ayrıca verilere göre öğretmenlerin bir kısmı yardıma ihtiyaç duyduklarında görev yaptıkları okullarda bulunan bilişim teknolojisi öğretmenlerine başvurduklarını belirtmişlerdir.

Sosyal bilgiler öğretmenleri Web 2.0 teknolojilerini öğretim sürecine entegre ederken çoğunlukla zorluk yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin genellikle internet bağlantısı ve teknik alt yapı sorunları yaşadıkları tespit edilmiştir. Ayrıca çalışma grubundaki öğretmenlerin görüşlerine baktığımızda müfredat konularını yetiştiremediklerini ders saatinin az olduğunu ve bu konuda öğretmenlerin zorluk yaşadığını söyleyebiliriz. Öğretmenler ayrıca bazı Web 2.0 uygulamalarının kullanımında yabancı dil bilgisi gerektirmesi sebebiyle zorluk yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Çalışma grubundaki öğretmenlerden bazıları ise uygun içerik oluşturma ya da uygun içeriğe ulaşma konusunda sorun yaşadıklarını ifade etmişlerdir.

Öğretmenlerin, Web 2.0 teknolojilerini öğretim sürecine entegre ederken yaşadıkları zorluklarla nasıl baş edeceklerine ilişkin yeterli bilgilerinin olmadığı görülmüştür.

Sosyal bilgiler öğretmenlerinin Web 2.0 teknolojilerini kullanma konusunda kendilerini çoğunlukla orta derecede yeterli gördükleri tespit edilmiştir. Çalışma grubundaki öğretmenlerin çoğunlukla Web 2.0 teknolojileri kullanımı konusunda eğitim almaya yönelik tutumlarının olumlu olduğunu ve öğretmenlerin eğitim almak istedikleri görülmüştür.

Sosyal bilgiler öğretmenlerinin almak istedikleri eğitimin kapsamını ise çoğunlukla içerik oluşturma ve eğitsel web uygulamalarının kullanımı oluşturmaktadır. Ayrıca öğretmenlerin yeni öğretim yöntem ve teknolojileri ile Web 2.0 araçlarının kullanımına yönelik merak içinde oldukları ve bu konularda eğitim alma isteğine karşı olumlu tutum geliştirmiş oldukları tespit edilmiştir.

Ayrıca araştırmanın nitel kısmında edinilen bulgulara göre öğretmenlerin sosyal ağ uygulamalarından haberdar oldukları ve bunları çoğunlukla kullandıkları görülmüştür. Ancak eğitsel web uygulamaları konusunda yeterli bilgi ve donanıma sahip olmadıkları tespit edilmiştir. Ayrıca kullanılan eğitsel web uygulamalarının çeşitliliğinin sınırlı olduğu da görülmüştür.

Çalışmaya katılan sosyal bilgiler öğretmenlerinin TPAB ölçeğine göre tüm alt boyutlarda yeterlilik seviyelerinin yüksek çıkmasına rağmen yarı yapılandırılmış görüşmeden elde edilen verilere göre Web 2.0 teknolojileri konusunda kendilerini orta düzeyde yeterli gördükleri ve teknolojiyi eğitim öğretim sürecine entegre etme konusunda bazı güçlükler yaşadıkları tespit edilmiştir. Turgut (2017) çalışmasından elde edilen veriler de sosyal bilgiler öğretmenlerinin TPAB alt boyutlarından teknolojik bilgi boyutunda orta düzey ve diğer alt boyutlarda yüksek düzey yeterliliğe sahip oldukları buna rağmen görüşme sonuçlarına bakıldığında öğretmenlerin TPAB bilgilerini öğretim sürecinde etkili kullanamadıkları ve birtakım sıkıntılar yaşadıkları tespit edilmiştir.

Sosyal bilgiler öğretmenlerinin teknolojik uygulamalar konusunda olumlu tutuma sahip oldukları ve bu konuda eğitime ihtiyaçları ve istekleri olduğu saptanmıştır. Ayaydın, (2014) ve Gün, (2015)'in çalışmalarından elde edilen sonuca göre de öğretim süreçlerinde teknoloji kullanımına yönelik öğretmen tutumlarının olumlu olduğu saptanmıştır. Sosyal bilgiler öğretmenlerinin teknolojiyi eğitime entegre etme konusunda heyecanlı ve meraklı oldukları görülmüştür.

5.2. Öneriler

Bu kısımda araştırmadan elde edilen bulgulara yönelik öneriler sunulmuştur.

Günümüzde dünya üzerinde gerçekleşen bir teknoloji devrimi söz konusudur. Bu gelişmeler takip edildiğinde ise yapay zekâ, robot teknolojisi ve endüstri 4.0 kavramları ile karşılaşmaktayız. Bu gelişmelerin her alanda dünyayı değiştireceği ön görülmektedir.

Dolayısıyla insan yetiştirme sürecini konu edinen eğitim alanında da teknolojiye yer verilmesi gerekmektedir.

Araştırmadan elde edilen bulgulardan yola çıkarak teknoloji konusunun sosyal bilgiler alanında takip edilmesi ve içselleştirilmesi önerilebilir. Bilim ve teknoloji ile harmanlanmış nesillerin ülke gelişimine bir ivme kazandıracağı düşünülebilir. Bu sebeple eğitim öğretim süreçlerine teknoloji entegrasyonu yapılması önerilebilir.

Sosyal bilgiler öğretmenlerinin teknoloji kullanımı konusundaki ihtiyaçlarını belirlemek için çalışmalar yapılarak bu doğrultuda akademisyen destekli eğitim verilebilir.

Ayrıca sosyal bilgiler öğretmenlerine, teknolojik uygulamaların kullanımı ve kullanımı konusunda yaşanan zorluklarla nasıl baş edecekleri ile ilgili bilgilendirmeler yapılabilir. Bu bağlamda sosyal bilgiler öğretmenlerine yönelik verilecek olan eğitimin ders müfredatı ile ilişkili olması ve teknolojiyi sosyal bilgiler dersine entegre etmesi hususuna dikkat edilmesi de önemlidir.

Web 2.0 teknolojileri hakkında okullarda seminerler düzenlenmesinin faydalı olacağı düşünülebilir.

Sosyal bilgiler öğretmenlerinin eğitsel amaçla Web 2.0 uygulamalarını kullanabilmeleri ve eğitsel içerik oluşturabilmeleri için atölye çalışmaları yapılabilir.

Öğretmenlerin Web 2.0 teknolojilerini ölçme ve değerlendirme süreçlerinde etkin olarak kullanabilmeleri için uygulamalı eğitimler düzenlenebilir.

Öğretmenlerin ders sunumu için teknolojiyi kullanarak uygun içerik oluşturma süreçlerine destek olmak için eğitimler verilebilir. Bu konuda güçlük yaşadıkları noktada destek alabilecekleri bir birim ya da platform oluşturulabilir.

Akademisyenler tarafından yapılacak olan anketler ile okulların teknolojiyi eğitime entegre etme süreçleri ile ilgili yaşadıkları sorunların tespit edilmesi ve bunlara yönelik çözümler üretilmesi uygun olabilir.

Okulların teknik alt yapı sorunları ve internet bağlantısı sorunlarının ivedilikle çözülmesi faydalı olabilir. Özellikle dezavantajlı bölgelerde bulunan okullarının teknolojik imkanlar konusunda yeterliklerinin tespit edilmesi ve varsa eksiklerinin giderilmesi eğitim öğretimde fırsat eşitliği noktasında çok önemli kazanımlar getirebilir.

Ayrıca sosyal bilgiler dersine teknolojiyi entegre etme süreci ve yaşanılan zorluklar konusunda bilimsel araştırmalar yapılabilir, çeşitli sempozyumlar aracılığı ile bu konuda duyarlılık oluşturulması ve akademisyenlerin bu alanda çalışma yapması teşvik edilebilir.

KAYNAKÇA

Akman, Ö. (2014). *Sosyal bilgiler öğretmenlerinin ve öğretmen adaylarının teknolojik, pedagojik ve alan bilgisi öz yeterlik algı düzeylerinin çok yönlü incelenmesi.* Doktora Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.

Aksin, A. (2014). S*osyal bilgiler öğretmenlerinin teknolojik pedagojik alan bilgisi (Tpab) yeterlilikleri: Amasya ili örneği.* Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.

Alkan, C. (1990). Çağdaş eğitim teknolojisi kavramı. *Kurgu Dergisi,* 351-367.

Alpar, D., Batdal, G. & Avcı, G. (2007). Öğrenci merkezli eğitimde eğitim teknolojileri uygulamaları. *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi,* 19-31.

Altunoğlu, A. (2017). *Fen bilimleri öğretmenlerinin teknolojik pedagojik alan bilgisi (Tpab) düzeyleri ve teknolojiye yönelik tutumlarının incelenmesi.* Yüksek Lisans Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sivas.

Avcı, T. (2014). *Fen Bilimleri öğretmenlerinin teknolojik pedagojik alan bilgisi ve özgüven düzeylerinin belirlenmesi.* Yüksek Lisans Tezi, Celal Bayar Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Manisa.

Ayaydın, Y. (2014). *Sosyal bilgiler öğretiminde, öğretim teknolojilerinin kullanımına ilişkin hizmet içi ve hizmet öncesi sosyal bilgiler öğretmenlerinin görüşlerinin incelenmesi.* Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Aydın, A. (2015). Dijital vatandaşlık, Türk kütüphaneciliği 29. *Global Digital Citizen Foundation, 1,* 142-146.

Baran, E. & Bilici, S. (2015). Teknolojik pedagojik alan bilgisi (TPAB) üzerine alanyazın incelemesi: Türkiye örneği. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, *30*(1), 15-32.

Büyüköztürk, Ş. (2018). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Ankara: Pegem Akademi.

Cambazoğlu Bilici, S. (2012). *Fen Bilgisi öğretmen adaylarının teknolojik pedagojik alan bilgisi ve öz yeterlilikleri.* Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Coşkun, M. K. (2016). *Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının teknolojik pedagojik alan bilgisi yeterliliklerinin incelenmesi.* Yüksek Lisans Tezi, Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzincan.

Creswell, J. W. (2017). *Karma yöntem araştırmalarına giriş.* (Çev. Sözbilir, M.). Ankara: Pegem.

Çoklar, A. N. & Korucu, A. T. (2011). *Web 2.0 teknolojileri ve sosyal bilgiler öğretiminde kullanımı.* (Ed. Turan, R., Sünbül, A. M. & Akdağ, H.). *Sosyal bilgiler öğretiminde yeni yaklaşımlar II içinde* (s. 180-201). Ankara: Pegem.

Çubukçu, A. & Bayzan, Ş. (2013). Türkiye'de dijital vatandaşlık algısı ve bu algıyı internetin bilinçli, güvenli ve etkin kullanımı ile artırma yöntemleri. *Middle Eastern & African Journal of Education Research,* 148-173.

Dereli, İ. (2017). *Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının teknopedagojik alan bilgisi ve teknolojiye yönelik inançlarının incelenmesi.* Yüksek Lisans Tezi, Kastamonu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kastamonu.

Dewey, J. (1939). *Türkiye Maarifi Hakkında Rapor.* Ankara: MEB.

Ersoy, M. & Çoklar, A. (2013). Teknopedagojik eğitimde değerlendirme. (Ed. Kabakçı-Yurdakul, I.). *Teknopedagojik eğitime dayalı öğretim teknolojileri ve materyal tasarımı içinde* (s. 241-263). Ankara: Anı.

Gelen, İ. (2017). P21 Program ve öğretiminde 21.yy beceri çerçeveleri. *Disiplinler Arası Eğitim Araştırmaları Derneği,* 15-29.

Güleli, R. (2015). *Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin bilgi ve iletişim teknolojileri destekli öğretim materyallerinin kullanımına ilişkin tutumları: Çanakkale ili örneği.* Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Denizli.

Gün, S. (2015). *Yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde web 2.0 sesli ve görüntülü görüşme (skype) uygulamalarının konuşma becerisine etkisi.* Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.

Gündoğan, M. (2017). *Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin teknoloji yeterlik düzeyleri (Bursa ili örneği).* Yüksek Lisans Tezi, Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aydın.

Hancı-Karademirci, A. (2010). *Öğretim teknolojileri: Tanımı ve tarihsel gelişimine yeniden bakmak.* Akademik Bilişim Konferansı.

Horzum, M. B. (2010). Öğretmenlerin web 2.0 araçlarından haberdarlığı, kullanım sıklıkları ve amaçlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 604-634.

Horzum, M. B., Akgün, Ö. E. & Öztürk, E. (2014). The psychometric properties of the technological pedagogical content knowledge scale. *İnternational Online Journal of Educational Science*, *6*(3), 544-557.

Karasar, N. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel.

Kaya, E. (2015). *Birleştirilmiş sınıflı ilkokullarda görev yapan öğretmenlerin teknolojik pedagojik alan bilgisi seviyelerinin belirlenmesi.* Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Elâzığ.

Kaya, M. T. (2019). *Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin teknopedagojik eğitim yeterlilikleri ve akıllı tahta öz- yeterliklerinin incelenmesi: Afyonkarahisar örneği.* Doktora Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.

Koehler, M.J. & Mishra, P. (2009). What is technological pedagogical content knowledge? *Contemporary Issues in Technology and Teacher Educationé*, *9*(1), 60-70.

Korucu, A. T. & Sezer, C. (2016). Web 2.0 teknolojilerini kullanma sıklığının ders başarısı üzerindeki etkisine yönelik öğretmen görüşleri. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 379-394.

Kurt, A. (2013). *Eğitimde teknoloji entegrasyonuna kavramsal ve kuramsal bakış.* (Ed. Kabakçı-Yurdakul, I.). *Teknopedagojik eğitime dayalı öğretim teknolojileri ve materyal tasarımı içinde* (s.3-36). Ankara: Anı.

Miles, M. B. & Huberman, A. M. (2015). *Nitel veri analizi.* (Çev. Akbaba-Altun, S. & Ersoy, A.). Ankara: Pegem.

Mishra, P. & Koehler, M. J. (2006). Technological pedagogical content knowledge: A framework for teacher knowledge. *Teachers College Record, 108,* 1017-1054.

O'reilly, T. (2005). *What ıs web 2.0 design patterns and business models for the next generation of software*. 13 Aralık 2018 tarihinde https://www.oreilly.com/pub/a/web2/archive/what-is-web-20.html sayfasından erişilmiştir.

O'reilly, T. (2007). *What ıs web 2.0: design patterns and business models for the next generation of software,* s. 17-37. 16 Aralık 2018 tarihinde https://www.oreilly.com/pub/a/web2/archive/what-is-web-20.html sayfasından erişilmiştir.

Sever, R. (2016). *Alternatif yaklaşımlarla Sosyal Bilgiler öğretimi ile ilgili temel kavramlar.* (Ed. Sever, R., Aydın, M. & Koçoğlu, E.). *Alternatif yaklaşımlarla Sosyal Bilgiler eğitimi içinde* (s.1-13). Ankara: Pegem.

Shulman, L.S. (1986). Those who understand: Knowledge growth in teachin. *American Educational Research Association,* 4-14.

Som-Vural, S. & Kurt, A. A. (2018). Üniversite öğrencilerinin bakış açısıyla dijital vatandaşlık göstergelerinin incelenmesi. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama,* 60-80.

Şenel, A. & Gençoğlu, S. (2003). Küreselleşen dünyada teknoloji eğitimi. *Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi Dergisi*, 45-65.

Tonbuloğlu, İ. & İşman, A. (2014). Öğretmenlerin sosyal ağları kullanım profillerinin incelenmesi. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi,* 320-338.

Turan, A. & Çolakoğlu, B. (2008). Yükseköğrenimde öğretim elemanlarının teknoloji kabulü ve kullanımı: Adnan Menderes Üniversitesinde ampirik bir değerlendirme. *Doğuş Üniversitesi Dergisi,* 106-121.

Turgut, T. (2017). *Sosyal Bilgiler öğretmelerinin teknolojik pedagojik alan bilgisi yeterlilikleri: Karabük ili örneği.* Yüksek Lisans Tezi, Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Karabük.

Wright, B. (2017). *Fen Bilgisi öğretmen adaylarının teknolojik pedagojik alan bilgisi (TPAB) öz yeterlik inanç düzeyleri ile web 2.0 uygulamaları kullanım durumları arasındaki ilişkinin incelenmesi.* Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Yalın, H. (2007). *Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme*. Ankara: Nobel.

Yaylacı, S. & Yaylacı, F. (1999). Eğitim teknolojisi dersinde öğretim materyallerinin geliştirilmesi. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 209-2019.

Yeşiltaş, E. & Sönmez, Ö. (2009). *Sosyal Bilgiler öğretiminde bilgisayar kullanımı ve bilgisayar tabanlı materyal geliştirme.* (Ed. Turan, R., Sünbül, A. M. & Akdağ, H.) *Sosyal Bilgiler öğretiminde yeni yaklaşımlar -1 içinde* (s.388-411). Ankara: Pegem Akademi.

Yeşiltaş, E. & Turan, R. (2015). Sosyal Bilgiler öğretimine yönelik geliştirilen bilgisayar yazılımının akademik başarı ve tutuma etkisi. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi,*1-23.

Yeşiltaş, E. (2016). Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının sosyal ağ kullanım profillerinin belirlenmesi. *İnternational Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic,* 2387-2406

Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2008). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin.

Yılmaz, D. (2014). *Teknolojik pedagojik alan bilgisinin belirlenmesi: Çoklu durum çalışması.* Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Yiğit, E. Ö. (2011). *Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının teknoloji okuryazarlığı düzeylerinin ve teknoloji ile bütünleştirilmiş, Sosyal Bilgiler öğretimine yönelik görüşlerinin belirlenmesi.* Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Yurdakul, I. & Odabaşı, F. (2013). *Teknopedagojik eğitim modeli.* (Ed. Kabakçı-Yurdakul, I.). *Teknopedagojik eğitime dayalı öğretim teknolojileri ve materyal tasarımı içinde* (s.41-67). Ankara: Anı.

29 Kasım 2018 tarihinde https://www.meb.gov.tr/ sayfasından erişilmiştir.

1 Aralık 2018 tarihinde https://ttkb.meb.gov.tr/ sayfasından erişilmiştir.

2 Aralık 2018 tarihinde https://www.socialstudies.org/ sayfasından erişilmiştir.

2 Aralık 2018 tarihinde http://oygm.meb.gov.tr/ sayfasından erişilmiştir.

7 Aralık 2018 tarihinde https://www.iste.org/ sayfasından erişilmiştir.

9 Aralık 2018 tarihinde http://www.battelleforkids.org/networks/p21 sayfasından erişilmiştir.

EKLER

EK 1. Görüşme Formu

Merhaba;

Sosyal bilgiler öğretmenlerinin Web 2.0 Teknolojileri hakkında görüşlerini incelemek amacıyla yaptığım bir araştırma için siz öğretmenlerin bu konudaki görüşlerini almak istiyorum. Aşağıda size yöneltilen soruları dikkatle ve içtenlikle yanıtlamanız, çalışmanın amacına ulaşması bakımından önemlidir. Görüşme sürecinde söyleyeceklerinizin tümü gizlidir. İsimleriniz araştırma raporunda yer almayacaktır. Araştırma sırasında etik değerlere uygun olarak hareket edilecektir.
Görüşmenin yaklaşık 15 dakika süreceğini tahmin ediyorum. Anlamadığınız bir soru veya açıklamamı istediğiniz bir şey olursa lütfen söyleyin. Hazırsanız sorulara başlamak istiyorum.

Hilal KELEŞ
Aksaray Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Sosyal Bilimler ve Türkçe Eğitimi
Tel. :
E-posta: hilalkeles1071@gmail.com

Tarih: **Yer:** **Saat:**

GÖRÜŞME SORULARI

1.) Web 2.0 teknolojileri sizce ne ifade etmektedir?

2.) Web 2.0 teknolojilerini kullanıyor musunuz?

2.1 Sosyal ağları hangi amaçlarla kullanırsınız?

Sonda:*Tercih ettiğiniz sosyal ağ uygulamaları hangileridir? Ne sıklıkla kullanırsınız?*

2.2. Eğitsel web uygulamalarını hangi amaçla kullanırsınız?

Sonda:*Tercih ettiğiniz eğitsel web uygulamaları hangileridir? Ne sıklıkla kullanırsınız?*

3.) Sosyal bilgiler eğitiminde Web. 2.0 teknolojilerinin kullanımı hakkındaki görüşleriniz nelerdir?

Sonda:*Sözel bir ders olan Sosyal bilgiler Eğitiminde Web 2.0 Teknolojileri kullanımı sizce uygun mudur / gerekli midir? Neden?*

4.) Sosyal bilgiler derslerinde Web 2.0 teknolojileri kullanımının öğrenciler üzerindeki etkilerine yönelik düşünceleriniz nelerdir?

4.1. Sizce Web 2.0 teknolojileri ile desteklenmiş bir eğitim sürecinin, öğrencilerin derse yönelik tutumlarına (derse katılım / ilgi / motivasyon vb.) etkisi nasıldır / nasıl etki eder?

4.2. Sizce Web 2.0 teknolojileri ile desteklenmiş bir eğitim süreci, öğrencilerin akademik başarılarına nasıl etki eder?

4.3. Sizce Web 2.0 teknolojileri ile desteklenmiş eğitim sürecinin öğrencilerin duyuşsal gelişimine katkıları nelerdir?

5.) Web 2. 0 teknolojilerini kullanırken yardıma ihtiyaç duyar mısınız?

5.1. Hangi kaynaklardan yardım almayı tercih edersiniz? Açıklar mısınız?

6.) Web2. 0 teknolojilerini öğretim sürecine entegre ederken yaşadığınız zorluklar var mıdır?

(Kazanımlarla ilişkilendirme / uygun içerik oluşturma / teknik altyapı internet bağlantısı-projeksiyon vb. imkanlar) sınıf ortamının uygunluğu, öğrencilerin yaklaşımı vb.)

Sonda:*Yaşadığınız zorluklar nelerdir?Bu zorluklarla nasıl baş edersiniz?*

7.) Web 2.0 teknolojilerini kullanmada kendinizi ne derece yeterli görüyorsunuz?

8.) Web 2.0 teknolojilerinin kullanımı konusunda kendinizi geliştirmek için eğitim aldınız mı?

8.1. Bu konuda eğitim almak ister misiniz?

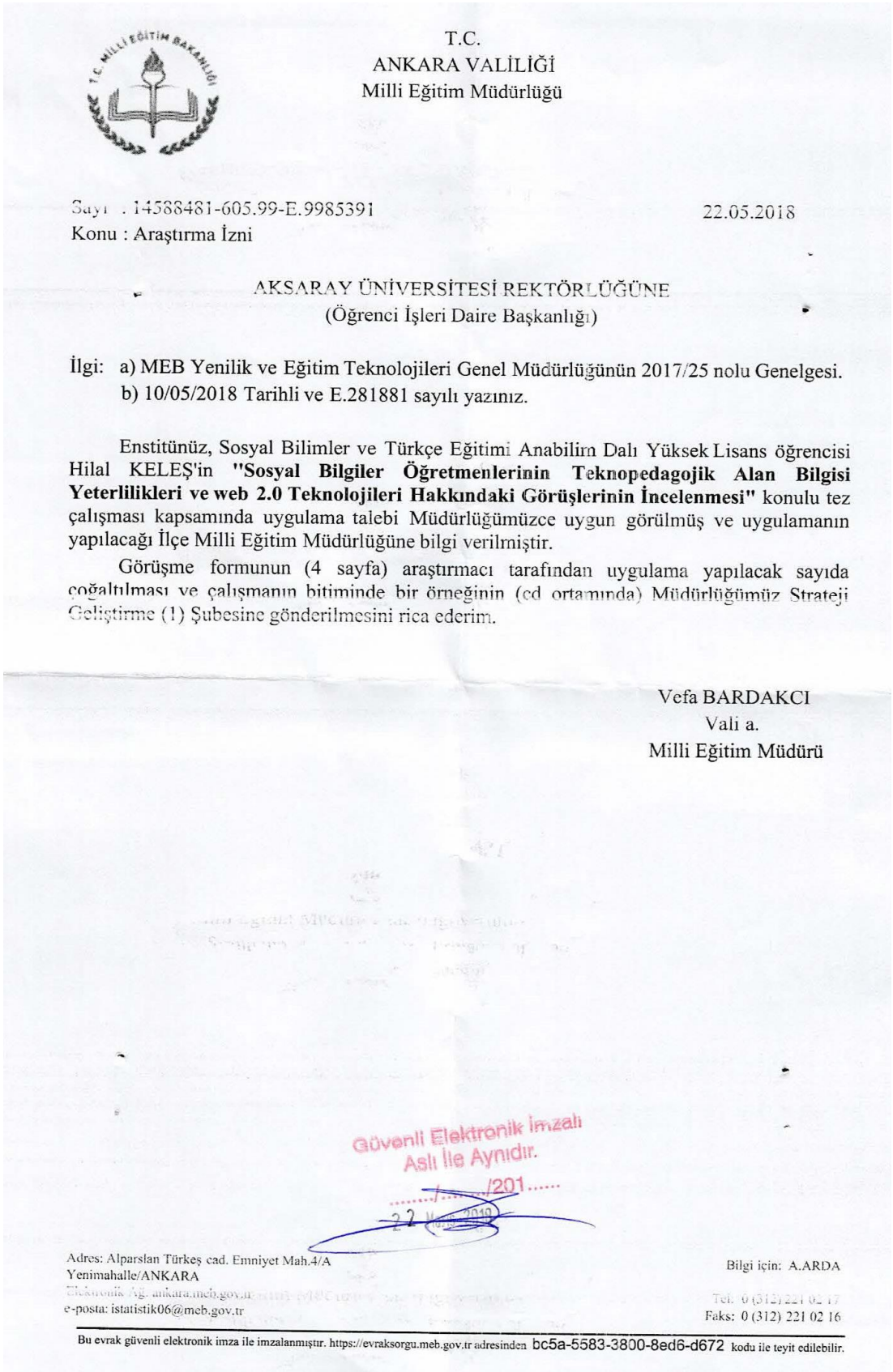
Sonda:*Almak istediğiniz eğitimin içeriğinde neler olmasını tercih edersiniz?*

9.) Web 2.0 teknolojilerini eğitim sürecine dâhil etmenin öğretmenlerin mesleki gelişimi üzerindeki etkisi hakkındaki görüşleriniz nelerdir?

10.) Son olarak sizin bu konuda eklemek istediğiniz bir şey var mı?

Görüşmeye vakit ayırarak araştırmama katkı sağladığınız için teşekkür ederim.

EK 2. Araştırma İzni

T.C.
ANKARA VALİLİĞİ
Milli Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 14588481-605.99-E.9985391 22.05.2018
Konu : Araştırma İzni

AKSARAY ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)

İlgi: a) MEB Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünün 2017/25 nolu Genelgesi.
b) 10/05/2018 Tarihli ve E.281881 sayılı yazınız.

Enstitünüz, Sosyal Bilimler ve Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Hilal KELEŞ'in **"Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Teknopedagojik Alan Bilgisi Yeterlilikleri ve web 2.0 Teknolojileri Hakkındaki Görüşlerinin İncelenmesi"** konulu tez çalışması kapsamında uygulama talebi Müdürlüğümüzce uygun görülmüş ve uygulamanın yapılacağı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne bilgi verilmiştir.

Görüşme formunun (4 sayfa) araştırmacı tarafından uygulama yapılacak sayıda çoğaltılması ve çalışmanın bitiminde bir örneğinin (cd ortamında) Müdürlüğümüz Strateji Geliştirme (1) Şubesine gönderilmesini rica ederim.

Vefa BARDAKCI
Vali a.
Milli Eğitim Müdürü

Güvenli Elektronik İmzalı
Aslı İle Aynıdır.
...../...../201.....
22 Mayıs 2018

Adres: Alparslan Türkeş cad. Emniyet Mah.4/A
Yenimahalle/ANKARA
Elektronik Ağ: ankara.meb.gov.tr
e-posta: istatistik06@meb.gov.tr

Bilgi için: A.ARDA
Tel: 0 (312) 221 02 17
Faks: 0 (312) 221 02 16

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. https://evraksorgu.meb.gov.tr adresinden bc5a-5583-3800-8ed6-d672 kodu ile teyit edilebilir.

EK 3. Uygulama İzni

Aksaray Üniversitesi - Genel Sekreterlik - Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı
29.05.2018 15:13
Sayı: 45333631.300.E.00000286639
00000286639

T.C.
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : 45333631-300
Konu : Araştırma İzni

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi: Ankara İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün 22.05.2018 tarih ve E.9985391 sayılı yazısı.

Ankara İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün araştırma izni ile ilgili ilgide kayıtlı yazısı yazımız ekinde gönderilmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

e-imzalıdır

Prof. Dr. Ayhan ÖZÇİFÇİ
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Ek: İlgi yazı örneği

Aksaray Üniversitesi Rektörlüğü
Adres:adana yolu üzeri e 90 karayolu 7. km merkez kampüs-68000-aksaray
Tel:03822883128
Bilgi için: EMİNE YİLMAZ
Fax:03822883139
WEB: www.aksaray.edu.tr
Evrakın elektronik imzalı suretine https://e-belge.aksaray.edu.tr adresinden 02d1e1e9-8976-432b-a8ac-e0b8c27e4557 kodu ile erişebilirsiniz.
Bu Belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'nun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır

EK 4. Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri (MEB, 2018)

MEB tarafından güncellenen "Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri" şöyledir:

A1. Alan Bilgisi:

A1.1. Alanı ile ilgili konu ve kavramları analiz eder.

A1.2. Alanındaki temel kuram ve yaklaşımların alanına yansımalarını yorumlar.

A1.3. Alanı ile ilgili temel bilgi ve veri kaynaklarını sınıflandırır.

A1.4. Alanına ilişkin temel araştırma yöntem ve tekniklerini sınıflandırır.

A1.5. Milli ve manevi değerlerin alanına yansımalarını yorumlar.

A2. Alan Eğitimi Bilgisi:

A2.1. Alanının öğretim programını tüm ögeleriyle açıklar.

A2.2. Alanının öğretim programını, ilgili diğer öğretim programları ile ilişkilendirir.

A2.3. Öğrencilerin gelişim ve öğrenme özelliklerine ilişkin bilgisini öğretim süreçleriyle ilişkilendirir.

A2.4. Alanın öğretiminde kullanılabilecek farklı strateji, yöntem ve teknikleri karşılaştırır.

A2.5. Alanın öğretim süreçlerinde kullanılabilecek ölçme ve değerlendirme yöntemlerini karşılaştırır.

A2.6. Alanının öğretiminde milli ve manevi değerlerden nasıl yararlanacağına karar verir.

A3. Mevzuat Bilgisi:

A3.1. Vatandaş olarak bireysel hak ve sorumluluklarını açıklar.

A3.2. Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının içeriğini açıklar.

A3.3. Atatürk'ün eğitim sistemimize katkılarını değerlendirir.

A3.4. Öğretmenlik mesleğini ilgilendiren mevzuatı açıklar.

A3.5. Eğitim paydaşlarının hak ve sorumluluklarını ayırt eder.

B1. Eğitim Öğretimi Planlama:

B1.1. Planlarını alanının öğretim programına uygun olarak hazırlar.

B1.2. Öğretim sürecini çevresel şartları, maliyeti ve zamanı dikkate alarak planlar.

B1.3. Öğrencilerin bireysel farklılıklarını ve sosyokültürel özelliklerini dikkate alarak esnek öğretim planları hazırlar.

B1.4. Öğretim sürecini planlarken milli ve manevi değerleri dikkate alır.

B2. Öğrenme Ortamları Oluşturma:

B2.1. Sağlıklı, güvenli ve estetik öğrenme ortamları düzenler.

B2.2. Kazanımlara uygun öğretim materyalleri hazırlar.

B2.3. Öğrenme ortamlarını öğrencilerin bireysel farklılıklarını ve ihtiyaçlarını dikkate alarak düzenler.

B2.4. Öğrenme ortamlarını dersin kazanımlarına göre düzenler.

B2.5. Öğrencilerle etkileşim kurabileceği demokratik öğrenme ortamları hazırlar.

B2.6. Öğrencilerin üst düzey bilişsel becerilerini geliştirici öğrenme ortamları oluşturur.

B2.7. Öğrencilerin milli ve manevi değerleri içselleştirmesine katkıda bulunacak öğrenme ortamları oluşturur.

B3. Öğretme ve Öğrenme Sürecini Yönetme:

B3.1. Alanının eğitim ve öğretimi için gerekli olan becerileri sergiler.

B3.2. Öğretme ve öğrenme sürecinde zamanı etkin kullanır.

B3.3. Öğrencilerin öğrenme süreçlerine aktif katılımlarını sağlar.

B3.4. Derslerini öğrencilerin günlük yaşamlarıyla ilişkilendirir.

B3.5. Öğretme ve öğrenme sürecini yürütürken, özel gereksinimleri olan öğrencileri dikkate alır.

B3.6. Uygulamalarında, çalıştığı çevrenin doğal, kültürel ve sosyoekonomik özelliklerini dikkate alır.

B3.7. Öğrencilerin derslerde analitik düşünmelerine yönelik etkinlikler hazırlar.

B3.8. Eğitim öğretim faaliyetlerinde ilgili kişi, kurum, kuruluş ve meslektaşları ile iş birliği yapar.

B3.9. Öğretme ve öğrenme sürecinde bilgi ve iletişim teknolojilerini etkin olarak kullanır.

B3.10. Öğretme ve öğrenme sürecinde uygun strateji, yöntem ve teknikleri kullanarak etkili öğrenmeyi gerçekleştirir.

B3.11. Öğretme ve öğrenme sürecinde uygun araç, gereç ve materyalleri etkin kullanır**.**

B3.12. Sınıfta istenmeyen davranış ve durumlarla etkin ve yapıcı bir şekilde baş eder.

B4. Ölçme ve Değerlendirme:

B4.1. Alanına ve öğrencilerin gelişimsel özelliklerine uygun ölçme ve değerlendirme araçları hazırlar ve kullanır.

B4.2. Ölçme ve değerlendirmede süreç ve sonuç odaklı yöntemler kullanır.

B4.3. Ölçme ve değerlendirmeyi objektif ve adil olarak yapar.

B4.4. Ölçme ve değerlendirme sonuçlarına göre öğrencilere ve diğer paydaşlara doğru ve yapıcı geribildirimler verir.

B4.5. Ölçme ve değerlendirme sonuçlarına göre öğretme ve öğrenme süreçlerini yeniden düzenler.

C1. Milli, Manevi ve Evrensel Değerler:

C1.1. Çocuk ve insan haklarını gözetir.

C1.2. Bireysel ve kültürel farklılıklara saygılıdır.

C1.3. Öğrencilerin milli ve manevi değerlere saygılı, evrensel değerlere açık bireyler olarak yetişmelerine katkıda bulunur.

C1.4. Doğal çevre ile tarihsel ve kültürel mirasın korunmasına duyarlıdır.

C2. Öğrenciye Yaklaşım:

C2.1. Her öğrenciye insan ve birey olarak değer verir.

C2.2. Her öğrencinin öğrenebileceğini savunur.

C2.3. Öğrencilerin kişisel gelişimini ve geleceğini planlamalarında rehberlik yapar.

C2.4. Tutum ve davranışlarıyla öğrencilere rol-model olur.

C3. İletişim ve İş Birliği:

C3.1. Türkçeyi kurallarına uygun ve etkili biçimde kullanır.

C3.2. Etkili iletişim yöntem ve tekniklerini kullanmaya özen gösterir.

C3.3. İnsan ilişkilerinde empati ve hoşgörüyü esas alır.

C3.4. Meslektaşlarıyla bilgi ve deneyim paylaşımına açıktır.

C3.5. Eğitim öğretim faaliyetlerinde ailelerle iş birliği yapar.

C3.6. Okul gelişimine yönelik faaliyetlere aktif olarak katılır.

C4.Kişisel ve Mesleki Gelişim:

C4.1. Mesleğini severek ve isteyerek yapar.

C4.2. Paydaşlardan gelen görüş ve önerilerden de yararlanarak öz değerlendirme yapar.

C4.3. Kişisel ve mesleki yönden kendisini geliştirmeye yönelik faaliyetlerde bulunur.

C4.4. Kişisel bakımına ve sağlığına özen gösterir.

C4.5. Kültürel ve sanatsal etkinliklere katılır.

C4.6. Mesleki etik ilkelere uyarak mesleki bağlılık ve saygınlığını korur.

C4.7. Türkiye ve dünya gündemini takip eder. (MEB,2018)

EK 5. Ölçek İzin Yazışmaları

Teknolojik pedagojik içerik bilgisi ölçeği hakkında Gelen Kutusu x

Hilal Keleş <hilalkeles1071@gmail.com> 25 Kas 2017 Cmt 19:08

Alıcı: horzum

Merhaba hocam;
Aksaray Üniversitesi Yüksek Lisans öğrencisiyim.Şuan tez dönemindeyim ve sosyal bilgiler öğretmen adaylarının teknolojik pedagojik içerik bilgisi üzerine çalışıyorum.Danışmanım Yrd. Doç. Dr. Serpil Demirezen ile yürüttüğümüz çalışma için bir ölçek ihtiyacımız var.Sizin çalışmalarınızı ve ölçek uyarlamanızı inceleme fırsatım oldu.Uyarlamış olduğunuz ölçek ile alakalı olarak hem bilginize başvurmak hem de ölçeği tezimde kullanabilmem için izninizi rica etmek üzere yazıyorum.Deneyimlerinizi ve bilginizi paylaşırsanız çok mutlu olurum.İyi çalışmalar diliyorum

Hilal KELEŞ
ASÜ Yüksek Lisans Öğrencisi

Mehmet Barış Horzum <horzum@gmail.com> 26 Kas 2017 Paz 22:40

Alıcı: ben

Hilal merhaba,

Uyarladığımız ölçek daha çok sınıf öğretmeni ve adaylarına uygun bir ölçme aracı. Biz sonradan ayrıca bir ölçme aracı geliştirdik o alan bağımsız yani tüm alanlarda kullanılabiliecek bir ölçme aracı ikisini de ekte gönderiyorum. Kolay gelsin.

25 Kasım 2017 19:08 tarihinde Hilal Keleş <hilalkeles1071@gmail.com> yazdı:

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Soyadı, Adı	KELEŞ Hilal
Uyruğu	T.C.
Doğum tarihi ve yeri	11/12/1990 Yenimahalle
Medeni hali	Bekar
Telefon	
Faks	
E-posta	hilalkeles1071@gmail.com

Eğitim Derecesi	**Okul/Program**	**Mezuniyet yılı**
Yüksek Lisans	Aksaray Üniversitesi	Devam ediyor
Lisans	Atatürk Üniversitesi	2013
Lise	Etimesgut Lisesi	2007

İş Deneyimi, Yıl	**Çalıştığı Yer**	**Görev**
5 Yıl	MEB	Öğretmen